

Lauksaimnieku apdrošināšanas noteikumi LSWL 12/2

Spēkā no 2013. gada 10. jūlija

SATURS

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI	2	LAUKSAIMNIECĪBAS TEHNIKAS UN IEKĀRTU APDROŠINĀŠANA	15
1. Termins	2	1. Apdrošināšanas objekts	15
2. Informācija par apdrošināmo risku	2	2. Lauksaimniecības tehnikas apdrošināšana	15
3. Izmaiņas riska informācijā	2	3. Apdrošināšanas līguma darbības vieta	15
4. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā stāšanās kārtība	2	4. Apdrošinājuma summa un apdrošināšanas objekta vērtība ..	15
5. Apdrošināšanas līguma izbeigšana	2	5. Apdrošināšanas segums	15
6. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi	3	6. Izņēmumi lauksaimniecības tehnikas un iekārtu apdrošināšanā	15
7. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā savstarpējie pienākumi	3	7. Apdrošināšanas atlīdzības apmērs	16
8. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās	3	8. Drošības noteikumi tehnikas apdrošināšanai	16
9. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumu nepildīšanas sekas	3	SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS PĀRTRAUKUMA APDROŠINĀŠANA	17
10. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība	4	1. Apdrošināšanas objekts	17
11. Kompensācijas princips	4	2. Apdrošināšanas segums	17
12. Domstarpību atrisināšanas kārtība	4	3. Atlīdzības periods	17
13. Vispārīgie izņēmumi	4	4. Pašrisks	17
14. Apdrošinātāja lēmuma pieņemšanas termiņš	5	5. Apdrošinājuma summa	17
LAUKU SAIMNIECĪBU ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANA	5	6. Zaudējumu atlīdzināšanas noteikumi	17
1. Termins	5	7. Citi noteikumi	17
2. Apdrošināšanas objekts	5	LAUKSAIMNIEKU CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANA	18
3. Apdrošināšanas līguma darbības vieta	6	1. Termins (papildus vispārīgajā daļā minētajiem)	18
4. Apdrošinājuma summa un apdrošināšanas objekta vērtība ..	6	2. Apdrošinātie riski	18
5. Apdrošināšanas segums	6	3. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi	19
6. Īpašie nosacījumi uz būvdarbu un remonta laiku	9	4. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās	19
7. Glābšanas un drupu aizvākšanas izdevumi	9	5. Vispārējie izņēmumi	20
8. Apdrošināšanas atlīdzības apmērs	9	6. Vairāku personu civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem ..	21
9. Apdrošinājuma summas atjaunošana pēc apdrošināšanas gadījuma	11	7. Regresa tiesības	21
LAUKSAIMNIECĪBAS DZĪVNIEKU APDROŠINĀŠANA	12	8. Vairākas cietušās personas	21
1. Termins	12	9. Zaudējumu atlīdzība	21
2. Apdrošināšanas mērķis	12	DROŠĪBAS NOTEIKUMI	22
3. Liellopu apdrošināšana	12		
4. Lauksaimniecības dzīvnieku apdrošināšana pret katastrofu risku	12		
5. Izņēmumi lauksaimniecības dzīvnieku apdrošināšanā	13		
6. Citi atlīdzības noteikumi lauksaimniecības dzīvnieku apdrošināšanā	14		
7. Dokumenti, kas nepieciešami apdrošināšanas atlīdzības izmaksai	14		
8. Drošības noteikumi dzīvnieku apdrošināšanai	14		

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. Termins

- 1.1. **Apdrošinātājs** – “Seesam Insurance AS Latvijas filiāle”.
- 1.2. **Apdrošinājumaņēmējs** – persona, kura noslēdz apdrošināšanas līgumu savā vai citas personas labā.
- 1.3. **Apdrošinātais** – persona, kurai ir apdrošināmā interese un kuras labā ir noslēgts apdrošināšanas līgums; apdrošināšanas līguma saistības un pienākumi attiecas gan uz apdrošināto, gan uz apdrošinājumaņēmēju.
- 1.4. **Apdrošināšanas līgums** – apdrošinātāja un apdrošinājumaņēmēja vienošanās par apdrošināšanas nosacījumiem. Apdrošināšanas līgums sastāv no pieteikuma apdrošināšanai, apdrošināšanas polises, apdrošināšanas polises pielikumiem, grozījumiem un apdrošināšanas noteikumiem.
- 1.5. **Apdrošināšanas polise** – dokuments, kas apliecina apdrošināšanas līguma noslēgšanu. Apdrošināšanas polise ir neatņemama apdrošināšanas līguma sastāvdaļa.
- 1.6. **Apdrošināšanas periods** – apdrošināšanas līguma darbības laiks.
- 1.7. **Apdrošinātais risks** – apdrošināšanas līgumā paredzētais no apdrošinātā gribas neatkarīgs notikums, kura iestāšanās iespējama nākotnē.
- 1.8. **Apdrošināšanas gadījums** – ar apdrošināto risku cēloņsakarīgi saistīts pēkšņs un iepriekš neparedzams, no apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā gribas neatkarīgs notikums, kuram iestājoties, paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa saskaņā ar apdrošināšanas līgumā atrunāto.
- 1.9. **Apdrošinājuma summa** – apdrošināšanas līgumā noteiktā naudas summa, par kuru apdrošināšanā pret zaudējumiem un bojājumiem ir apdrošinātas mantiskas vērtības vai interese.
- 1.10. **Apdrošināšanas prēmija** – apdrošināšanas līgumā noteiktais maksājums par apdrošināšanu.
- 1.11. **Apdrošināšanas atlīdzība** – apdrošinājuma summa, tās daļa vai cita par apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā summa, vai nodrošināmie palpojamī atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
- 1.12. **Pašrisks** – apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā līdzdalība katrā apdrošināšanas gadījumā, kas polisē noteikta naudā vai procentos un tiek atrēķināta no izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības summas.
- 1.13. **Apdrošināšanas objekts** – apdrošināšanā pret zaudējumiem un bojājumiem – mantiskas vērtības vai intereses; civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā – personas civiltiesiskā atbildība.
- 1.14. **Pieteikums apdrošināšanai** – apdrošinātāja noteiktas formas un satura dokuments, kuru apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais aizpilda un iesniedz apdrošinātājam, lai informētu par apdrošināšanas objektu, tā stāvokli, kā arī citiem faktiem un apstākļiem; pieteikums apdrošināšanai ir neatņemama apdrošināšanas līguma sastāvdaļa.
- 1.15. **Apdrošināšanas piedāvājums** – piedāvājums, kuru apdrošinātājs sagatavo, lai informētu apdrošinājumaņēmēju par apdrošināšanas līguma noteikumiem un/vai izmaiņām tajos.
- 1.16. **Trešā persona** – persona, kas nav apdrošināšanas līguma slēdzējs; nav persona, kura likumiski vai līgumiski ir saistīta ar apdrošināšanas līguma slēdzēju; nav persona, kuras labā apdrošināšanas līgums ir noslēgts.

2. Informācija par apdrošināmo risku

- 2.1. Noslēdzot apdrošināšanas līgumu, apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākums ir sniegt visu informāciju, kas nepieciešama apdrošinātājam apdrošināmā riska izvērtēšanai.
Pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas apdrošinājumaņēmēja pienākums ir sniegt apdrošinātājam visu pieprasīto informāciju par apdrošināmo objektu un faktiem vai apstākļiem, kas nepieciešami apdrošināmā riska izvērtēšanai. Apdrošinātājs saņemto informāciju apstrādā un glabā saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.
- 2.2. Apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais ir atbildīgs par sniegtās informācijas patiesību un pilnību. Jebkurš viltojums, nepareizs apgalvojums un/vai noklusēšana var būt par iemeslu apdrošināšanas līguma izbeigšanai un/vai atteikumam izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, izņemot, ja likums “Par apdrošināšanas līgumu” to nepieļauj gadījumā, kad informācija sniegta vieglas neuzmanības rezultātā.
- 2.3. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākums ir paziņot apdrošinātājam par citiem spēkā esošiem apdrošināšanas līgumiem, kas attiecas uz to pašu apdrošināšanas objektu.

3. Izmaiņas riska informācijā

- 3.1. Apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātājam ir pienākums nekavējoties, tiklīdz tas ir iespējams, rakstiski paziņot apdrošinātājam par visiem apstākļiem, kuri var palielināt apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību vai iespējamo zaudējumu apjomu, kā arī paziņot par jebkādam izmaiņām pieteikumā apdrošināšanai sniegtajā informācijā.
- 3.2. Pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas, kā arī tā darbības laikā, apdrošinātājam ir tiesības pārbaudīt apdrošināto objektu, lai pārliecinātos, vai nav notikušas izmaiņas sākotnējā informācijā.

4. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā stāšanās kārtība

- 4.1. Apdrošināšanas līgums tiek noslēgts, pamatojoties uz informāciju, ko pieteikumā apdrošināšanai sniedzis apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais.
- 4.2. Apdrošinātājs pirms apdrošināšanas līguma var sagatavot apdrošināšanas piedāvājumu. Gadījumā, ja apdrošinājumaņēmējs iemaksā apdrošinātāja bankas kontā apdrošināšanas piedāvājumā norādīto apdrošināšanas prēmiju, apdrošināšanas līgums netiek uzskatīts par noslēgtu, ja apdrošināšanas piedāvājumā nav norādīts citādi.
- 4.3. Apdrošināšanas līgums tiek uzskatīts par noslēgtu un stājas spēkā nākamajā dienā pēc polisē noteiktās apdrošināšanas prēmijas vai tās pilnā apjomā samaksātas pirmās daļas saņemšanas apdrošinātāja kasē vai bankas kontā, bet ne ātrāk kā polisē norādītajā apdrošināšanas perioda pirmajā dienā.
- 4.4. Ja puses rakstiski vienojas par to, ka apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa tiek samaksāta pēc apdrošināšanas līguma noslēgšanas datuma, tad gadījumā, ja apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa tiek samaksāta apdrošinātāja noteiktajā termiņā un apmērā, tiek uzskatīts, ka apdrošināšanas līgums ir stājis spēkā ar polisē norādīto apdrošināšanas perioda sākuma datumu.
- 4.5. Ja, pretēji apdrošināšanas polisē norādītajam, apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa netiek samaksāta noteiktajā termiņā un apmērā, tad tiek uzskatīts, ka apdrošināšanas līgums nav stājis spēkā, apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātājam netiek nosūtīts.
- 4.6. Apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas samaksa pēc apdrošināšanas polisē norādītā apmaksas termiņa neuzliek apdrošinātājam pienākumu uzņemties jebkādas saistības.
- 4.7. Ja apdrošināšanas līgums tiek noslēgts, izmantojot distances saziņas līdzekli, spēkā ir tāda pati apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās kārtība, kā līgumu noslēdzot apdrošinātāja birojā, izņemot gadījumus, kad apdrošinātājs ir paredzējis citādi.

5. Apdrošināšanas līguma izbeigšana

- 5.1. Apdrošinātājs vai apdrošinājumaņēmējs apdrošināšanas līgumu var izbeigt likumā “Par apdrošināšanas līgumu” noteiktajos gadījumos un kārtībā.
- 5.2. Ja, pretēji apdrošināšanas līguma noteikumiem, kārtējais apdrošināšanas prēmijas maksājums nav samaksāts norādītajā termiņā un apjomā, apdrošinātājs nosūta apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātājam rakstveida brīdinājumu par nesavlaicīgi un/vai nepilnīgi veikto apdrošināšanas prēmijas kārtējo maksājumu ar uzaicinājumu samaksāt apdrošināšanas prēmijas atlikušo daļu atbilstoši apdrošināšanas līguma noteikumiem.
- 5.3. Ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais nesamaksā apdrošināšanas prēmijas kārtējo maksājumu brīdinājumā norādītajā termiņā un apmērā, apdrošinātājs, izbeidzoties brīdinājumā norādītajam termiņam, automātiski izbeidz apdrošināšanas līgumu, neatmaksājot apdrošinājumaņēmējam iepriekš iemaksāto apdrošināšanas prēmiju. Atsevišķs paziņojums par to, ka apdrošināšanas līgums tiek izbeigts un iemaksātā prēmijas daļa netiek atmaksāta, apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātājam netiek nosūtīts.
- 5.4. Apdrošinātājam vai apdrošināšanasņēmējam ir tiesības izbeigt apdrošināšanas līgumu pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās. Apdrošināšanas līgums ir izbeigts 15. (piecpadsmitajā) dienā pēc rakstiskā paziņojuma par apdrošināšanas līguma izbeigšanu nosūtīšanas.

5.5. Apdrošināšanas līguma darbības izbeigšana neietekmē apdrošinātāja tiesības pieprasīt no apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja apdrošināšanas prēmiju vai tās daļu par periodu, kad apdrošināšanas līgums bijis spēkā.

5.6. Ja, pamatojoties uz apdrošinājumaņēmēja rakstisku iesniegumu, apdrošināšanas līgums tiek izbeigts pirms apdrošināšanas perioda beigām, tad apdrošinātājs atmaksā neizmantošās apdrošināšanas prēmijas daļu par atlikušo apdrošināšanas periodu, ieturot ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos apdrošinātāja izdevumus, bet ne vairāk kā 25 % no apdrošināšanas prēmijas.

5.7. Ja apdrošināšanas līguma darbības laikā ir bijušas apdrošināšanas atbildības prasības un apdrošinātājs atbilstoši šiem noteikumiem ir veicis apdrošināšanas atbildības izmaksu, apdrošināšanas prēmija par visu polisē paredzēto apdrošināšanas līguma darbības laiku pienākas apdrošinātājam.

6. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja pienākumi

6.1. Apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātājs, noslēdzot apdrošināšanas līgumu, apņemas ievērot un izpildīt visas prasības, kuras ir izvirzījis apdrošinātājs.

6.2. Apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātājs apņemas ievērot un izpildīt papildu prasības, kuras apdrošinātājs rakstiski var izvirzīt apdrošināšanas perioda laikā, lai samazinātu vai novērstu apdrošinātāja riska iestāšanās iespējamību.

6.3. Apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātājam ir pienākums nekavējoties, tiklīdz tas ir iespējams, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienu laikā no fakta konstatācijas brīža, rakstiski informēt apdrošinātāju par tādu apstākļu rašanos, kas palielina apdrošinātāja riska iestāšanās iespējamību, vai citiem apstākļiem, kas var ietekmēt apdrošināšanas līguma norisi, un izpildīt apdrošinātāja norādījumus saistībā ar tiem, piemēram:

6.3.1. tiek pārtraukta vai mainās apdrošinātājā objektā veiktā saimnieciskā darbība un/vai uzņēmējdarbības veids;

6.3.2. mainās apdrošinātāja objekta pielietojums;

6.3.3. mainās drošības pasākumi (apsardze, trauksmes un ugunsdzēsības sistēmas) apdrošinātājā adresē;

6.3.4. tiek atslēgtas vai pārtrauktas tādu komunālo pakalpojumu (apkure, ūdens, elektrība) piegādes, kas nodrošina apdrošinātāja objekta ekspluatāciju un drošības sistēmu nepārtrauktu darbību;

6.3.5. apdrošināšanas perioda laikā nekustamais īpašums tiek pārbūvēts vai objektā tiek veikti celtniecības darbi, kuru veikšanai ir nepieciešams saņemt būvatļauju;

6.3.6. apdrošinātās telpas, ēkas vai to daļas ilgāk nekā 1 (vienu) mēnesi paliek neapdzīvotas vai netiek izmantotas.

6.4. Ja apdrošinājumaņēmējam vai apdrošinātājam rodas šaubas par to, kas var palielināt riska iestāšanās iespējamību, viņam jākonsultējas ar apdrošinātāju.

6.5. Ja apdrošinātājs vai apdrošinājumaņēmējs nav ievērojis 6.2. punktā atrunāto, apdrošinātājs var rakstveidā piedāvāt apdrošinātājam vai apdrošinājumaņēmējam veikt grozījumus apdrošināšanas līgumā 15 (piecpadsmit) dienu laikā no brīža, kad uzzina par risku paaugstinājošiem apstākļiem, vai izbeigt apdrošināšanas līgumu likumā "Par apdrošināšanas līgumu" noteiktajā kārtībā.

7. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātāja savstarpējie pienākumi

Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir informēt apdrošinātāju par to, ka apdrošinātājs tiek apdrošināts saskaņā ar noteiktu apdrošināšanas līgumu, par kura nosacījumiem apdrošinājumaņēmējs ir vienoties ar apdrošinātāju. Apdrošinātājam šie nosacījumi ir saistoši, tie ir jāievēro un jāpilda. Apdrošinājumaņēmējam ir jāizskaidro apdrošinātājam, kādas sekas var iestāties gadījumā, ja apdrošinātājs neizpilda un/vai nepienācīgi izpilda kādu no apdrošināšanas līguma noteikumiem.

8. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja pienākumi pēc apdrošinātāja riska iestāšanās

8.1. Par apdrošinātāja riska iestāšanos apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātājs nekavējoties, tiklīdz tas ir iespējams, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienu laikā, paziņo apdrošinātājam un veic visu iespējamo, lai samazinātu zaudējumu apmēru.

8.2. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja pienākums ir nodrošināt apdrošinātāja prasību konstatēt un novērtēt zaudējumu apjomu un to rašanās apstākļus, kā arī apdrošinātāja piekļūšanu cietušajam objektam.

8.3. Apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātājs iesniedz apdrošinātājam visus dokumentus, kas raksturo apdrošinātāja riska iestāšanos un tā izraisītos zaudējumus, kā arī iesniedz jebkādu citu informāciju un/vai dokumentāciju, kuru pieprasa apdrošinātājs.

8.4. Ja to prasa apdrošinātāja riska specifika, par riska iestāšanos nekavējoties jāziņo tiesībsargājošajām iestādēm, glābšanas dienestiem un/vai citām institūcijām, piemēram:

8.4.1. ugunsgrēka vai eksplozijas gadījumā – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam;

8.4.2. trešo personu prettiesiskas rīcības vai transporta līdzekļu izraisītā negadījumā – policijai;

8.4.3. šķidruma noplūdes gadījumā – attiecīgajam avārijas dienestam.

8.5. Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās fakta un zaudējumu apmēra pierādīšanas pienākums gulstas uz apdrošinājumaņēmēju un/vai apdrošinātāju.

8.6. Nekavējoties, tiklīdz ir iespējams, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienu laikā pēc fakta konstatēšanas, rakstiski informēt apdrošinātāju par apdrošināšanas riska iestāšanos, norādot:

8.6.1. zaudējuma vai bojājuma datumu un laiku;

8.6.2. zaudējuma vai bojājuma cēloni vai iemeslu;

8.6.3. aptuvenu zaudējumu apmēru.

8.7. Nekavējoties nosūtīt apdrošinātājam visas kvītes, sastādītos aktus, protokolus, prasības un citus dokumentus, kas nepieciešami zaudējumu apmēra un apstākļu noskaidrošanai.

8.8. Iespēju robežās koordinēt glābšanas un saglabāšanas darbus, kā arī neatstāt īpašumu bez uzraudzības.

8.9. Bez apdrošinātāja rakstiskas piekrišanas nevar tikt atzītas nekādas saistības vai doti solījumi par zaudējumu atbildības izmaksu.

8.10. Bez apdrošinātāja rakstiskas piekrišanas un zaudējumu apmēra saskaņošanas aizliegts uzsākt bojātā īpašuma remontu vai atjaunošanas darbus, izņemot tādus, kas nepieciešami, lai nekavējoties novērstu zaudējuma vai bojājuma cēloni un tālākus zaudējumus. Tāpat arī aizliegts pārvietot bojāto kustamo īpašumu no apdrošinātās vietas vai atbrīvoties no tā.

8.11. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja pienākums ir atmaksāt apdrošinātājam saņemto apdrošināšanas atbildību vai tās daļu, ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātājs atgūst īpašumu, par kuru ir izmaksāta apdrošināšanas atbildība, vai arī pēc apdrošināšanas atbildības izmaksas ir konstatēti fakti, kas pierāda, ka izmaksātā apdrošināšanas atbildība vai tās daļa ir bijusi nepamatota saskaņā ar noslēgto apdrošināšanas līgumu vai Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

9. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja pienākumu nepildīšanas sekas

9.1. Ja apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja jebkāda darbība vai bezdarbība ir bijusi vai būs par iemeslu apdrošinātāja maldināšanai, apdrošināšanas līgums tiks atzīts par spēkā neesošu no tā noslēgšanas dienas, izņemot, ja likums "Par apdrošināšanas līgumu" to aizliedz gadījumā, kad maldināšana pieļauta vieglas neuzmanības rezultātā. Iemaksāto apdrošināšanas prēmiju apdrošinātājs neatmaksā.

9.2. Apdrošinātājs pēc saviem ieskatiem var atteikties izmaksāt apdrošināšanas atbildību vai samazināt atbildības izmaksu par 50 (piecdesmit) %, ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātājs nav izpildījis vai ir izpildījis tikai daļēji kādu no apdrošināšanas līgumā noteiktajām prasībām, kā arī tad, ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātājs ir pārkāpis jebkāda Latvijas Republikā spēkā esoša normatīvā akta prasības, kuras ir attiecināmas uz konkrēto apdrošināšanas gadījumu. Izņēmums ir, ja šāda apdrošināšanas līguma noteikumu prasību neizpilde notikusi vieglas neuzmanības rezultātā – šādā gadījumā apdrošinātājs rīkojas saskaņā ar likumā "Par apdrošināšanas līgumu" noteiktajām normām.

9.3. Apdrošinātājs apdrošināšanas atbildību neizmaksā, ja apdrošinātāja riska iestāšanos ir izraisījis apdrošinājumaņēmēja, apdrošinātāja un/vai labuma guvēja ļauns nolūks vai rupja neuzmanība. Iemaksāto apdrošināšanas prēmiju apdrošinātājs neatmaksā.

9.4. Gadījumā, ja apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinātājs savas darbības vai bezdarbības rezultātā ir negatīvi ietekmējis apdrošinātāja jebkuru tiesību izlietojumu, tad apdrošinātājam ir tiesības samazināt apdrošināšanas atbildību līdz 50 (piecdesmit) % vai atteikties apdrošināšanas atbildības izmaksu pilnībā.

10. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība

10.1. Apdrošinātājs izvērtē no apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā saņemto iesniegumu un citus dokumentus, lai konstatētu, vai apdrošinātā riska iestāšanās gadījums ir apdrošināšanas gadījums, un lai noteiktu apdrošināšanas atlīdzības apmēru.

10.1.1. Ja tiek konstatēts apdrošināšanas gadījums un puses ir vienojušās par apdrošināšanas atlīdzības apmēru, tad:

- apdrošinātājs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu;
- apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību 5 (piecu) darba dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas;
- apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība tiek atrunāta zaudējumu noregulēšanas protokolā vai jebkādā citā veidā, pusēm savstarpēji vienojoties.

10.1.2. Ja tiek konstatēts apdrošināšanas gadījums, bet puses nav vienojušās par apdrošināšanas atlīdzības apmēru:

- apdrošinātājam ir tiesības pieprasīt papildu dokumentus apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšanai;
- apdrošinātājam ir tiesības vienpersoniski izlemt un pieaicināt ekspertu apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšanai; eksperta slēdziens būs saistošs gan apdrošinājumaņēmējam, gan apdrošinātājam;
- izvērtējot eksperta atzinumu, apdrošinātājs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un citiem strīdīgajiem jautājumiem;
- apdrošināšanas atlīdzības apmērs un izmaksas kārtība tiek fiksēta zaudējumu noregulēšanas protokolā, kuru paraksta gan apdrošinātājs, gan apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais;
- apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību 5 (piecu) darba dienu laikā pēc zaudējumu noregulēšanas protokola parakstīšanas.

10.1.3. Ja apdrošināšanas gadījums netiek konstatēts:

- apdrošinātājs pieņem lēmumu par atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību;
- par pieņemto lēmumu apdrošinātājs paziņo apdrošinājumaņēmējam vai apdrošinātājam 5 (piecu) darba dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas.

10.2. Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta pēc kompensācijas principa, ja puses nav vienojušās citādāk.

10.3. Apdrošinātājs apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātājam kompensē tikai tos zaudējumus, kuri ir radušies saistībā ar apdrošināšanas gadījumu un ir pierādīti ar attiecīgiem dokumentiem.

10.4. No jebkuras izmaksājāmās apdrošināšanas atlīdzības tiek atrēķināts pašrīks, ja puses nav vienojušās citādāk.

10.5. Gadījumā, ja apdrošināšanas prēmijai piemērots dalītais maksājums, tad no izmaksājāmās apdrošināšanas atlīdzības apdrošinātājam ir tiesības ieturēt starpību starp samaksāto un pilno apdrošināšanas prēmiju.

10.6. Ekspertīze

Ja apdrošinātājs ir pieaicinājis ekspertu un eksperts par apdrošināšanas gadījumu ir devis savu slēdzienu, tad šis slēdziens ir saistošs gan apdrošinātājam, gan apdrošinātājam, gan apdrošinājumaņēmējam. Gadījumā, ja kāda no pusēm nav apmierināta ar apdrošinātāja izvēlēto eksperta slēdzienu, tad jebkura no pusēm var vērsties pie neatkarīga eksperta, lai apstrīdētu apdrošinātāja pieaicinātā eksperta slēdzienu. Ja ekspertu piesaista apdrošinājumaņēmējs, tad eksperta izmaksas sedz apdrošinājumaņēmējs.

11. Kompensācijas princips

11.1. Piemērojot kompensācijas principu, ne izmaksājāmā, ne izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība nedrīkst pārsniegt apdrošināšanas gadījumā radītos zaudējumus.

11.2. Kompensēti tiek tikai pierādītie zaudējumi.

11.3. Netiek kompensēti zaudējumi, kas radušies pirms apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās datuma.

11.4. Netiek kompensēti zaudējumi, kas radušies pirms/pēc apdrošināšanas perioda.

12. Domstarpību atrisināšanas kārtība

12.1. Jebkuras domstarpības tiks risinātas pārrunu ceļā.

12.2. Ja domstarpības radušās, pamatojoties uz to, ka kāds jautājums netiek regulēts apdrošināšanas noteikumos, tad šā jautājuma atrisināšanai puses

piemēro Latvijas Republikas likumus, tai skaitā likumu "Par apdrošināšanas līgumu" un likumu "Patērētāju tiesību aizsardzības likums".

12.3. Ja pusēm neizdodas atrisināt domstarpības pārrunu ceļā, tad lieta tiek nodota izskatīšanai Latvijas Republikas tiesā saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem.

12.4. Apdrošināšanas līguma dalījums punktos, apakšpunktos un to nosaukumos neietekmē teksta juridisko skaidrojumu.

13. Vispārīgie izņēmumi

13.1. Apdrošinātāja atbildība kompensēt zaudējumus neiestājas tajā gadījumā, ja zaudējumi radušies tādu izņēmumu rezultātā, kādi paredzēti Latvijas Republikas normatīvajos aktos vai apdrošināšanas līgumā.

13.2. Apdrošinātājs neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, kas tieši vai netieši radušies:

13.2.1. terorisma rezultātā (Terorisms – terora akti vai to rezultāts, neatkarīgi no jebkādiem citiem cēloņiem, kas sagādāšanās dēļ vai kā citādi ir veicinājuši zaudējumus, bojājumus vai izdevumu rašanos. Šā nosacījuma kontekstā ar terorismu saprotama vardarbība vai bīstama darbība, kas apdraud cilvēka dzīvību, materiālu vai nemateriālu īpašumu vai infrastruktūru, ar nolūku ietekmēt jebkuru valdību vai turēt sabiedrību vai kādu tās daļu bailu varā.);

13.2.2. kara, militārā iebrukuma, pilsoņu kara, sacelšanās, revolūcijas, dumpja, militāras vai citādas varas uzurpācijas gadījumā;

13.2.3. streika, nemieru, pretošanās kustības, komandantstundas noteikšanas vai aplenkuma vai citu gadījumu un notikumu, kuriem seko aplenkums vai komandantstundas noteikšana, dēļ;

13.2.4. konfiskācijas, piespiedu pārņemšanas, rekvizīšanas, nacionalizēšanas un/vai citu piespiedu rīkojumu no valdības un/vai municipālās varas puses dēļ;

13.2.5. ilglaiicīgas ārējo apstākļu iedarbības rezultātā (tai skaitā, bet ne tikai, korozijas, rūsas, sausuma, pūšanas, mitruma, pelēšanas vai jebkādu baktēriju iedarbības dēļ);

13.2.6. ūdenslīmeņa (grunti) izmaiņu un to seku iedarbības dēļ;

13.2.7. azbesta vai to saturošu produktu dēļ;

13.2.8. ietvju, pamatu, sienu, grīdu vai griestu sasalšanas vai nosēšanās dēļ; zemes noslīdēšanas, nosēšanās vai pacelšanās, ieplaisāšanas, saraušanās vai izplešanās dēļ, izņemot gadījumus, kad šādi zaudējumi vai bojājumi ir radušies kā sekas, iestājoties apdrošinātājam riskam;

13.2.9. kļūdaina darba, projekta, aprēķinu vai neatbilstošu un/vai nekvalitatīvu materiālu izmantošanas dēļ;

13.2.10. dabiskā nolietojuma, nodiluma vai līdzīgu procesu dēļ;

13.2.11. apdrošinātā, apdrošinājumaņēmēja vai saistīto personu, kuras lieto apdrošināto īpašumu, ļauna nolūka, pretlikumīgas darbības vai rupjas neuzmanības dēļ;

13.2.12. spēkā esošo normatīvo aktu, būvnormatīvu, tehniskās ekspluatācijas un/vai ugunsdrošības noteikumu rupju pārkāpumu dēļ;

13.2.13. rakšanas, ekskavācijas vai spridzināšanas darbu dēļ (Šis izņēmums neattiecas uz ierastu zemes apstrādi lauksaimniecības vajadzībām, izmantojot vispārpieņemtas metodes.);

13.2.14. nekustamajam īpašumam vai saistībā ar tāda īpašuma apsaimniekošanu, kas atrodas avārijas stāvoklī un/vai netiek apdzīvots/izmantots, un tajā esošajam kustamajam īpašumam, ja vien tas nav speciāli rakstiski saskaņots ar apdrošinātāju;

13.2.15. patvalīgi, bez apstiprināta projekta, bez būvatļaujas un bez citu nepieciešamo un likumdošanā noteikto atļauju un saskaņojumu saņemšanas uzceltām ēkām vai būvēm un tajās esošajam kustamajam īpašumam;

13.2.16. tai īpašuma daļai, kura tiek testēta, remontēta, regulēta, labota vai ir uzstādīšanas vai pieslēgšanas procesā;

13.2.17. apdrošinātājam atrodoties alkohola, narkotisku vielu vai citu toksisku/psihotropu vielu iedarbībā;

13.2.18. viena un tā paša iemesla dēļ, kas jau iepriekš radījis zaudējumus, kurus apdrošinātājs atlīdzinājis šās apdrošināšanas polises vai iepriekšējo apdrošināšanas polišu laikā, ja pēc pirmā zaudējuma gadījuma iestāšanās apdrošinājumaņēmējs/apdrošinātais ir saņēmis no apdrošinātāja konkrētus un saprātīgus ieteikumus par zaudējumu radījušo iemeslu novēršanu, bet apdrošinājumaņēmējs/apdrošinātais nav veicis atbilstošus pasākumus esošā defekta novēršanai;

13.2.19. ja defekts, bojājums vai cits apdraudējums, kas radījis sekojošu zaudējumu, ir bijis zināms vai tam būtu bijis jābūt zināmam apdrošinājumaņēmējam/apdrošinātājam apdrošināšanas spēkā stāšanās laikā vai saprātīgā laika periodā (lai būtu iespējama apdraudējuma novēršana) pirms zaudējuma gadījuma iestāšanās;

13.2.20. elektromagnētiskā lauka un/vai elektromagnētiskās radiācijas ietekmes (tai skaitā starojuma) dēļ;

13.2.21. jonizējošās radiācijas vai radioaktīvā piesārņojuma, kodoldegvielas, kodolatkritumu, kodolieroču, kodolvielu iedarbības rezultātā;

13.2.22. saistībā ar tirgus daļas zaudēšanu vai jebkāda veida pakārtotiem zaudējumiem (tai skaitā sagaidāmās peļņas atrāvumu un/vai dikstāves izmaksām), izņemot gadījumus, ja polisē tieši norādīts, ka šādi zaudējumi tiek segti;

13.2.23. priekšmetiem, kas pilnīgi vai daļēji izgatavoti no dārgakmeņiem, dārgmetāliem vai to sakausējumiem, antikiem un reti priekšmetiem, retām grāmatām vai mākslas darbiem, ja vien apdrošināšanas seguma esamība attiecībā uz šādiem priekšmetiem nav īpaši atrunāta apdrošināšanas polisē;

13.2.24. vērtspapīriem, akcizes preču marķēšanas zīmēm, kuponiem, loterijas biļetēm, vekseljiem, čekiem, prasību un maksājumu dokumentiem, maksājumu kartēm, skaidrai naudai.

13.2.25. Ja apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinātais nav izpildījis šo noteikumu 8.1. punktā noteiktos pienākumus, izņemot gadījumus, ja tiek pierādīts, ka tas nav ietekmējis apdrošināšanas gadījuma apstākļu noskaidrošanu, zaudējuma apjomu un/vai tā noteikšanu.

14. Apdrošinātāja lēmuma pieņemšanas termiņš

14.1. Apdrošinātāja lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu pieņem 1 (vienu) mēnešu laikā, skaitot no dienas, kad ir saņemti visus izlemšanai nepieciešamos dokumentus un pierādījumus.

14.2. Gadījumā, ja objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams ievērot iepriekš noteikto termiņu, tad termiņš tiek pagarināts līdz 6 (sešiem) mēnešiem.

LAUKU SAIMNIECĪBU ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANA

1. Termins

1.1. **Apdrošinājuma summa** – apdrošināšanas līgumā noteikta naudas summa, par kādu ir apdrošināts apdrošināšanas objekts.

1.2. **Pašrisks** – apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja līdzdalība katrā apdrošināšanas gadījumā, kas tiek atrēķināta no izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības summas. Ja viena apdrošināšanas gadījuma rezultātā tiek bojāti vairāki apdrošināšanas objekti, tad tiek piemērots viens – lielākais – pašrisks.

1.3. **Apdrošināšanas objekts** – apdrošināšanas polisē norādītais kustamais un/vai nekustamais īpašums.

1.4. **Apdrošināšanas pieteikums** – apdrošinātāja noteiktas formas un saturs dokumenti, kuru apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais aizpilda un iesniedz apdrošinātājam, lai informētu par apdrošināšanas objektu, tā stāvokli, kā arī citiem faktiem un apstākļiem; apdrošināšanas pieteikums ir neatņemama apdrošināšanas līguma sastāvdaļa.

1.5. **Distances saziņas līdzeklis** – elektronisks saziņas līdzeklis, ar kura palīdzību ir iespējams noslēgt apdrošināšanas līgumu, pusēm neatrodoties klātienē.

1.6. **Apdrošināšanas objekta adrese** – apdrošināšanas objekta atrašanās vieta, kas ir norādīta apdrošināšanas polisē.

1.7. **Nekustamā īpašuma atjaunošanas vērtība** – minimālie izdevumi naudas izteiksmē, ieskaitot visas būvniecības un ar to saistītās izmaksas, kas nepieciešamas, lai apdrošināto objektu atjaunotu līdzvērtīgā kvalitātē un apjomā, kāds tas bijis tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

1.8. **Kustamā īpašuma atjaunošanas vērtība** – minimālā naudas summa, kas nepieciešama, lai iegādātos vai no jauna izgatavotu tāda paša veida, kvalitātes un tam pašam nolūkam paredzētu kustamo īpašumu.

1.9. **Faktiskā vērtība** – apdrošināšanas objekta atjaunošanas vērtība, atskaitot īpašuma stāvoklim atbilstošu nolietojumu (vērtības zudumu) procentu izteiksmē uz zaudējuma brīdi.

1.10. **Tirgus vērtība** – attiecīgā īpašuma cena, par kuru brīvā un konkurējošā tirgū īpašumu varētu iegādāties tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

1.11. **Teritorijas labiekārtojums** – apdrošinātajai ēkai piesaistītā gruntsgabala ietvaros esošie un stacionāri uzstādītie soliņi, galdi, karogu masti, rotaļu laukuma elementi, ceļu ieseguma materiāli, ietvju un kustības organizācijas tehniskie līdzekļi (ietvju apgaismojums, dekoratīvais nožogojums).

2. Apdrošināšanas objekts

Apdrošināšanas objekts ir apdrošināšanas polisē norādītais kustamais un nekustamais īpašums, kas pieder lauku saimniecībai un tiek paredzēts izmantošanai lauksaimnieciskajā ražošanā.

2.1. Ja vien polisē nav atrunāts citādi, apdrošināšana ir spēkā tikai polisē norādītajā apdrošinātāja objekta adresē, bet attiecībā uz pamatlīdzekļiem, precēm un citu kustamo īpašumu apdrošināšana ir spēkā minētajā adresē, ja apdrošinātās preces vai cits kustamais īpašums atrodas ēku iekšienē.

2.2. Ar nekustamo īpašumu tiek saprasts apdrošinājumaņēmējam vai apdrošinātajam piederošās vai valdījumā esošās ražošanas ēkas un būves.

2.3. Ražošanas ēkas; apdrošinot ēku, apdrošināti tiek:

ēkas pamati, ārsienas un to apdare, iekšējās starpsienas un to apdare, starpstāvu pārsegumi, jumta konstrukcijas, jumta segums, grīdas un grīdu segums, kāpnes, logi, durvis; ēkas projektā, ekspluatācijai un kalpošanas mērķim paredzētās ēkā iebūvētas un pie ēkas ār sienām stacionāri piestiprinātas inženiertehniskās komunikācijas, t.sk. ūdens, apkures un kanalizācijas sistēmas, ugunsdzēsšanas, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmas; apkures katli un radiatoru, santehnika, elektroinstalācija, apsardzes un ugunsdrošības signalizācijas, ēkas vadības un sakaru sistēmas, video novērošanas sistēmas, aizsargzālūzijas (sarullējamie aizsargslēgi).

2.3.1. Papildus iepriekš minētajam, apdrošinot ēku, apdrošinātās tiek arī ūdens notekas, ūdens, apkures, kanalizācijas, gāzes un tvaika caurules un pazemes elektriskie kabeli zemes gabala robežās vai līdz to savienojuma vietai ar publiskajiem tīkliem.

2.3.2. Atpūtas mājas (viesu mājas)

Apdrošināšanas objekts ir polisē norādītās atpūtas mājas, ja viesu izmītnāšana ir saistīta ar lauku tūrisma sniegtajiem pakalpojumiem un šie pakalpojumi ir apdrošinātās lauku saimniecības saimnieciskās darbības sastāvdaļa.

2.3.3. Ja vien polisē nav norādīts citādi, kopā ar ēkām nav apdrošināti:

- ēkas projektā vai teritorijas plānā neparedzētās ēkas, celtnes un inženiertehniskās komunikācijas, kuru izbūve nav bijusi saskaņota nepieciešamajās valsts institūcijās vai šādu objektu izbūvei nav saņemtas visas nepieciešamās likumdošanā noteiktās atļaujas un saskaņojumi;
- kurināmais, kas paredzēts izmantošanai ēkas(-u) apkures katlos;
- inženierkomunikāciju sistēmu iekārtas (piemēram, transformatori, kompresori, elektrības sadales skapji, dīzeļģeneratora stacijas u. tml.), kas atrodas ārpus apdrošinātā nekustamā īpašuma;
- jaunbūves vai nekustamais īpašums, kas ir renovācijas vai būvniecības procesā (nepabeigtas un/vai ekspluatācijā nenodotas ēkas vai būves) izņemot šo noteikumu 6. punktā atrunātos gadījumus;
- iekonservētas jaunbūves vai nekustamais īpašums;
- sadzīves tehnika, biroja tehnika un aprīkojums;
- markīzes, norādes vai ceļazīmes;
- teritorijas labiekārtojums, t.sk. baseini un strūklakas.

2.4. Ēku apkalpojošās iekārtas un aprīkojums.

Apdrošināšanas objekts ir ēkas projektā ekspluatācijai un kalpošanas mērķim paredzētās vai ēkā esošās:

- neatņemamas, stacionāri uzstādītas iekārtas un ierīces (tai skaitā, bet ne tikai: degvielas un eļļas tvertnes, kā arī ražošanā izmantojamās stacionāras tvertnes, piena uzglabāšanas tvertnes, slaukšanas iekārtas ar cauruļvadiem un mazgāšanas iekārtām, apkures un gaisa kondicionēšanas iekārtas, steliņģi un vistu būri, barošanas un dzirdīšanas automāti, kūtsmēsļu izvadišanas iekārtas);
- apdrošinājumaņēmēja īpašumā esoši transformatori, galvenie elektro-sadales skapji, aizsargierīces, vadības centri un ierīces.

2.5. Kustamais īpašums.

Apdrošināšanas objekts ir polisē norādītais apdrošinājumaņēmēja īpašumā esošais un ražošanā izmantojamais kustamais īpašums, kā arī apdrošinājumaņēmējam lietošanā nodotais kustamais īpašums, ko apdrošinājumaņēmējs izmanto ražošanā savā lauku saimniecībā un kuru apdrošinājumaņēmējs ir apņēmis apdrošināt vai uzņēmis atbildību par tā bojājumu risku.

2.5.1. Preces. Apdrošināšanas objekts ir:

- saimniecībā saražotās preces (gatavā produkcija) un uzglabājamās preces, kuras tiek glabātas saskaņā ar līgumu par preču uzglabāšanu, iepirkta lopbarība un sēklas labība;
- lauksaimniecības materiāli, tostarp mēslojums, augu aizsardzības līdzekļi, malka un rūpniecības un amatniecības izstrādājumiem noderīgi koki, kā arī saimnieciskajai darbībai paredzētā degviela un smērvielas un to uzglabāšanas tvertnes;
- bišu dravas un no tām iegūtā raža.

2.5.2. Ražošanas iekārtas un aprīkojums. Apdrošināšanas objekts ir:

- stacionārās lauksaimniecības mašīnas;
- lauksaimnieciskajai ražošanai nepieciešamie darbarīki un iekārtas;
- īpašuma apsaimniekošanai nepieciešamās iekārtas un instrumenti.

Papildus iepriekš minētajam, apdrošināšanas aizsardzība ir spēkā attiecībā uz saimniecībai kopīpašumā piederošajām ražošanas iekārtām un aprīkojumu. Attiecībā uz saimniecībai kopīpašumā piederošajām ražošanas iekārtām un aprīkojumu, apdrošināšanas objekts ir daļa, kas atbilst apdrošinājumaņēmēja īpašumtiesībām.

Apdrošinājumaņēmējam kopīpašumā piederošais īpašums obligāti ir jānorāda apdrošināšanas pieteikumā un apdrošināšanas polisē.

2.5.2.1. Ja vien polisē nav norādīts citādi, kopā ar ražošanas iekārtām un aprīkojumu nav apdrošināti:

- reģistrētie sauszemes transporta līdzekļi un lauksaimniecības pašgājējtehnikā (tai skaitā, bet ne tikai: traktori, kombaini, plaujmašīnas, sējmašīnas);
- lauksaimniecības pašgājējtehnikai piekabināmā un uzkarināmā tehnika (tai skaitā, bet ne tikai: arklī, kultivatori, mīglotāji, minerālmēsļu kļiedētāji, ikdienas pielietojuma piekabes, ecēšas, grābekļi, rulonū ietinēji).

2.5.3. Lauksaimniecības dzīvnieki. Apdrošināšanas objekts ir apdrošināšanas polisē atsevišķi pa sugām norādītie dzīvnieki (tai skaitā, bet ne tikai: liellopi, cūkas, aitas, kazas, mājputni), kurus audzē un tur dzīvnieku izcelsmes produktu (gaļas, piena un olu, vilnas vai jebkādu citu dzīvnieku izcelsmes produktu) iegūšanai vai citiem lauksaimnieciskiem nolūkiem, tai skaitā ierobežotā platībā turētie savvaļas sugu dzīvnieki (piemēram, mežacūkas, strausi, brieži u. tml.).

Lauksaimniecības dzīvniekus var apdrošināt tikai pret riskiem, kas ir atrunāti šo noteikumu punktos 5.1.–5.12.

2.5.4. Lietošanā nodotais kustamais īpašums.

Apdrošinājumaņēmējam lietojumā un valdījumā nodotais kustamais īpašums, uz kuru attiektos apdrošināšanas noteikumi atbilstoši apakšpunktiem 2.5.1. (Preces), 2.5.2. (Ražošanas iekārtas un aprīkojums) vai 2.5.3. (Lauksaimniecības dzīvnieki), ja tie būtu apdrošinājumaņēmēja īpašums un ja par tiem apdrošinājumaņēmējs ir atbildīgs saskaņā ar likumdošanas aktiem vai uzņemtajām līgumsaistībām.

2.5.4.1. Apdrošinājumaņēmējam nepiederošais īpašums obligāti ir jānorāda apdrošināšanas pieteikumā un apdrošināšanas polisē.

2.5.4.2. Apdrošinātājs ir atbildīgs tikai par tādu apdrošinājumaņēmēja aprūpi, pārzīni vai kontrolē nodoto īpašumu, par kuru ir parakstīts pieņemšanas un nodošanas akts vai cita veida dokumentācija, kas apstiprina šāda īpašuma nodošanu apdrošinājumaņēmēja atbildībā.

2.5.4.3. Ievērojot apdrošināšanas noteikumus atrunāto, maksimālā apdrošināšanas atlīdzība par zaudējumiem vai bojājumiem, kas radušies trešo personu piederošiem ražošanas kustamajam īpašumam, ir LVL 7000, ja zaudējumu kompensāciju neparedz cits apdrošināšanas līgums.

Maksimālā apdrošināšanas atlīdzība attiecas uz lauku saimniecību apdrošināšanu pret uguns risku un citiem nosauktajiem riskiem (5.1.–5.12. punkti), tā arī uz apdrošināšanu pret "visiem" riskiem (5.13. punkts).

2.5.5. Lauku saimniecībā izmantojamā biroja tehnika, mēbeles.

2.6. Īpašums, uz kuru neattiecas apdrošināšana.

Apdrošināšanas objekts nav:

- licences, dati un programmatūra, datu nesēji un datu bāzes, ko satur informācijas tehnoloģiju iekārtas;
- rasējumi, reģistri, līgumi, modeļi un šabloni, licences un patenti, audioieraksti, videoieraksti;
- mobilie telefoni, plaukstdatori, rāčijas u. tml.;
- skaidra nauda, vērtspapīri, ieskaitot nedzēstas pastmarkas, akcīzes preču marķēšanas zīmes, kuponi, loterijas biļetes, vekselji, čeki, prasību un maksājumu dokumenti, maksājumu kartes, priekšapmaksas kartes;
- ieroči, sprāgstvielas un citas bīstamas un ugunsnedrošas vielas;

- drošības prasībām un valdības noteikumiem neatbilstošas ierīces un cits īpašums, kura glabāšana vai lietošana neatbilst spēkā esošajiem tiesību aktiem;
- grunti iedzīlīnāti (iebūvēti) drenēšanas sistēmu elementi, tai skaitā caurules un akas;
- transporta līdzekļi un pašgājējmašīnas;
- kustamais īpašums, kas atrodas ēkā vai telpā, kas netiek apsaimniekota vai kurā netiek veikta saimnieciskā darbība, vai arī nekustamais īpašums, kas atrodas avārijas stāvoklī;
- kustamais īpašums, kas glabājas vai atrodas zem klajas debess vai ārpus apdrošinātajām telpām, izņemot gadījumus, ja kustamais īpašums tiek izmantots, glabāts vai lietots atbilstoši spēkā esošajiem tiesību aktiem un normatīviem dokumentiem;
- augošas kultūras vai koki, sējumi, meži, krūmāji.

3. Apdrošināšanas līguma darbības vieta

3.1. Apdrošināšanas objekts ir apdrošināšanas polisē norādītais nekustamais un/vai kustamais īpašums, kas atrodas polisē norādītajā apdrošinātā objekta adresē.

3.2. Ja vien polisē nav atrunāts citādi, apdrošināšana ir spēkā tikai polisē norādītajā apdrošinātā objekta adresē.

3.2.1. Attiecībā uz precēm un citu kustamo īpašumu, apdrošināšana ir spēkā minētajā adresē, ja apdrošinātās preces vai cits kustamais īpašums atrodas ēku iekšienē.

3.2.2. Attiecībā uz lauksaimniecības dzīvniekiem, apdrošināšana ir spēkā, ja dzīvnieki atrodas nožogotā teritorijā polisē norādītās saimniecības robežās.

3.2.3. Citas vietas.

Apdrošināšanas aizsardzība ir spēkā arī tad, ja sekojošajā uzskaitījumā minētie objekti tiek pārvietoti vai izmantoti atbilstoši to lietošanas mērķiem citur Latvijas Republikas teritorijā, ja apdrošināšanas polisē tas ir atrunāts:

- preces;
- ražošanas iekārtas un aprīkojums;
- lauksaimniecības dzīvnieki;
- apdrošinājumaņēmējam lietošanā nodotais kustamais īpašums.

Apdrošināšana nav spēkā laikā, kad apdrošinātais objekts ir nodots lietošanā (nomā) trešajām personām, ja apdrošināšanas polisē nav norādīts citādkā.

4. Apdrošinājuma summa un apdrošināšanas objekta vērtība

4.1. Īpašuma apdrošinājuma summu, balstoties uz apdrošinātā īpašuma vērtību, nosaka apdrošinājumaņēmējs, savstarpēji vienojoties ar apdrošinātāju. Apdrošinātājs nav atbildīgs par apdrošinājumaņēmēja uzrādīto apdrošinājuma summu.

4.2. Apdrošinājuma summai ir jāatbilst apdrošināšanas objekta atjaunošanas, iegādes vai faktiskajai vērtībai.

4.3. Ja īpašuma fiziskais nolietojums apdrošināšanas līguma slēgšanas brīdī pārsniedz 50 (piecdesmit) %, tad īpašuma apdrošinājuma summa nedrīkst pārsniegt apdrošinātā objekta faktisko vērtību.

4.4. Ja apdrošināšanas objekta apdrošinājuma summa ir mazāka par apdrošināšanas objekta vērtību vai pārsniedz to, tad, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, tiek piemērots nosacījums par vīrsapdrošināšanu vai zemapdrošināšanu.

5. Apdrošināšanas segums

Apdrošināšanasņēmējs īpašuma apdrošināšanai var izvēlēties lauku saimniecības apdrošināšanas aizsardzību pret uguns un citiem šajos noteikumos nosauktajiem riskiem (5.1.–5.12. punkti) vai lauku saimniecības apdrošināšanas aizsardzību pret "visiem" riskiem (5.13. punkts). Risku aizsardzības apjomu nosaka konkrētajam objektam.

Lauku saimniecību apdrošināšanas aizsardzība pret uguns un citiem nosauktajiem riskiem. Apdrošināti ir tikai tie riski, kuri norādīti apdrošināšanas polisē.

Apdrošināšanas risku uzskaitījums.

5.1. Uguns

Uguns – iepriekš neparedzēta un nekontrolējama degšana ar liesmu, kas izcēlusies ugunij neparedzētā vietā vai no ugunij paredzētās vietas, tai

patstāvīgi turpinot izplatīties tālāk. Apdrošināšana sedz arī zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisījis karstums, dūmi vai sodrēji, kas rodas no ugunsgrēka vai degoša vai degšanas rezultātā sakarsuša objekta.

Papildus iepriekš minētajam, šī apdrošināšana kompensē arī zaudējumus vai bojājumus, kas apdrošināšanas objektam radušies ugunsgrēka dzēšanas rezultātā.

5.1.1. Apdrošināšana nesedz zaudējumus vai bojājumus īpašumam vai tā daļai:

- kura apzināti tiek pakļauta apstrādei vai procesiem, kuros izmanto siltumu vai uguni;
- kurā vai ar kuras palīdzību tiek radīts vai pārvadīts siltums vai uguns;
- kas cietusi elektriskās strāvas iedarbības rezultātā (pārspriegums, issa vienojums, isslēgums, pārkaršana u. tml.);
- kas radušies gruzdēšanas rezultātā, ja vien gruzdēšanu nav izraisījis ugunsgrēks;

Minētie izņēmumi neattiecas uz bojājumiem vai zaudējumiem pārējam apdrošinātajam īpašumam, ja liesmas, kas radušās, izplatījās tālāk.

5.2. Zibens

Zibens – tiešs zibens spēriens apdrošināšanas objektā.

Apdrošināšana nesedz zaudējumus vai bojājumus elektriskajām ierīcēm, iekārtām, elektrības vadiem, izolācijas materiāliem u. tml., kas radušies no zibens izraisītā pārspieguma vai indukcijas elektriskajā tīklā, ja vien pakārtoti nav radies ugunsgrēks.

5.3. Eksplozija

Eksplozija – pēkšņa, ārhoa spiediena spēka izpausme, kas balstās uz gāzu vai tvaiku īpašību izplesties. Ar saspiestu gāzi vai tvaikiem pildītu spiediena katlu, boileru, cauruļvadu vai tvertņu eksploziju saprot situāciju, kad to sienas tiek sagrautas tādā mērā, ka notiek spiediena izlīdzināšanās starp tvertnes iekšpusi un apkārtējo vidi.

Papildus apdrošināšana sedz zaudējumus, kas radušies ugunsdzēsības iekārtas pēkšņas un neparedzētas eksplozijas rezultātā.

5.3.1. Apdrošināšana nesedz zaudējumus vai bojājumus, kas radušies:

- zema spiediena (implozijas) rezultātā;
- apdrošināšanas objektā uzglabāto sprāgstvielu eksplozijas rezultātā;
- spridzināšanas un izrakumu darbu rezultātā;
- iekšdedzes dzinējiem to iekšējās eksplozijas, sagrūšanas blīves atslāņošanās vai šķidrums spiediena rezultātā;
- iekārtai, aparatūrai vai priekšmetam, kurā apzināti ir paredzēts izmantot eksplozijas enerģiju (Izņēmums neattiecas uz bojājumiem vai zaudējumiem, kas nodarīti pārējam apdrošinātajam īpašumam.);
- riepu bojājumu rezultātā.

5.4. Lidaparāti

Lidaparāti – vadāma lidaparāta, tā daļu vai tā kravas uzkrīšana apdrošināšanas objektam.

5.5. Vētra

Vētra – gaisa masas plūsma, kuras vidējais ātrums ir ne mazāks par 20 (divdesmit) metriem sekundē. Ja apdrošināšanas gadījuma vietā vēja ātrumu nav iespējams noteikt, tad uzskatāms, ka vētra ir bijusi, ja apdrošinātās vietas apkārtne gaisa masu pārvietošanās radījušas bojājumus arī labā stāvoklī uzturētām ēkām vai citiem pret vētru tikpat noturīgiem īpašumiem vai ja šādus bojājumus var izraisīt tikai vētra, bet ar nosacījumu, ka apdrošinātā ēka vai ēka, kurā tiek uzglabāti citi apdrošinātie objekti, ir (bija) nevainojamā stāvoklī.

Kompensēti tiek zaudējumi par vētras rezultātā gaisā paceltu priekšmetu uzkrīšanu vai priekšmetu uzgāzanos apdrošinātajam objektam.

5.5.1. Apdrošināšana nesedz zaudējumus vai bojājumus:

- ko stipra vēja ietekmē izraisa sniega vai ūdens ieplūšana konstrukcijās, izņemot gadījumus, ja šādi zaudējumi vai bojājumi ir radušies kā sekas, iestājoties apdrošinātajam riskam;
- ko izraisa viļņi vai ledus kustība;
- ko izraisa ar vētru nesaistīti plūdi vai ūdens limeņa celšanās;
- ko izraisa sniega un ledus smagums vai kustība;
- kas radušies ārējo esošam kustamajam īpašumam;
- kas radušies ēku vai būvju rekonstrukcijas vai būvdarbu laikā sakarā ar nesošo konstrukciju vai jumta konstrukciju atbrīvošanu, nojaukšanu vai noņemšanu;

- kustamajam īpašumam, ja vien to nav izraisījuši citi šajā sadaļā neiekļauti apstākļi, kas paredz atbildības izmaksu.

Izņēmums. Apdrošināšana sedz vētras radītu kaitējumu lauksaimniecības dzīvniekiem, kuri ir iekļauti šajā apdrošināšanas līgumā.

5.6. Krusa

Krusa – dažādas formas, lieluma un svara ledus gabalu nokrišņi, kas nokrīt uz apdrošinātā objekta un tādējādi izraisa tā bojāeju vai bojājumus.

5.7. Trešo personu prettiesiska rīcība

Apdrošināšana sedz apdrošinātā īpašuma zaudējumus vai bojājumus, kas radušies:

5.7.1. zādības pēc ielaušanās rezultātā vai mēģinot ielauzties apdrošinātajā nekustamajā īpašumā vai īpašumā, kurā atrodas apdrošinātais kustamais īpašums, sabojājot konstrukcijas, slēdzenes, norobežojumus, kas traucē iekļūšanu apdrošinātajā objektā, vai izmantojot viltotas atslēgas, citus instrumentus vai oriģinālo atslēgu, kas iegūta zādības ar ielaušanos vai laupīšanas rezultātā ārpus apdrošinātās adrese

(Ielaušanās nosacījums neattiecas uz objektiem, kas piestiprināti pie ēkas (reklāma, apgaismes ķermeņi, videonovērošanas kameras, antenas);

5.7.2. laupīšanas rezultātā, pielietojot vardarbību vai spēku vai arī draudot to nekavējoties pielietot pret apdrošinājumaņēmēju, apdrošinājumaņēmēja ģimenes locekļi vai darbinieku, vai arī pret personu, kuras kontrolē un atbildīgā glabāšanā ir nodots apdrošinātais īpašums;

5.7.3. trešo personu tišas īpašuma fiziskas iznīcināšanas vai bojāšanas rezultātā.

5.7.4. Apdrošināšana nesedz:

5.7.4.1. zādību ar ielaušanos, ja to ir veicinājusi apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā apzināta darbība, rupja nolaidība vai bezdarbība;

5.7.4.2. zādību bez ielaušanās;

5.7.4.3. zādību, kas notikusi, izmantojot ēkas vai telpu atslēgu oriģinālus, durvju kodus, seifu kodus, ja vien šādi atslēgu oriģināli vai durvju vai seifu kodi nav iegūti 5.7.1. un 5.7.2. punktos minēto risku rezultātā (t.sk. ārpus apdrošinātās adrese) un par to ir paziņots apdrošināšanas sabiedrībai;

5.7.4.4. zem klajas debess glabāta kustamā īpašuma zādību, ja vien tas nav atrunāts apdrošināšanas polisē un apdrošinājumaņēmējs ir veicis visus nepieciešamos drošības pasākumus, lai apdrošināto kustamo īpašumu apsargātu un konstruktīvi ierobežotu brīvu piekļūšanu tam;

5.7.4.5. zādības rezultātā radušos zaudējumus, ja apdrošinājumaņēmējs nav nodrošinājis īpašuma vērtībai un glabāšanas apstākļiem atbilstošu aizsardzību;

5.7.4.6. zaudējumus, kas radušies apzīmēšanas, skrāpējumu vai citu līdzīgu bojājumu rezultātā;

5.7.4.7. zaudējumus vai bojājumus, ja trešo personu prettiesiskas rīcības laikā, apstākļus un vietu nav iespējams noteikt. Apdrošināšana neattiecas arī uz nozaudētu vai aizmirstu īpašumu.

5.8. Ūdens, apkures un kanalizācijas sistēmas avārijas

Ūdens, apkures un kanalizācijas sistēmas avārijas – pēkšņas un iepriekš neparedzamas šķidrums vai tvaika noplūdes no ēkā iebūvētām ūdens, apkures, kanalizācijas, ventilācijas, kondicionēšanas vai ugunsdzēsības sistēmām un to cauruļvadiem, kā arī ierīcēm, tvertnēm vai rezervuāriem, kas tiek izmantoti šķidrums uzglabāšanai un kas ir pastāvīgi savienoti ar minētajām sistēmām un cauruļvadiem, kas radušās:

5.8.1. cauruļvadu plīsuma vai pārrāvuma rezultātā;

5.8.2. automātiski reaģējot stacionārām ugunsgrēka dzēšanas sistēmām vai iekārtām;

5.8.3. trešo personu darbības vai bezdarbības rezultātā;

5.8.4. tiešas sala iedarbības rezultātā uz ēkā vai telpās instalēto ūdens, apkures, kanalizācijas vai ugunsdzēsības cauruļvadu sistēmu ar nosacījumu, ka ēkā vai telpās esošās iepriekš minētās komunikācijas ir būvētas/instalētas saskaņā ar spēkā esošajiem būvnormatīviem un ēkas projektu, izmantojot projektā paredzētos celtniecības materiālus, kā arī ēka vai telpas tiek pienācīgi apsaimniekotas un pirms zaudējuma bijušas funkcionāli labā stāvoklī.

Saskaņā ar šiem noteikumiem, sals ir atmosfēras stāvoklis, kad gaisa temperatūra apdrošinātā objekta atrašanās vietā – pilsētā vai pagastā – riska iestāšanās dienā bijusi –15 (piecpadsmit) °C vai zemāka. 5.8.4. punktā minētie zaudējumi tiek kompensēti vienu reizi apdrošināšanas periodā (atbildības limits nepārsniedz LVL 5000 (piecus tūkstošus latu) par gadījumu).

5.8.5. Apdrošināšana nesedz zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisījis/-usi:

- kanalizācijas akas vai caurules pārplūšana lietus, atkušņa, plūdu vai palu laikā;

- lietus ūdens noplūde no ēkas ārpusē esošām notekcaurulēm, lietus ūdens kanalizācijas sistēmas vai cita veida lietus vai kušanas ūdens noplūde;
- noplūde no vannas vai baseina drenāžas caurules vārstā;
- municipālās vai citas publiskās ūdens, kanalizācijas vai apkures cauruļu līnijas bojājums vai aizsprostojums ārpus ēkas;
- šķidrums, gāzes vai tvaika noplūde no sistēmas, kura tiek labota vai remontēta;
- šķidrums noplūde caur ūdens izolāciju konstrukcijās vai caur grīdā esošās notekas vai tvaika caurules šuvi, vai cauruļvadu un konstrukciju savienojuma vietām, piemēram, starp grīdas drenāžu un tās apmali; kondensējies ūdens;
- līmeņa uzturēšanas vārsta bezdarbība, atteice.

Apdrošināšana nekompensē zaudējumus par bojātiem cauruļvadiem, iekārtām vai tvertnēm, kas kļuva par iemeslu šķidrums vai tvaika noplūdei, taču šis nosacījums neizslēdz apdrošinātāja atbildību par zaudējumiem vai bojājumiem pārējam apdrošinātajam īpašumam.

Apdrošināšana nekompensē zaudējumus par šķidrumu u. c. energonesējiem, kas izplūduši no bojātiem cauruļvadiem, iekārtām vai tvertnēm.

5.9. Elektriskas dabas parādība

Elektriskas dabas parādība – elektriskajā ierīcē radusies išslēguma ķēde, išsavienojums, elektriska izlādēšanās vai cits elektrisks bojājums, kas ir neatgriezeniski sabojājis elektriskās ierīces izolāciju.

5.9.1. Apdrošināšana nesedz zaudējumus vai bojājumus:

- pārējam apdrošinātajam īpašumam, izņemot gadījumus, kad šāds zaudējums ir izraisījis cits apdrošinātais risks saistībā ar elektriskās dabas parādības radīto zaudējumu, piemēram, ugunsgrēks, sprādziens vai ūdens noplūde;
- kurus izraisījis elektroapgādes pārtraukums vai elektrības kvalitātes izmaiņas publiskajā tīklā, ja nav nodarīts tiešs fizisks bojājums pašām elektriskajām ierīcēm;
- ja elektriskas dabas parādība (išsavienojums, pārspriegums u. tml.) ir radusies jebkādu remontdarbu laikā elektriskajā tīklā, ierīcēs u. tml. un šādi remontdarbi tiešā veidā ir veicinājuši zaudējumu rašanos.

5.10. Transporta līdzekļu trieciens

Transporta līdzekļu trieciens – jebkura veida motorizēta sauszemes transporta līdzekļa ietriekšanās apdrošinātajā īpašumā.

5.10.1. Apdrošināšana nesedz zaudējumus vai bojājumus kustamajam īpašumam, kas glabājas zem klajas debess, ja vien tas nav atrunāts apdrošināšanas polisē.

5.11. Savvaļas dzīvnieku radīti zaudējumi

Apdrošināšana sedz zaudējumus vai bojājumus, kurus ēka vai tajā esošajam kustamajam īpašumam radījis ēkā iekļuvīis savvaļas dzīvnieks.

Apdrošināšana nesedz kukaiņu, putnu, grauzēju, zaķu vai mikrobu radītus zaudējumus vai bojājumus.

5.12. Iekšzemes pārvadājumi

Apdrošināšana sedz kravas nodalījumā transportējamam apdrošinātajam kustamajam īpašumam radušos zaudējumus vai bojājumus atbilstoši šo noteikumu apakšpunktēm 2.5.1. (Preces), 2.5.2. (Ražošanas iekārtas un aprīkojums) vai 2.5.3. (Lauksaimniecības dzīvnieki), ja zaudējumu vai bojājumu iemesls ir ceļu satiksmes negadījums (CSNg), bet tā izraisīšanā pārvadātāja motorizētais transporta līdzeklis nav vainīgs. Gadījumā, ja pārvadājuma veicējs ir daļēji vainojams negadījuma izraisīšanā, atbildība tiek izmaksāta proporcionāli atbildības pakāpei.

Apdrošināšana sedz zaudējumus tādā apmērā, kādā to neatlīdzina no citas apdrošināšanas.

5.13. Lauku saimniecības apdrošināšanas aizsardzība pret "visiem" riskiem

Apdrošināšana sedz apdrošinātā īpašuma pēkšņus un iepriekš neparedzētus tiešus fiziskus bojājumus vai materiālus zaudējumus, kas saskaņā ar apdrošināšanas polisē no noteikumu 5.14. un 5.15. punktos nav minēti kā izņēmuma cēloņi.

5.14. Izņēmuma cēloņi lauku saimniecību īpašuma apdrošināšanā

Apdrošinātājs neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, kas tieši vai netieši radušies šādu cēloņu dēļ vai ir to sekas:

5.14.1. vējš, kura stiprums nepārsniedz 20 (divdesmit) metrus sekundē

(Ja apdrošināšanas gadījuma vietā vēja ātrums nav iespējams noteikt, tad uzskatāms, ka vētra ir bijusi, ja apdrošinātās vietas apkārtnē gaisa masu

pārvietošanās radījušas bojājumus arī labā stāvoklī uzturētām ēkām vai citiem pret vētru tikpat noturīgiem īpašumiem, vai arī, ja šāds bojājums var izraisīt tikai vētra, bet ar nosacījumu, ka apdrošinātā ēka vai ēka, kurās tika uzglabāti apdrošinātie objekti, ir (bija) nevainojamā stāvoklī);

5.14.2. kuģu, laivu, liellaivu vai citu ūdens transporta līdzekļu sadursme/trieciens;

5.14.3. tiša vai ilgstoša apdrošināšanas objekta (tai skaitā, bet ne tikai: ražošanas tehnika, iekārtas, aprīkojums u. tml.) ekspluatēšana, pārsniedzot projektēto jaudu, ja tas noticis pēc apdrošinājuma ņēmēja īpaša un apzināta norādījuma;

5.14.4. dīkstāve, darbinieku nestrādāšana, darba intensitātes samazināšanās vai darba apstāšanās;

5.14.5. putnu, dzīvnieku, jebkādi grauzēju, insektu vai mikrobu iedarbība;

5.14.6. vides piesārņošanās vai saindēšanās;

5.14.7. viļņi, ledus kustība, ledus vai sniega svars, paredzami plūdi

(Paredzami plūdi šo apdrošināšanas noteikumu izpratnē ir plūdi ar sezonālu raksturu un/vai plūdi polises darbības teritorijā notiek biežāk nekā vienu reizi desmit gados);

5.14.8. sals, atkusnis, izņemot gadījumus, ja šādi zaudējumi vai bojājumi ir radušies kā sekas cita apdrošinātā gadījuma rezultātā, kas polisē nav atrunāts kā izņēmums;

5.14.9. jebkādu datu, kodu, programmu vai programmatūru iznīcināšanās, samaitāšanās, sabojāšanās vai sagrozišanās, kā arī jebkādas aparatūras, programmatūras vai iegultās mikroshēmas nepareiza darbība, ja vien tās rezultātā līgumā apdrošinātajam īpašumam nav nodarīti fiziski bojājumi vai materiāli zaudējumi

(Jebkādu datu, kodu, programmu vai programmatūras iznīcināšanās, samaitāšanās, sabojāšanās vai sagrozišanās un aparatūras, programmatūras vai iegultās mikroshēmas nepareiza darbība netiek uzskatīta par fizisku bojājumu vai materiālu zaudējumu īpašumam kā tādām);

5.14.10. fermentācija, iztvaikošanās, masas zudums, piesārņošanās, izņemot gadījumus, ja šādi zaudējumi vai bojājumi ir radušies kā sekas cita apdrošinātā gadījuma rezultātā, kas polisē nav atrunāts kā izņēmums;

5.14.11. jebkuras mehāniskas, elektriskas vai elektroniskas ierīces, aparāta vai iekārtas sabojāšanās, atteice, nepareiza darbība, darbības traucējums, sagrūšana vai salūšana, ja vien polisē nav atrunāts par apdrošināšanas riska "Iekārtas salūšana" iekļaušanu apdrošināšanas segumā;

5.14.12. apdrošinātajā objektā veikto būvniecības, rekonstrukcijas, renovācijas, testēšanas, montāžas vai demontāžas darbu rezultātā, ja vien polisē nav vienošanās par apdrošināšanas segumu šādu darbu laikā;

5.14.13. aizstāšanas vai remonta izmaksas, kas radušās detaļu, materiālu, apdares, projekta defektu (arī slēptu) vai tehniskās specifikācijas nepilnību dēļ;

5.14.14. apkopju izmaksas, veicot regulēšanas vai uzturēšanas pasākumus, ārkārtas vai kārtējās apkopes vai novēršot kļūmes darbībā, kā arī minēto pasākumu izpildes laikā nomainīto detaļu izmaksas;

5.14.15. aizstāšanas vai remonta izmaksas, kas radušās apstrādes procesā, sabojājot izejvielas, pusfabrikātus, ražojumus vai klienta īpašumu, ja šo zaudējumu cēlonis ir nepareiza ekspluatācija, nepienācīgi veikts darbs, iekārtas, materiāla vai ražošanas defekts, kļūda aprēķinos vai projektēšanā;

5.14.16. īpašuma zādzība bez ielaušanās apdrošināšanas polisē minētajā apdrošinātajā vietā

(Ar ielaušanos tiek saprasta nelikumīga iekļūšana apdrošinātajā vietā, sabojājot konstrukcijas, slēdzenes, norobežojumus, kas traucē iekļūšanu apdrošinātajā vietā. Ielaušanās nosacījums neattiecas uz kustamo īpašumu, kas tiek nepārtraukti uzraudzīts un atrodas pagaidu uzglabāšanas vietā ārpus aizsargātas un slēgtas telpas, bet īpašuma atrašanās pagaidu uzglabāšanas vietā ir saistīta ar lauku saimniecībā veicamu darbu izpildi);

5.14.17. dabas apstākļu, mikrobu vai dzīvnieku iedarbība uz dārkopības, laukkopības vai mežkopības produkciju un materiāliem vai dārza (lauksaimniecības) augiem;

5.14.18. vērtības samazināšanās;

5.14.19. piena, gaļas vai citas lauksaimniecības produkcijas kvalitātes pazemināšanās;

5.14.20. par apdrošināšanas gadījumā noplūdušiem šķidrumiem (vielām), ja vien izplūdušais šķidrums nav apdrošināšanas objekts;

5.14.21. daļēja vai pilnīga apdrošināšanas objekta nogrimšana augsnē, purvā, diķī vai citā ūdens krātuvē;

5.14.22. putekļu, sniega, krusas vai lietus ūdens iekļūšana apdrošinātajās telpās caur ēkas konstrukciju šuvēm, logiem un durvīm, izņemot gadījumus,

ja šādi zaudējumi vai bojājumi ir radušies kā sekas cita apdrošinātā gadījuma rezultātā, kas polisē nav atrunāts kā izņēmums;

5.14.23. kļūdas projektā, rasējumos un aprēķinos, neatbilstoši un/vai nekvalitatīvi izmantotie materiāli, nekvalitatīvi un/vai kļūdaini paveikts darbs;

5.14.24. padotās strāvas vai citu komunālo pakalpojumu un energoņesēju (gāze, ūdens, siltums u. tml.) piegādes pārtraukums;

5.14.25. elektriskā aparāta vai elektriskās instalācijas daļas, kur notikusi elektrības noplūde vai radies pārspriegums, īssavienojums vai pārkaršana, taču šis izņēmums neattiecas uz pakārtoti radītiem fiziskiem bojājumiem pārējam apdrošinātajam īpašumam, ja šādus pakārtotus zaudējumus paredz kompensēt kāds no apdrošinātajiem riskiem;

5.14.26. nekustamais īpašums, kura fiziskais nolietojums pārsniedz 75 (septiņdesmit piecus) %, un tajā esošais kustamais īpašums;

5.14.27. īpašuma neizskaidrojama pazušana, ja radušies zaudējumi vai iztrūkums tiek atklāts inventarizācijas gaitā.

5.15. Citi gadījumi, kuros apdrošinātais neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus

Zaudējumi vai bojājumi netiek atlīdzināti:

5.15.1. kustamajam īpašumam, kas radušies no laika apstākļu iedarbības (izņemot zibeni), atmosfēriskajiem nokrišņiem un/vai putekļiem, ja šis kustamais īpašums tiek glabāts zem klajas debess;

5.15.2. apdrošinātajam objektam vai tā daļai, kas nav tieši cietusi, iestājoties apdrošinātajam riskam;

5.15.3. apdrošinātajam objektam vai tā daļai, ja remonta un atjaunošanas izdevumi ir jāsedz saskaņā ar ražotāja, izgatavotāja, uzstādītāja vai piegādātāja noteikto garantiju;

5.15.4. apdrošinātajam objektam, kura saimnieciskā darbība ir apturēta apdrošinājuma ņēmēja un/vai apdrošinātā maksātspējas dēļ vai arī to turpina likvidators vai pārņēmējs, vai arī saimnieciskā darbība tiek pilnīgi pārtraukta.

5.16. Iekārtu salūšanas apdrošināšana

Apdrošināšana sedz zaudējumus vai bojājumus 2.4. punktā (Ēku apkalpojošās iekārtas un aprīkojums) minētajam īpašumam, ja īemesls ir iekārtu salūšana.

5.16.1. Ar iekārtas salūšanas risku šo apdrošināšanas noteikumu izpratnē tiek saprasti pēkšņu un iepriekš neparedzētu fizisku apstākļu rezultātā apdrošinātajai iekārtai radīti zaudējumi vai bojājumi, kuru cēlonis bijis kāds no tālāk uzskaitītajiem īemesliem, un šo zaudējumu vai bojājumu dēļ nepieciešams veikt iekārtas remontu vai nomaiņu:

- nejauša darba kļūme, piemēram, nepareiza vadība, detaļu valīgums, aizsargierīču darbības traucējumi, svešķermeņu iekļūšana;
- sadalīšanās centrālās spēku rezultātā;
- ūdens nepietiekamība tvaika katlos vai augstspiediena tvertnēs;
- īssavienojums, pārspriegums vai pārslodzes strāva;
- materiālu vai izgatavošanas defekti un kļūmes montāžas darbu procesā;
- kļūmīga darbināšana, darbinieku nepietiekama kvalifikācija, paviršība;
- jebkurš cits gadījums, kurš turpmāk netiek izslēgts.

5.16.2. Par apdrošināšanas objektu neuzskata:

- iekārtas, kuru vecums uz polises noslēgšanas brīdi pārsniedz 10 (desmit) gadus, ja apdrošināšanas polisē nav atrunāts citādāk;
- visu veidu nomaināmas vai aizstājamas detaļas vai ierīces, piemēram, griežņi, urbji, naži vai citi griezējinstrumenti, zāģu asmeņi, presformas, drupinātājsvirsma;
- sportturiu siksnas; sieti; caurules; gumijas, auduma un plastmasas starplikas un lentes, suku un rīpas; virves (trošes); ķēdes; siksnas; no stikla, porcelāna vai keramikas izgatavotas detaļas;
- pamata bloki; kurtuvju, krāšņu un konteineru ķieģeļu oderējums; apdedzināšanas režģi; degļu sprauslas;
- degviela, filtru pildījumi, atdzesēšanas līdzekļi, tīrīšanas produkti, smērvielas, eļļas pildījumi;
- katalizatori, ķīmikālijas, kontaktvielas.

5.16.3. Apdrošināšana nesedz zaudējumus vai bojājumus:

- kas saistīti ar priekšmeta dabisku nolietošanos vai nodilumu, rūsēšanu, oksidēšanos, bojāšanos, sēnišu izraisītiem bojājumiem, trupī, materiāla nogurumu vai līdzīga rakstura pakāpeniski notiekošiem bojājumiem, kā arī priekšmeta vai tā daļas darba spēju zaudēšanu;

- kuri radušies katlakmens, dūņu uzkrāšanās, dubļu vai citu nogulsņēju rezultātā;
- kuri saistīti ar ūdensapgādes ierīču vai kanalizācijas iekārtu bojājumiem;
- kuri radušies regulēšanas un uzturēšanas pasākumu, ārkārtas apkopes, regulārās apkopes vai darbības kļūmes novēršanas gaitā vai rezultātā, kā arī minēto pasākumu izpildes laikā nomainīto detaļu izmaksas;
- par kuriem uz savstarpēja līguma, garantijas saistību, apkopes līguma vai citu atbilstošu saistību pamata atbild piegādātājs, ražotājs, pārdevējs vai cita persona;
- kas radušies datortehnikai, informācijas pārraides, telekomunikāciju, procesu vadības, kontroles vai elektroniskajām iekārtām vai to datu nesējiem un tajos glabātajai informācijai (datnes), kā arī programmatūrai, kam par īemeslu ir iekārtu, operētājsistēmas vai programmatūras darbības traucējumi, nepiemērota datorprogramma, darbības kļūda, marķēšanas kļūda, kļūdaina datu ievadīšana, datu zudums vai magnētiskā lauka izraisīts datu zudums;
- kas radušies, remontējot priekšmetu vai tādu detaļu, kura ir izgatavota nepareizi vai no neatbilstoša materiāla, un arī tad, ja īemesls ir kļūda aprēķinos vai projektēšanā, kļūdaini norādījumi vai kļūdainas instrukcijas;
- kurus ārā (zem klajas debess) vai atvērtā telpā esošam kustamajam īpašumam radījusi dabas stihija, izņemot iekārtas, kas paredzētas ekspluatācijai ārā vai atvērtā telpā;
- saistībā ar vērtības samazināšanos vai kaitējumu, kas neietekmē īpašuma izmantojamību;
- saistībā ar salūšanu, kuras cēlonis ir iekārtas remonts, vai kuru izraisījuši iekārtas tīša pārslodze vai eksperimenti, kuri saistīti ar anormālu apstākļu izmantošanu;
- kas radušies jebkuru ārēju fizisku spēku iedarbības rezultātā (tai skaitā, bet ne tikai: uguns, zibens, vētra, zādzība, laupīšana, vandālisms, zemestrīce, zemes nosēšanās, zemes nogruvumi, plūdi, ledus vai sniega svārs/kustība, gruntsūdens/ūdens līmeņa izmaiņas);
- saistībā ar bojājumu, kuru izraisījis apdrošinājuma ņēmēja tīša darbība, rupja nolaidība;
- saistībā ar apdrošināto objektu jebkādam kļūmēm vai defektiem, kas izraisījuši zaudējumu, ja par tiem (kļūmēm, defektiem) bijis zināms iepriekš, bet apdrošinājuma ņēmējs slēdzot apdrošināšanas līgumu, par to nav paziņojis;
- saistībā ar zaudējumu vai bojājumu, par kuru ir atbildīgs iekārtas izgatavotājs vai piegādātājs atbilstoši likumam vai līgumsaistībām;
- saistībā ar jebkādu datu, kodu, programmu vai programmatūru iznīcināšanos, samaitāšanos, sabojāšanos vai sagrozišanos, kā arī jebkādas aparatūras, programmatūras vai iegultās mikroshēmas nepareizu darbību, ja vien notikušā rezultātā līgumā apdrošinātajam īpašumam nav nodarīti fiziski bojājumi vai materiāli zaudējumi; tāpat arī netiek atlīdzināti minēto īemeslu dēļ radušies saimnieciskās darbības pārtraukuma zaudējumi.

Jebkāda datu, kodu, programmu vai programmatūras iznīcināšanās, samaitāšanās, sabojāšanās vai sagrozišanās, kā arī aparatūras, programmatūras vai iegultās mikroshēmas nepareiza darbība netiek uzskatīta par fizisku bojājumu vai materiālu zaudējumu īpašumam kā tādām.

6. Īpašie nosacījumi uz būvdarbu un remonta laiku

6.1. Polisē norādītās ēkas ir apdrošinātas pret uguns un citiem nosauktajiem riskiem (5.1.–5.12. punkti) arī tad, ja tās ir būvniecības vai renovācijas stadijā, bet tikai ar nosacījumu, ka pirms darbu uzsākšanas ir saņemtas visas Latvijas Republikas normatīvajos aktos paredzētās atļaujas kā arī tiek ievēroti normatīvajos aktos paredzētie pienākumi būvniecības jomā. Ja apdrošinājuma ņēmējs apdrošina savai lietošanai būvējamu vai atjaunojamu ēku, piemēro sekojošus nosacījumus.

6.1.1. Pārvietošanai uz apdrošināšanas vietu paredzētie celtniecības materiāli ir apdrošināšanas objekts no brīža, kad saskaņā ar pārdošanas noteikumiem atbildība par materiāliem pāriet apdrošinājuma ņēmējam, bet ar noteikumu, ka materiāli tiek pārvietoti uz apdrošināšanas vietu ne vēlāk kā nedēļas laikā no materiālu iegādes brīža.

6.1.2. Būvobjekta aprīkojums – celtniecības un remontdarbu veikšanai nolīgtā darba ņēmēju apģērbs un instrumenti, pagaidu būves, kā arī iznomātas un patapinātas iekārtas un ierīces ietilpst apdrošināšanā par kopējo summu līdz LVL 3000 (tris tūkstoši latu). Par būvobjekta aprīkojumu atlīdzina tikai Lauku saimniecības apdrošināšanas noteikumu apakšpunktos 5.1. (Uguns) un 5.7.1. (Zādzība pēc ielaušanās) minēto apdrošināšanas gadījumu radītos zaudējumus.

6.2. Ja būvdarbu un remontdarbu laikā iestājas apdrošināšanas gadījums, tad pašrīks ir 10 (desmit) % no zaudējuma, bet ne mazāks par LVL 1000 (viens tūkstotis latu) vai ne mazāks par polisē noteikto.

6.3. Ja apdrošināšanas gadījuma – ugunsgrēka radītu zaudējumu – cēlonis ir ugunsbīstamu darbu veikšana (Drošības noteikumu 1.7. punkts), apdrošinājumaņēmēja pašrīks ir 20 (divdesmit) % no zaudējuma, bet ne mazāks par LVL 5000 (pieci tūkstoši latu) vai ne mazāks par polisē noteikto.

7. Glābšanas un drupu aizvākšanas izdevumi

7.1. Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, papildus atlīdzībai par tiešajiem īpašuma bojājumiem, apdrošināšana atlīdzina arī pamatotus, saprātīgus un pierādāmus izdevumus, kas radušies, lai:

7.1.1. ierobežotu un mazinātu radušos zaudējumus vai novērstu turpmāku pakārtotu zaudējumu rašanos;

7.1.2. apmaksātu attīrīšanas, demontāžas, drupu un gruzu aizvākšanas, kā arī zaudējuma vietas uzkopšanas izdevumus;

7.1.3. piekļūtu zaudējuma vai bojājuma rašanās vietai, ja tā atrodas apdrošinātajā objektā.

7.2. Maksimālais atlīdzības limits minētajiem zaudējumiem kopā vai atsevišķi par vienu apdrošināšanas gadījumu ir 10 (desmit) % no apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā LVL 50 000 (piecdesmit tūkstoši latu).

8. Apdrošināšanas atlīdzības apmērs

8.1. Zaudējumu apmērs, ja īpašums apdrošināts atjaunošanas vērtībā.

8.1.1. Ja īpašums tā bojājuma vai zaudējuma gadījumā ir apdrošināts pēc atjaunošanas vērtības, tad zaudējumu apmērs tiek aprēķināts, ņemot vērā apdrošinātā īpašuma atjaunošanas vērtību, kā arī izmantojot zaudējuma brīdī pastāvošo materiālu un darbaspēka tirgus cenu līmeni, taču nepārsniedzot katra atsevišķa apdrošinātā objekta apdrošinājuma summu, kā arī ievērojot sekojošus nosacījumus:

8.1.1.1. ja bojāto īpašumu ir iespējams atjaunot, zaudējumu lielumu nosaka pēc faktiskajām atjaunošanas vai remonta izmaksām, turklāt noteicošās ir zemākās izmaksas;

8.1.1.2. ja nekustamo īpašumu nav iespējams atjaunot (pilnīga bojāeja), zaudējumu lielumu aprēķina, no kopējās īpašuma atjaunošanas vērtības, kāda tā bijusi tieši pirms zaudējuma, atskaitot tālākai izmantošanai derīgā īpašuma atlieku vērtību.

8.2. Zaudējumu apmērs, ja īpašums apdrošināts tirgus vērtībā.

8.2.1. Ja apdrošinātais objekts ir apdrošināts pēc tirgus vērtības, apdrošinātā objekta bojājuma vai zaudējuma gadījumā atlīdzības apmērs tiek aprēķināts, balstoties uz apdrošinātā objekta tirgus vērtību, izmantojot zaudējuma brīdī pastāvošo materiālu un darbaspēka tirgus cenu līmeni, kā arī ievērojot sekojošus nosacījumus:

8.2.2. ja bojāto īpašumu ir iespējams atjaunot un īpašuma tirgus vērtība (apdrošinājuma summa) ir lielāka par atjaunošanas vērtību, tad atlīdzības apmēru nosaka pēc faktiskajām atjaunošanas vai remontdarbu izmaksām, turklāt noteicošās ir zemākās izmaksas;

8.2.3. ja bojāto īpašumu ir iespējams atjaunot un īpašuma tirgus vērtība (apdrošinājuma summa) ir mazāka par atjaunošanas vērtību, tad atlīdzības apmērs tiek noteikts, piemērojot zemapdrošināšanas nosacījumus;

8.2.4. ja nekustamo īpašumu nav iespējams atjaunot (pilnīga bojāeja), zaudējumu lielums tiek aprēķināts, no objekta tirgus vērtības atskaitot tālākai izmantošanai derīgo īpašuma atlieku vērtību.

8.3. Zaudējumu apmērs, ja īpašums apdrošināts faktiskajā vai bilances atlikušajā (turpmāk tekstā – bilances) vērtībā.

8.3.1. Ja īpašums apdrošināts tā faktiskajā vai bilances vērtībā, apdrošinātā īpašuma pilnīga bojājuma vai zaudējuma gadījumā zaudējumu lielums tiek aprēķināts, balstoties uz īpašuma atjaunošanas vērtību un ņemot vērā īpašuma nolietojumu. Rezultāts tiek aprēķināts kā proporcija starp apdrošinātā īpašuma faktisko vai bilances vērtību un tā atjaunošanas vērtību.

8.3.2. Ja bojāto īpašumu ir iespējams atjaunot, atlīdzības lielums tiek aprēķināts kā daļa no atjaunošanas izmaksām proporcionāli starp īpašuma faktisko vai bilances vērtību un tā atjaunošanas vērtību.

8.4. Pirmā zaudējuma (First loss) limits.

Ja īpašums ir apdrošināts saskaņā ar tā atjaunošanas vērtību, apdrošinātāja atbildību apdrošinātā īpašuma bojājuma vai zaudējuma gadījumā ierobežot ar pirmā zaudējuma limitu, zaudējuma apmērs tiek aprēķināts, balstoties uz apdrošinātā īpašuma atjaunošanas vērtību, izmantojot zaudējuma brīdī pastāvošo materiālu un darbaspēka tirgus cenu līmeni, taču nepārsniedzot apdrošināšanas polisē norādīto zaudējumu limitu.

8.5. Ja apdrošinātā īpašuma nolietojums apdrošināšanas gadījuma brīdī pārsniedz 50 (piecdesmit) %, tad atlīdzības apmērs tiek aprēķināts, balstoties uz īpašuma atjaunošanas vērtību, atskaitot īpašuma fizisko nolietojumu.

8.6. Ja telpu remonta (iekšējās apdares) nolietojums apdrošināšanas gadījumā brīdī pārsniedz 50 (piecdesmit) % no remonta atjaunošanas vērtības, tad tiek uzskatīts, ka remonts nav bijis veikts, un iekšējās apdares remonta darbu izmaksas atlīdzības apmēra aprēķinos netiek ņemtas vērā.

8.7. Pievienotās vērtības nodoklis (PVN). Aprēķinot zaudējuma apmēru, vērā tiek ņemti spēkā esošie normatīvie akti par PVN. Pievienotās vērtības priekšnodoklis, ko atlīdzības saņēmējs var ietaupīt, samazinot budžetā maksājamo PVN daļu, netiek atlīdzināts.

8.8. Ja kustamais īpašums ir pilnībā gājis bojā vai to nav iespējams atjaunot un/vai remontēt, tad apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek noteikts, balstoties uz funkcionāli līdzvērtīga vienāda pielietojuma kustamās mantas faktisko vērtību uz zaudējuma brīdi vai kustamās mantas tirgus vērtību uz zaudējuma brīdi, atlīdzinot mazāko no šīm vērtībām.

8.9. Apdrošinot tehnoloģiskās iekārtas, aprīkojumu un inventāru, ja iestāsies apdrošināšanas gadījums, apdrošinātājs papildus atjaunošanas izmaksām atlīdzinās arī saistītos transportēšanas, uzstādīšanas/montāžas izdevumus, taču jebkurā gadījumā nepārsniedzot apdrošinātā objekta apdrošinājuma summu.

8.10. Apdrošināšanas atlīdzības limits par reklāmām, kas stacionāri piestiprinātas pie ēkas, ir LVL 1000 (viens tūkstotis latu), ja apdrošināšanas polisē nav atrunāts citādi. Šā paplašinājuma priekšnosacījums ir ēkas apdrošināšana tās atjaunošanas vērtībā.

8.11. Atlīdzības apmērs par kopīpašumā esošajām ēkas domājamajām daļām tiek aprēķināts proporcionāli apdrošinātās telpas platībai pret ēkas kopējo platību, bet nepārsniedzot apdrošināto telpu apdrošinājuma summu. Vīrsapdrošināšanas un zemapdrošināšanas nosacījumi tiek piemēroti, ja tie piemērojami attiecībā uz apdrošinātajām telpām. Atlīdzība par kopīpašumā esošo ēkas daļu bojājumiem tiek veikta tikai tajos gadījumos, kad bojātais kopīpašums tiek atjaunots.

8.12. Apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta, no zaudējumu apmēra atskaitot apdrošinājumaņēmēja pašrisku. Pašrīks netiek ieturēts gadījumā, ja, iestājoties riskam "Transporta līdzekļu trieciens", ir zināms vainīgais transporta līdzeklis un negadījuma fakts ir fiksēts Ceļu policijā.

8.13. Atkarībā no apdrošinātā īpašuma apdrošinājuma summas un tam nodarīto zaudējumu apmēra, apdrošināšanas atlīdzība var tikt noteikta:

8.13.1. bojātā vai bojā gājušā īpašuma remonta vai atjaunošanas darbu veidā;

8.13.2. aizvietojošā bojāto vai bojā gājušo īpašumu ar līdzvērtīgu īpašumu – tāda paša veida, tādu pašu kvalitāti, parametriem un pielietojumu;

8.13.3. naudas izteiksmē.

8.14. Apdrošināšanas atlīdzības veida izvēli veic apdrošinātājs pēc saviem ieskatiem, un noteicošā vienmēr ir zemākā vērtība.

8.15. Ja bojātais īpašums netiek atjaunots vai aizstāts un apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta naudā, tad apdrošināšanas atlīdzības apmērs nedrīkst pārsniegt bojātā īpašuma faktisko vai tirgus vērtību, atlīdzinot mazāko no šīm vērtībām.

8.16. Ja apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta naudā, tad apdrošināšanas atlīdzība netiek ieturēta ar darba izmaksām saistītie nodokļi, vīrsizdevumi un darbuizdevumu peļņa.

8.17. Apdrošinātais vai apdrošinājumaņēmējs saglabā tiesības uz bojāto un atlikušo vai tālākai izmantošanai derīgo īpašumu ar nosacījumu, ka aprēķinātā atlikusi īpašuma vērtība tiek atskaitīta no izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības.

8.18. Par pilnībā bojā gājušu var tikt atzīts objekts, ja aprēķinātās remontdarbu izmaksas pārsniedz 75 (septiņdesmit piecus) % no objekta vērtības uz zaudējuma iestāšanās brīdi. Lēmumu par pilnīgu bojāeju pieņem apdrošinātājs.

8.19. Ja saskaņā ar spēkā esošajiem Latvijas Republikas būvnormatīviem pēc zaudējuma vai bojājuma nekustamajam īpašumam atlikušās īpašuma daļas nevar tikt izmantotas īpašuma atjaunošanai, apdrošinātājs atlīdzina arī par atlikušo īpašuma daļu.

8.20. Ja īpašums ir bijis apdrošināts atjaunošanas vērtībā un pēc zaudējuma iestāšanās tiek atjaunots, tad apdrošinājumaņēmējs vai atlīdzības saņēmējs iegūst tiesības uz apdrošināšanas atlīdzības daļu, kas pārsniedz apdrošinātā īpašuma faktisko vērtību, bet tikai tad, ja apdrošinājumaņēmējs vai atlīdzības saņēmējs 2 (divu) gadu laikā pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās pierāda, ka šī summa tiks izmantota, lai atjaunotu tāda paša veida, kvalitātes un tādām pašām nolūkam paredzētu ēku iepriekšējās vietā. Ja tas tajā pašā vietā juridiski vai saimnieciski nav iespējams, tad ēku var būt jebkurā citā vietā Latvijas Republikas teritorijā.

8.21. Lauksaimniecības dzīvnieka zaudējuma gadījumā atbildības pamatā ir apdrošināšanas polisē norādītā dzīvnieka vērtība (tirgus vai kautsvara), no kuras atņem par gaļu saņemto samaksu. Vērtības aprēķina atbilstoši dzīvnieka kautsvaram un faktiskajai realizācijas cenai laikā, kāda tā ir bijusi tieši pirms notikušā apdrošināšanas gadījuma.

8.22. Jebkura apdrošinātā objekta atbildības apmērs tiek aprēķināts, ņemot vērā virsapdrošināšanas un zemapdrošināšanas nosacījumus:

8.22.1. virsapdrošināšanas nosacījums ir spēkā, ja apdrošinājuma summa saskaņā ar vienu vai vairākiem apdrošināšanas līgumiem attiecībā uz vienu un to pašu apdrošināto objektu pārsniedz apdrošinātā objekta vērtību (virsapdrošināšana). Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošināšanas atbildība nedrīkst pārsniegt apdrošinātā objekta atjaunošanas vai faktisko vērtību, kāda tā ir bijusi tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās;

8.22.2. zemapdrošināšanas nosacījums ir spēkā, ja apdrošinājuma summa saskaņā ar vienu vai vairākiem apdrošināšanas līgumiem attiecībā uz vienu un to pašu apdrošināto objektu ir mazāka par apdrošinātā objekta vērtību (zemapdrošināšana). Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atbildību tādā proporcijā, kāda ir starp apdrošinājuma summu un objekta vērtību.

8.23. Zemapdrošināšanas nosacījums var tikt nepiemērots gadījumos, kad objekta apdrošinājuma summa no tā vērtības atšķiras ne vairāk kā par 10 (desmit) %.

8.24. Ja apdrošinājumaņēmējs atgūst zaudēto īpašumu pēc apdrošināšanas atbildības saņemšanas, viņam tas nekavējoties jānodod apdrošināšanas sabiedrības rīcībā vai jāatmaksā par īpašumu saņemta apdrošināšanas atbildība.

8.25. Ja zaudējumu iemesls ir ūdens, apkures un kanalizāciju sistēmas avārijas (skat. 5.8. punktu), kā arī ūdens radītie zaudējumi apdrošināšanā pret "visiem" riskiem (skat. 5.13. punktu), no atbildības apmēra veic atskaitījumus, pamatojoties uz noplūdi izraisījušo vadu, cauruļu vai citas ierīces vecumu.

Atskaitījumu apmērs norādīts tabulā.

Vadu, cauruļu vai citas ierīces vecums, gados	Atskaitījuma apmērs, %
11–20	10
21–30	20
31–40	30
vairāk par 40 gadiem	50

Vadu, cauruļu vai citu ierīču vecumu sāk skaitīt no montāžas gadam sekojošā kalendārā gada sākuma.

8.26. Ēku apkalpojošo iekārtu un aprīkojuma vecumam atbilstošie atskaitījumi.

Ja 2.4. apakšpunktā (Ēku apkalpojošās iekārtas un aprīkojums) minētajam īpašumam nodarīto zaudējumu iemesls ir zibens spēriens, elektriskās strāvas iedarbība vai bojājumi, no atbildības apmēra veic tālāk minētos atskaitījumus par katru tekošo gadu, sākot ar piekto ekspluatācijas gadu.

Atskaitījumu apmērs norādīts tabulā:

	Atskaitījuma apmērs, %
ēkā, izņemot pagrabstāvu, esošs aprīkojums: tvertnes, notekūdeņu, nokrišņu ūdeņu, darba un apkures caurules	3
ārpus ražošanas ēkas esošas tvertnes	3
pagrabstāvā zem zemes līmeņa esošas vara un plastmasas caurules	3
citas pagrabstāvā zem zemes līmeņa esošas caurules	6
centrālāpkures iekārtas, siltumsūkņi, siltā ūdens akumulatori un tvertnes, zem zemes un pagrabstāvā esošas tvertnes, regulēšanas un kontroles ierīces, sildkabeļi, elektriskie radiatoru, gaisa kondicionēšanas un dzesēšanas iekārtas, kā arī elektromotori un citas iekārtas	6
darba instrumenti ar elektromotoru un iekšdedzes dzinēju piedziņu	6
barošanas un slaukšanas iekārtas	6
īpašuma apsaimniekošanas iekārtas un tehnika	6

Ekspluatācijas gadus sāk skaitīt no montāžas gadam sekojošā kalendārā gada sākuma.

9. Apdrošinājuma summas atjaunošana pēc apdrošināšanas gadījuma

9.1. Pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās apdrošinājuma summas apmērs samazinās par izmaksātās apdrošināšanas atbildības apmēru. Ja apdrošināšanas atbildība par apdrošināto objektu ir izmaksāta pilnā apmērā, tad apdrošināšanas līgums par šo objektu ir izbeigts.

9.2. Apdrošinājuma summa tiek atjaunota, pamatojoties uz apdrošinājumaņēmēja pieteikumu. Apdrošinātajam ir tiesības aprēķināt papildu prēmiju par atjaunotās summas apmēru. 9.1. un 9.2. punktos minētie nosacījumi attiecas uz katru apdrošināšanas objektu atsevišķi.

LAUKSAIMNIECĪBAS DZĪVNIĒKU APDROŠINĀŠANA

1. Termins

1.1. Epizootija – dzīvnieku infekcijas slimība, kurai raksturīga dzīvnieku masveida saslimšana un strauja izplatība un kura rada lielus sociālekonomiskos zaudējumus, ierobežo starptautisko tirdzniecību ar dzīvniekiem un dzīvnieku izcelsmes produkciju.

1.2. Praktizējams veterinārārsts – veterinārārsts, kas ieguvis tiesības nodarboties ar veterinārmedicīnisko praksi un nodarbojas ar to.

1.3. Veterinārā ekspertīze – svaigas gaļas iegūšanai paredzēto dzīvnieku pirmskaušanas apskate; nokauto dzīvnieku kautproduktu izpēte un izmeklēšana, arī laboratoriskā izmeklēšana, lai sniegtu atzinumu par gaļas turpmāko izmantošanu.

1.4. Tīrgus vērtība – naudas summa, kas būtu saņemta, pārnodot dzīvnieku tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

1.5. Kautsvara vērtība – naudas summa, kas būtu saņemta par kautķermeņiem normālas kaušanas apstākļos, rēķinot atbilstoši dzīvnieka kautsvaram un faktiskajai realizācijas cenai laikā, kad noticis apdrošināšanas gadījums. Kautuvē nogādāta dzīvnieka kautsvara vērtību aprēķina saskaņā ar kautuves norēķinu pārskatiem. Citos gadījumos dzīvnieka kautsvaru aprēķina atbilstoši veterinārārsta norādītajam dzīvsvaram.

1.6. Vaislas lauksaimniecības dzīvnieks – lauksaimniecības dzīvnieks, no kura iegūst vai no kura paredzēts iegūt pēcnācējus.

1.7. Pašrisks – apdrošināšanas polisē norādītā zaudējuma daļa, kuru, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, sedz apdrošinājumaņēmējs. Ja viena apdrošināšanas gadījuma rezultātā tiek zaudēti vairāki dzīvnieki, dzīvnieku grupas vai sugas, tad tiek piemērots viens – lielākais – pašrisks.

1.8. Apdrošināšanas objekts – apdrošināšanas polisē norādītie lauksaimniecības dzīvnieki, kas pieder apdrošinājumaņēmējam vai apdrošinātai personai un kuri tiek izmantoti lauksaimnieciskajā ražošanā.

1.9. Ārkārtas likvidēšana – dzīvnieka nokaušana, ko veic pēc veterinārārsta norādījuma gadījumā, kad dzīvnieks akūtas slimības vai nelaimes gadījuma (traumas) dēļ ir tādā stāvoklī, ka dzīvniekam draud nenovēršama bojāeja vai slimība (trauma) nav ārstējama.

2. Apdrošināšanas mērķis

Pamatojoties uz lauksaimniecības dzīvnieku apdrošināšanas noteikumiem, apdrošinātājs apņemas atlīdzināt apdrošināšanas objekta bojāejas rezultātā radušos zaudējumus, kā arī citas apdrošināšanas līgumā atsevišķi norādītās izmaksas saskaņā ar turpmāk atrunāto. Lauksaimniecības dzīvnieku var apdrošināt uz liellopu apdrošināšanas un katastrofu risku segumiem.

3. Liellopu apdrošināšana

Liellopu apdrošināšana ir spēkā, ja risks ir norādīts apdrošināšanas polisē un apdrošināšanas objekta adresē ir noslēgts spēkā esošs īpašuma apdrošināšanas līgums, ja apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi. Liellopus var apdrošināt pēc to kautsvara vērtības vai tīrgus vērtības.

3.1. Apdrošināšanas objekts

Apdrošināšanas objekts ir polisē norādītā liellopu grupa, kurā ietilpstot dzīvnieku skaitu norāda apdrošināšanas polisē. Liellops ir apdrošināšanas objekts, ja tas ir sasniedzis divu mēnešu vecumu un nav vecāks par 12 (divpadsmit) gadiem.

3.2. Apdrošināšanas vieta

Apdrošināšana ir spēkā polisē norādītās saimniecības robežās, kā arī ārpus saimniecības teritorijas, ja tas ir norādīts apdrošināšanas polisē.

3.3. Apdrošināšanas segums

Apdrošināšana sedz zaudējumus, ja apdrošinātais dzīvnieks:

3.3.1. gājis bojā nelaimes gadījuma rezultātā; nelaimes gadījums ir pēkšņs un iepriekš neparedzēts, no apdrošinātā gribas neatkarīgs, īslaicīgu ārēju apstākļu iedarbības rezultātā radies notikums, kura rezultātā apdrošinātajam mājdzīvniekam ir nodarīti tieši fiziski traumatiski bojājumi un kurus izraisījuši neparedzēti gadījumi (tai skaitā, bet ne tikai):

- elektriskās strāvas iedarbība;
- čūsku vai indīgu kukaiņu kodieni;
- noslikšana, transportlīdzekļu trieciens;

- saules vai karstuma dūriens;

- saindēšanās ar indīgiem augiem, ķīmiskām vai toksiskām vielām (rūpnieciskām vai sadzīves);

- nosmakšana, nožņaugšanās, apdegums;

- grūsnu mājdzīvnieku bojāeja dzemdību laikā;

3.3.2. gājis bojā akūtas slimības rezultātā. Ar akūtu slimību tiek saprasta iepriekš neizpaudusies, neparedzama, negaidīta un strauja veselības stāvokļa pasliktināšanās apdrošināšanas perioda laikā, kas nav turpinājums vai sekas hroniskai slimībai(-ām), kuras attīstās ilgākā laika periodā. Zaudējumus, kuri radušies tieši vai netieši saistībā ar hroniskām slimībām un/vai to saasināšanos vai sekām, apdrošināšana nesedz;

3.3.3. pēc veterinārārsta norādījuma ir jāveic ārkārtas likvidēšana;

3.3.4. ir pazudis ganību laikā; par pazudušu tiek uzskatīts dzīvnieks, ja ir pazīmes par dzīvnieka izklūšanu no aploka un divu nedēļu laikā tas netiek atrasts.

3.3.5. Citi izdevumi

Iestājoties apdrošinātajam riskam, tiek apmaksāti dokumentāli pamatoti izdevumi, kas saistīti ar dzīvnieka transportēšanu uz kautuvi un ārkārtas likvidēšanu, kā arī dzīvnieka ārkārtas likvidēšanu pēc veterinārārsta norādījuma un kautķermeņa apstrādi uz vietas saimniecībā.

Atlīdzības limits 3.3.5. punktā minētajiem zaudējumiem kopā vai atsevišķi tiek noteikts 10 (desmit) % apmērā no zaudējuma par gadījumu, taču jebkurā gadījumā nepārsniedzot apdrošinātā dzīvnieka lopu sugas grupas apdrošinājuma summu.

3.4. Atlīdzības izmaksas noteikumi

3.4.1. Ja liellops apdrošināts kautsvārā, dzīvnieka zaudējuma gadījumā atlīdzības pamatā ir dzīvnieka kautsvara vērtība, no kuras atņem par gaļu saņemto samaksu. Vērtību aprēķina atbilstoši dzīvnieka kautsvaram un faktiskajai realizācijas cenai laikā, kāda tā ir bijusi tieši pirms notikušā apdrošināšanas gadījuma.

Ja kautuves norēķinu pārskats vai veterinārārsta slēdziens nav pieejams vai norādītā kautsvara vērtība nav pamatota, tad kautsvara vērtību nosaka apdrošinātājs.

3.4.2. Ja liellops apdrošināts tīrgus vērtībā, dzīvnieka zaudējuma gadījumā atlīdzības pamatā ir dzīvnieka tīrgus vērtība uz zaudējuma brīdi (nepārsniedzot polisē atrunāto dzīvnieka apdrošinājuma summu), no kuras atņem par gaļu saņemto samaksu.

4. Lauksaimniecības dzīvnieku apdrošināšana pret katastrofu risku

Katastrofu riska apdrošināšana ir spēkā, ja risks ir norādīts apdrošināšanas polisē un apdrošināšanas objekta adresē ir noslēgts spēkā esošs īpašuma apdrošināšanas līgums, ja apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi.

4.1. Apdrošināšanas objekts

Apdrošināšanas objekts ir apdrošināšanas polisē norādītie sugu dzīvnieki, kas pieder apdrošinājumaņēmējam vai apdrošinātai personai un kuri tiek izmantoti lauksaimniecībā.

Pret katastrofu risku tiek apdrošināti tālāk minēto sugu dzīvnieki.

4.1.1. Cūkas vecumā no 1 (viena) mēneša līdz 5 (pieciem) gadiem tiek iedalītas šādās grupās:

- sivēnmātes ar sivēniem (sivēni nav atšķirti);
- sivēnmātes, kuļi un jaunās šķirnes cūkas;
- gaļas cūkas ar svaru virs 25 (divdesmit pieciem) kg (atšķirti sivēni);
- sivēni, kuru svars ir līdz 25 (divdesmit pieciem) kg;
- vaislas cūkas.

4.1.2. Mājputni vecumā no 15 (piecpadsmit) dienām līdz 2 (diviem) gadiem tiek iedalīti šādās grupās:

- dējējvistas;
- šķirnes vistas;
- broileri;
- tītari, pīles un zosis;
- cāļi;
- vaislas mājputni.

4.1.3. Aitas un kazas vecumā no 1 (vienu) mēneša līdz 7 (septiņiem) gadiem tiek iedalītas šādās grupās:

- auni un aitas;
- āžu buki un kazas;
- kazlēni, jēri (līdz 11 (vienpadsmit) mēnešu vecumam);
- vaislas aitas un kazas.

4.1.4. Liellopi vecumā no 2 (diviem) mēnešiem līdz 12 (divpadsmit) gadiem tiek iedalīti šādās grupās:

- jaunlopi (līdz 6 (sešu) mēnešu vecumam);
- piena lopī (no 22 (divdesmit divu) mēnešu vecuma);
- gaļas lopī (no 6 (sešiem) līdz 12 (divpadsmit) mēnešu vecumam);
- gaļas lopī (no 12 (divpadsmit) līdz 15 (piecpadsmit) mēnešu vecumam);
- gaļas lopī (no 15 (piecpadsmit) līdz 24 (divdesmit četru) mēnešu vecumam);
- gaļas lopī (no 24 (divdesmit četru) mēnešu vecuma);
- vaislas liellopi.

4.2. Apdrošināšanas vieta

Apdrošināšana ir spēkā polisē norādītās saimniecības robežās, kā arī ārpus saimniecības teritorijas, ja tas ir norādīts apdrošināšanas polisē.

4.3. Apdrošināšanas segums

Apdrošināšana sedz zaudējumus, kad viena apdrošināšanas gadījuma (ko izraisa viens un tas pats iemesls) rezultātā 14 (četrpadsmit) diennakšu laikā tiek zaudēti dzīvnieki, kas izpaužas kā to bojāeja, ārkārtas likvidēšana vai pazušana (3.3.4. punkts).

Aprēķinot atlīdzināmo zaudējumu apmēru pēc 4.3. punktā minētā 14 (četrpadsmit) diennakšu termiņa beigām, neņem vērā veselus dzīvniekus, kuri nokauti, lai novērstu slimības izplatīšanos, vai dzīvniekus, kuru bojāejas iemesls ir cits, nevis katastrofas izraisīti apstākļi.

4.3.1. Kompensējamie zaudējumi

4.3.1.1. Cūkas

Katastrofas radītus zaudējumus cūkām sedz, ja no visiem dzīvniekiem tiek zaudēti 4 (četri) % vai vairāk dzīvnieku, tomēr ne mazāk kā 4 (četri) dzīvnieki. Aprēķinot zaudējumu apmēru, viena sivēnmāte, viens kuilis un viena jaunā šķirnes cūka, kā arī viena gaļas cūka katra tiek ņemta vērā kā viena cūkas vienība. Vienai sivēnmātei, kuilim vai jaunai šķirnes cūkai atbilst 10 (desmit) sivēni ar svaru līdz 25 (divdesmit pieciem) kg. Aprēķinot zaudējumu apmēru, vērā neņem sivēnmātes nospiektus sivēnus. Ja bojā iet dzīvnieki no vairāk nekā vienas grupas, tad no vienas grupas jābūt zaudētiem vismaz 4 (četriem) % dzīvnieku. Šādā gadījumā zaudējumu atlīdzību izmaksā arī par zaudētajiem dzīvniekiem no citām grupām.

4.3.1.2. Mājputni

Katastrofas radītus zaudējumus mājputniem sedz, ja tiek zaudēti vismaz 15 (piecpadsmit) % no visu mājputnu kopējā skaita (daudzums, kas atrodas ēkas atsevišķā nodalījumā), tomēr ne mazāk kā:

- 100 (simts) vistas;
- 100 (simts) broilerau cāļu mātes;
- 1000 (viens tūkstošis) broilerau;
- 50 (piecdesmit) titaru mātes vai jaunās titaru mātes;
- 150 (viens simts un piecdesmit) gaļas titari.

Ja bojā iet mājputni no vairāk nekā vienas grupas, atlīdzību izmaksā tikai par to mājputnu grupu, kurā zaudēto mājputnu skaits ir sasniedzis iepriekš atrunāto minimālo skaitu.

4.3.1.3. Aitas un kazas

Katastrofas radītus zaudējumus aītām un kazām sedz, ja no aitu un kazu kopējā skaita tiek zaudēti vismaz 4 (četri) % un tas ir ne mazāk kā 3 (tris) dzīvnieki.

Ja bojā iet dzīvnieki no vairāk nekā vienas grupas, tad no vienas grupas jābūt zaudētiem vismaz 4 (četriem) % dzīvnieku. Šādā gadījumā zaudējumu atlīdzību izmaksā arī par zaudētajiem dzīvniekiem no citām grupām.

4.3.1.4. Liellopi

Katastrofas radītus zaudējumus liellopiem sedz, ja no liellopu kopējā skaita tiek zaudēti vismaz 4 (četri) % vai vairāk, rēķinot no apdrošināto dzīvnieku grupas kopējā skaita, un tas ir ne mazāk kā 3 (tris) dzīvnieki.

Ja bojā iet dzīvnieki no vairāk nekā vienas grupas, tad no vienas grupas jābūt zaudētiem vismaz 4 (četriem) % dzīvnieku. Šādā gadījumā zaudējumu atlīdzību izmaksā arī par zaudētajiem dzīvniekiem no citām grupām.

4.3.1.5. Citi izdevumi

Iestājoties apdrošinātajam riskam, tiek apmaksāti dokumentāli pamatoti izdevumi, kas saistīti ar dzīvnieka transportēšanu uz kautuvi un ārkārtas likvidēšanu, kā arī dzīvnieka ārkārtas likvidēšanu pēc veterinārārsta norādījuma un kautķermeņa apstrādi uz vietas saimniecībā.

Atlīdzības limits 4.3.1.5. punktā minētajiem zaudējumiem kopā vai atsevišķi tiek noteikts 10 (desmit) % apmērā no zaudējuma par gadījumu, taču jebkurā gadījumā nepārsniedzot apdrošinātā dzīvnieka lopu sugas grupas apdrošinājuma summu.

4.4. Atlīdzības izmaksas noteikumi

4.4.1. Atlīdzības pamatā ir dzīvnieka tirgus vērtība vai kautsvara vērtība atbilstoši apdrošināšanas polisē atrunātajiem nosacījumiem par katru dzīvnieku grupu.

4.4.2. Zaudējumu atlīdzība par cūkām

Apdrošināšanas atlīdzību par gaļas cūkām aprēķina, atņemot no dzīvnieka kautsvara vērtības par gaļu saņemto samaksu. Ja gaļas cūka nav nogādāta kautuvē, tad kautsvara vērtību nosaka apdrošinātājs.

Apdrošināšanas atlīdzību par citām cūkām aprēķina, atskaitot no dzīvnieku tirgus vērtības summu, kas iegūta no gaļas realizācijas.

4.4.3. Zaudējumu atlīdzība par mājputniem

Apdrošināšanas atlīdzību par broileraiem aprēķina, atņemot no dzīvnieku kautsvara vērtības summu, kas iegūta par gaļas realizāciju. Apdrošināšanas atlīdzību par citiem mājputniem aprēķina, atņemot no dzīvnieku tirgus vērtības summu, kas iegūta par gaļas realizāciju.

4.4.4. Zaudējumu atlīdzība par aītām un kazām

Apdrošināšanas atlīdzību par aītām un kazām aprēķina, atņemot no dzīvnieku tirgus vērtības summu, kas iegūta par gaļas realizāciju.

4.4.5. Zaudējumu atlīdzība par liellopiem

Apdrošināšanas atlīdzību par liellopiem aprēķina, atņemot no dzīvnieku tirgus vērtības summu, kas iegūta par gaļas realizāciju.

5. Izņēmumi lauksaimniecības dzīvnieku apdrošināšanā

Apdrošināšana nesedz:

- 5.1. epizootijas un salmonelozes vai šo slimību seku radītos zaudējumus;
- 5.2. utilizācijas izmaksas;
- 5.3. zaudējumus par kautķermeni vai tā daļu, ja tā pieņemšana ir noraidīta, vai, ja par kautķermeni izmaksājamā norēķinu cena ir samazināta, pamatojoties uz kautuvē gaļas kvalitātes pārbaudē konstatētu salmonelozi vai epizootiju;
- 5.4. zaudējumus par dzīvnieka kaušanu ekonomisku vai saimniecisku apsvērumu dēļ;
- 5.5. zaudējumus par dzīvnieku kaušanu uzvedības defektu dēļ;
- 5.6. zaudējumus par dzīvnieka kaušanu, kas veikta saskaņā ar amatpersonu sastādītu sanitāro pasākumu plānu ar mērķi novērst infekcijas slimības izplatīšanos;
- 5.7. zaudējumus, kas tieši vai netieši radušies saistībā ar hroniskām slimībām un to saasināšanos vai sekām;
- 5.8. zaudējumus, kas radušies sniega un ledus svara vai sniega un ledus pārvietošanās dēļ pavasara palu vai plūdu laikā;
- 5.9. zaudējumus, kas radušies sala dēļ, ja gaisa temperatūra apdrošinātā dzīvnieka atrašanās vietā – pilsētā vai pagastā – riska iestāšanās dienā ir bijusi augstāka par -30 (trīsdesmit) °C;
- 5.10. ganiņās esošajiem dzīvniekiem – zvēru un klaiņojošu suņu uzbrukuma dēļ;
- 5.11. zaudējumus, kurus kompensē saskaņā ar citu apdrošināšanas līgumu, pamatojoties uz Latvijas Republikā spēkā esošiem likumdošanas aktiem, vai citu iemeslu dēļ kompensē no valsts līdzekļiem;
- 5.12. zaudējumus, kurus izraisījis nekvalitatīva un/vai neatbilstoša lopbarība;
- 5.13. ražošanas subsīdijas vai maksājumus;
- 5.14. zaudējumus, kas radušies dzīvnieku iekraušanas, transportēšanas vai izkraušanas laikā;
- 5.15. ar dzīvnieka bojāeju vai ārkārtas kaušanu saistītus zaudējumus, ja slimība sākusies vai negadījums noticis pirms dzīvnieka ienākšanas saimniecībā;
- 5.16. zaudējumus saistībā ar veterinārmedicīniskās aprūpes pārkāpumiem;
- 5.17. zaudējumus, kas radušies dzīvnieku vecuma, nebarošanas, novājēšanas vai sliktas kopšanas dēļ;

5.18. zaudējumus saistībā ar slimības izraisītu bojāeju, ja dzīvnieks gājis bojā pirmo 10 (desmit) dienu laikā kopš tas ir nopirkts un nogādāts saimniecībā (dzīvnieku novietnē).

6. Citi atbildības noteikumi lauksaimniecības dzīvnieku apdrošināšanā

6.1. Lauksaimniecības dzīvnieku saslimšanas vai tos skārušas nelaimes gadījumā apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais nekavējoties, tiklīdz tas ir iespējams, paziņo par notikušo veterinārārstam un veic visu iespējamo, lai glābtu apdrošināšanas objektu, tā cenšoties samazināt zaudējumu apmēru.

6.2. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā pienākums ir nodrošināt apdrošinātāja prasību konstatēt un novērtēt zaudējumu apjomu un to rašanās apstākļus.

6.3. Ja to prasa apdrošinātā riska specifika, par riska iestāšanos nekavējoties jāziņo tiesībsargājošajām iestādēm, glābšanas dienestiem un/vai citām institūcijām, piemēram:

6.3.1. ugunsgrēka vai eksplozijas gadījumā – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam;

6.3.2. trešo personu prettiesiskas rīcības, transporta līdzekļu izraisīta negadījuma vai dzīvnieka pazušanas (noteikumu punkts 3.3.4.) gadījumā – policijai.

6.4. Bez apdrošinātāja piekrišanas aizliegts atbrīvoties no bojā gājušā dzīvnieka.

6.5. Ja patiesais apdrošināto dzīvnieku skaits ir lielāks, nekā norādīts apdrošināšanas polisē, zaudējumu lielums tiek aprēķināts kā proporcija starp apdrošināto dzīvnieku skaitu un patieso dzīvnieku skaitu, atskaitot polisē norādīto pašrisku. Iepriekš minētais nosacījums attiecas uz katru dzīvnieku sugu un grupu atsevišķi.

6.6. Iestājoties apdrošināšanas gadījumam saskaņā ar 4. punktā atrunāto, apdrošinājuma summas apmērs paliek nemainīgs, ja izmaksātās apdrošināšanas atbildības apmērs par katru apdrošinātās dzīvnieku grupu nepārsniedz 10 (desmit) % no apdrošinātās dzīvnieku grupas kopējās apdrošinājuma summas. Ja izmaksātās apdrošināšanas atbildības apmērs pārsniedz 10 (desmit) % no apdrošinātās dzīvnieku grupas kopējās apdrošinājuma summas, tad apdrošinājuma summas apmērs samazinās par izmaksātās apdrošināšanas atbildības apmēru.

6.7. Iestājoties apdrošināšanas gadījumam saskaņā ar 3. punktā atrunāto, apdrošinājuma summas apmērs samazinās par izmaksātās apdrošināšanas atbildības apmēru.

6.8. Pievienotās vērtības nodoklis (PVN). Aprēķinot zaudējuma apmēru, vērā tiek ņemti spēkā esošie normatīvie akti par PVN. Pievienotās vērtības priekšnodoklis, ko atbildības saņēmējam jāieņem, samazina budžetā maksājamo PVN daļu, netiek atlīdzināts.

7. Dokumenti, kas nepieciešami apdrošināšanas atbildības izmaksai

7.1. Apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais iesniedz apdrošinātājam visus dokumentus, kas raksturo apdrošinātā riska iestāšanos un tā izraisītos zaudējumus, kā arī iesniedz jebkādu citu informāciju un/vai dokumentāciju, kuru pieprasa apdrošinātājs.

7.2. Lai izvērtētu un konstatētu, vai apdrošinātā riska iestāšanās gadījums ir apdrošināšanas gadījums, atbildības saņēmējam jāiesniedz (tai skaitā, bet ne tikai):

7.2.1. apdrošinājumaņēmēja zaudējuma pieteikums par riska iestāšanos, ieskaitot negadījuma apstākļu detalizētu aprakstu, negadījumā cietušā lopa reģistrācijas Nr., kā arī veterinārārsta slēdziens, kurā jāuzrāda dzīvnieka bojāejas vai kaušanas iemesls un kaušanas nepieciešamības pamatojums;

7.2.2. apdrošināšanas polisē kopija;

7.2.3. dzīvnieka nāves gadījumā – sertificēta veterinārārsta sekcijas pilnīgs protokols kā arī fotogrāfija, kurā ir redzams bojā gājušais lops un bojāejas cēloņa vieta. Ja dzīvnieks miris slimošanas rezultātā (ne nelaimes gadījumā), nepieciešama slimības vēsture;

7.2.4. piespiedu nokaušanas gadījumā – sertificēta veterinārārsta ārkārtas nokaušanas rīkojuma kopija, norādot diagnozi un pamatojumu, kādēļ dzīvnieku nav iespējams ārstēt (oriģinālam jābūt nodotam kautuvē kopā ar lopu), kā arī kautuves veterinārārsta akts/slēdziens;

7.2.5. kautuves norēķinu pārskats, ja tāds ir pieejams

7.2.6. realizācijai derīgās gaļas apstiprinājuma dokuments no gaļas pārstrādes uzņēmuma. Ja šāda atzinuma nav vai norādītā vērtība nav pamatota, uzturam derīgo gaļas vērtību nosaka apdrošinātājs, par kuru attiecīgi tiek samazināta atbildība par piespiedu nokautiem dzīvniekiem;

7.2.7. policijas izziņa, ja apdrošinājuma gadījums saistīts ar trešās personas prettiesisku rīcību, transporta līdzekļu izraisītu negadījumu vai dzīvnieka pazušanu (3.3.4. punkts).

8. Drošības noteikumi dzīvnieku apdrošināšanai

Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums ievērot apdrošināšanas polisē norādītos un zemāk uzskaitītos drošības noteikumus.

8.1. Dzīvnieku aizsardzība un kopšana

8.1.1. Ja apdrošinātais dzīvnieks tiek traumēts, saslimst vai, neuzrādot tiešas slimības pazīmes, kļūst nespēcīgs vai novājē, apdrošinājumaņēmējam par to nekavējoties jāpaziņo veterinārārstam un, ja nepieciešams, pie dzīvnieka jāizsauc veterinārārsts.

8.1.2. Ja dzīvnieks ir saslimis vai guvis traumu, tas jāārstē un jākopj, līdz dzīvnieks ir pilnībā izvesēlojies. Jāievēro veterinārārsta sniegtie norādījumi.

8.1.3. Saimniecībām, kurām ir noslēgti līgumi ar veterinārārstu, jābūt apsektai no veterinārārsta puses vismaz reizi mēnesī, par ko arī tiek veikts ieraksts žurnālā "Zāļu lietošana pēc veterinārārsta konsultācijas un ierobežojumi produkcijai".

8.1.4. Dzīvnieku nedrīkst atstāt bez pienācīgas kopšanas, barības un atpūtas iespējām. Izmaiņas barošanas režīmā jāievieš pakāpeniski, dzīvnieku nedrīkst pārbarot.

8.1.5. Ražošanas ēkās uzstādītajām ventilācijas iekārtām jāatbilst atbildīgo institūciju apstiprinātajiem būvnormatīviem un noteikumiem.

8.1.6. Visus ventilācijas sistēmas ventilatorus nedrīkst pieslēgt vienai drošinātāju grupai.

8.1.7. Dzīvnieku mitnē jābūt pietiekamai gaisa telpai, kā arī efektīvai un pareizi aprēķinātai ventilācijas sistēmai. Papildus dzīvnieku mitnē jābūt atveramiem logiem, durvīm vai citām atverēm, piemēram, lūkām, lai nodrošinātu ventilāciju avārijas gadījumā.

8.1.8. Elektroapgādē jānodrošinās ar pietiekamas jaudas rezerves enerģijas avotu. Rezerves ģenerējošā jauda jāaprēķina tā, lai nodrošinātu normālam darba režīmam nepieciešamo elektrisko jaudu.

8.2. Dzīvnieku infekcijas slimību profilakse

Stingri jāievēro Pārtikas un veterinārā dienesta dotie norādījumi par infekcijas slimību izplatīšanās risku profilaksi un pārvaldīšanu.

8.3. Mājputnu vakcinācija

Mājputni jāvakcinē saskaņā ar Pārtikas un veterinārā dienesta sniegtajiem norādījumiem.

8.4. Veterinārārsta norādījumi

Stingri jāievēro veterinārārsta un citu veterināro dienestu norādījumi par dzīvnieku infekcijas slimību profilaksi.

8.5. Broilera un cāļu audzētavas aizsardzība

8.5.1. Uzraudzība

Audzēšanas sezonas laikā dežūras jāorganizē tā, lai nepieciešamības gadījumā būtu iespējams nekavējoties sākt glābšanas darbus.

8.5.2. Elektroapgādes kontrole

Trauksmes signalizācijai automātiski jāraidā signāls par traucējumiem elektriskās strāvas padevē. Trīsfāzu elektroapgādes sistēmā jānodrošina sprieguma kontrole atsevišķi katrai fāzei. Jānodrošina ventilatoru automātiska ieslēgšanās pēc strāvas padeves pārtraukuma.

8.5.3. Temperatūras kontrole

Dzīvnieku mitnē jākontrolē minimālā un maksimālā temperatūra. Trauksmes signāls jānovada uz diennakts dežuranta posteni. Temperatūras kontrolei jāparedz no gaisa kondicionēšanas vai dzesēšanas iekārtām neatkarīga sistēma vai cits risinājums.

Temperatūras kontrolierīcēs izmantotajiem sensoriem un vadiem jābūt apriekotiem ar noplūdes strāvas kontrolierīcēm. Strāvas padeve jānodrošina ar pietiekami jaudīgām baterijām.

8.5.4. Ventilācija

Visus ventilācijas sistēmas ventilatorus nedrīkst pieslēgt vienai drošinātāju grupai.

8.5.5. Rezerves ģenerators

Elektrības padeves drošībai jāparedz pietiekamas jaudas rezerves ģenerators. Rezerves ģenerators jāaprēķina tā, lai nodrošinātu normālam darba režīmam nepieciešamo elektrisko jaudu.

8.5.6. Pārbaudes un testēšana

Iepriekšējos apakšpunktos minētās ierīces tiek pārbaudītas pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas un pēc ierīču atjaunošanas vai jaunu ierīču uzstādīšanas. Par iekārtu atjaunošanu vai jaunu ierīču uzstādīšanu jāpaziņo

apdrošināšanas sabiedrībai nekavējoties pēc attiecīgo darbu pabeigšanas. Trauksmes signalizācijas sistēmai un rezerves ģeneratoram pārbaudes testi jāveic ne retāk kā vienu reizi mēnesī. Testēšanas rezultātus ieraksta speciāli iekārtotā iekārtu testēšanas žurnālā.

8.6. Citi drošības noteikumi

Citos gadījumos jāievēro īpašuma apdrošināšanas līgumā minētie drošības noteikumi.

LAUKSAIMNIECĪBAS TEHNIKAS UN IEKĀRTU APDROŠINĀŠANA

1. Apdrošināšanas objekts

Apdrošināšanas polisē norādītā stacionārā vai mobilā lauksaimniecības tehnika vai iekārta, kā arī aprīkojums vai mehānismi, kas tai ir vai var tikt uzmontēti un kas pieder lauku saimniecībai un tiek izmantota lauksaimnieciskās ražošanas vajadzībām.

2. Lauksaimniecības tehnikas apdrošināšana

Lauksaimniecības tehnikas un iekārtu apdrošināšanas aizsardzība ir spēkā, ja tā norādīta apdrošināšanas polisē un par apdrošināšanas objekta adresē esošo īpašumu ir noslēgts spēkā esošs īpašuma apdrošināšanas līgums.

3. Apdrošināšanas līguma darbības vieta

Apdrošināšana ir spēkā polisē norādītās saimniecības robežās, kā arī ārpus saimniecības teritorijas, ja lauksaimniecības tehnika uz laiku pārvietota darbam citā vietā Latvijas teritorijā vai pārvietojas pa koplietošanas ceļiem.

4. Apdrošinājuma summa un apdrošināšanas objekta vērtība

4.1. Tehnikas apdrošinājuma summu, balstoties uz apdrošinātā īpašuma vērtību, nosaka apdrošinājumaņēmējs, savstarpēji vienojoties ar apdrošinātāju. Apdrošinātājs nav atbildīgs par apdrošinājumaņēmēja uzrādīto apdrošinājuma summu.

4.2. Lauksaimniecības tehnikas apdrošinājuma summai ir jāatbilst tehnikas aizvietošanas vērtībai uz dienu, kad tiek noslēgts apdrošināšanas līgums.

4.3. Aizvietošanas vērtība – līdzvērtīga, tāda paša veida, pielietojuma, vecuma, jaudas u. c. tehnisko parametru, tehnikas vai aprīkojuma cena, par kuru apdrošināto objektu iespējams iegādāties brīvā un konkurējošā tirgū.

4.4. Faktiskā vērtība – tāda paša veida, pielietojuma, jaudas u. c. tehnisko parametru jaunās tehnikas vai aprīkojuma iegādes vērtība, atskaitot tehnikas stāvoklim atbilstošo nolietojumu (vērtības zudumu) procentu izteiksmē.

4.5. Ja apdrošināšanas objekta apdrošinājuma summa ir mazāka par apdrošināšanas objekta aizvietošanas vērtību vai pārsniedz to, tad, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, tiek piemērots nosacījums par virsapdrošināšanu vai zemapdrošināšanu. Šis nosacījums attiecas uz katru apdrošināto objektu atsevišķi.

5. Apdrošināšanas segums

5.1. Apdrošināšana sedz iepriekš neparedzamus un pēkšņus ārējus bojājumus vai materiālus zaudējumus apdrošinātajam objektam neatkarīgi no apdrošināšanas gadījuma cēloņa, izņemot tos, kas īpaši norādīti kā izņēmums.

5.2. Apdrošināšana sedz zaudējumus, kas apdrošināšanas objektam radušies pārvadāšanas laikā un piedaloties ceļu satiksmē.

5.2.1. Apdrošināšanas segums pārvadāšanas laikā

Tiek kompensēti zaudējumi vai bojājumi, kas apdrošināšanas objektam radušies tā pārvadāšanas laikā Latvijas Republikas teritorijā. Pārvadāšanas laikā apdrošināšanas objektam jābūt atbilstoši (saskaņā ar pārvadājamā objekta ražotāja/izgatavotāja norādījumiem) nostiprinātam uz pārvadājošā transporta līdzekļa, trailera vai piekabes.

5.2.2. Apdrošināšanas segums, piedaloties ceļu satiksmē uz koplietošanas ceļiem

Tiek kompensēti zaudējumi vai bojājumi, kas apdrošināšanas objektam radušies, piedaloties ceļu satiksmē uz koplietošanas ceļiem, ja dalību ceļu satiksmē paredz/atļauj attiecīgās tehnikas ražotājs. Taču šī apdrošināšana nesedz CSNg rezultātā radušos zaudējumus, ciktāl šādu zaudējumus kompensē OCTA. Apdrošināšanas segums ir spēkā, piedaloties ceļu satiksmē, ja objekts tiek ekspluatēts atbilstoši spēkā esošajam ceļu satiksmes drošības prasībām, kā arī tehnikas lietošanas noteikumiem un citiem saistošajiem normatīvajiem aktiem.

6. Izņēmumi lauksaimniecības tehnikas un iekārtu apdrošināšanā

Apdrošināšana nesedz:

6.1. zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisījuši iekšēji elektriski vai mehāniski bojājumi, darbības traucējumi, darbības atteikums vai salūšana, dzesēšanas vai citu šķidrums sasaldēšana, nepietiekama eļļošana, eļļas vai dzesēšanas šķidrums nepietiekams daudzums, tomēr, ja šādu bojājumu vai darbības atteikuma dēļ notiek nelaimes gadījums, kas rada ārējus bojājumus, tad šādi pakārtoti zaudējumi vai bojājumi tiek atlīdzināti;

6.2. zaudējumus vai bojājumus nomaināmām detaļām un daļām, kā, piemēram, cirtņiem, urbjiem, nažiem vai citām griezējvīrsēm, zāģu asmeņiem, vītņu griezējiem, veidnēm, formām, šabloniem, smalcinošām un drupinošām vīrsēm, sietiem un režģiem, trosēm, siksnām, ķēdēm, liftu un konveijeru lentēm, baterijām, riepām, savienojošiem vadiem un kabeļiem, elastīgajām caurulēm, regulāri atjaunojamiem savienojumu vietu un blīvējuma vietu materiāliem, izņemot gadījumus, ja šādi zaudējumi vai bojājumi ir radušies kā sekas, iestājoties apdrošinātajam riskam;

6.3. zaudējumus vai bojājumus tehnikas uzturēšanai izmantojamajiem šķidrumiem, eļļām, degvielai, dzesēšanas līdzekļiem u. tml.;

6.4. zaudējumus vai bojājumus, kas radušies jebkura katla vai spiediena tvertnes eksplozijā, kuru izraisījis iekšējā tvaika vai šķidrums spiediens; zaudējumus vai bojājumus, kas radušies jebkura iekšdedzes dzinēja eksplozijā, kuru izraisījis iekšējā sadegšana;

6.5. zaudējumus vai bojājumus transporta līdzekļiem, kas reģistrēti vai kurus paredzēts reģistrēt Ceļu satiksmes drošības direkcijā;

6.6. zaudējumus vai bojājumus jebkāda veida ūdens un gaisa transporta līdzekļiem;

6.7. zaudējumus vai bojājumus tehnikai, kas atrodas vai strādā uz platformām tiešā ūdens tuvumā vai uz pontoniem, baržām un pārceltuvēm;

6.8. zaudējumus vai bojājumus, kas radušies no pilnīgas vai daļējas iegrimšanas pausuma ūdeņos;

6.9. zaudējumus vai bojājumus, kas radušies pastāvīgas eksploataācijas rezultātā (piemēram, nodilums, nolietojums, korozija, rūsa), putekļu, sodrēju, mitruma, kā arī gaisa temperatūras izmaiņu ietekmē;

6.10. zaudējumus vai bojājumus, kas rodas jebkura apdrošinātā objekta jebkāda veida testēšanas laikā vai arī izmantojot objektu jebkādiem citiem mērķiem, kas atšķiras no tiem, kam objekts ir paredzēts;

6.11. zaudējumus vai bojājumus iekārtām un/vai mašīnām, kas strādā pazemē, ja apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi;

6.12. zaudējumus vai bojājumus radioaktīvā starojuma vai kodolreakcijas dēļ;

6.13. zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisījuši jebkuri defekti vai bojājumi, kas pastāvējuši pirms šā apdrošināšanas līguma darbības sākuma un par kuriem apdrošinājumaņēmējam vai viņa pārstāvjiem ir bijis zināms, neatkarīgi no tā, vai šādi bojājumi vai defekti ir bijuši zināmi apdrošinātajam;

6.14. zaudējumus vai bojājumus, kurus tieši vai netieši ir izraisījuši vai kuri radušies, vai kurus padarījuši smagākus/būtiskākus apdrošinājumaņēmējam vai viņa pārstāvju apzināta rīcība vai tiša nolaidība;

6.15. zaudējumus vai bojājumus, par kuriem saskaņā ar garantijas līgumu vai likumu ir atbildīgs apdrošinātā objekta piegādātājs, izgatavotājs/ražotājs vai remonta veicējs;

6.16. jebkura veida pakārtotus zaudējumus (tai skaitā, bet ne tikai: sankcijas, soda nauda, negūtā peļņa);

6.17. zaudējumus vai bojājumus, kas tiek atklāti tikai inventarizācijas vai kārtējās apkopes laikā;

6.18. zaudējumus vai bojājumus, ja tehnika tiek lietota alkohola reibumā vai jebkuras pakāpes jebkāda veida narkotisko, apreibinošo vai citu vielu intoksikācijas stāvoklī, kad to koncentrācija tehnikas vadītāja asinīs vai citā bioloģiskajā vidē pārsniedz attiecīgajā valstī ceļu satiksmi regulējošajos normatīvajos aktos noteikto koncentrācijas līmeni. Tas attiecināms arī uz gadījumiem, kad tehnikas vadītājs izvairījies vai atteicies no alkoholisko dzērienu, narkotisko, psihotropo vai citu apreibinošo vielu ietekmes pārbaudes, vai šīs vielas lietojis pēc satiksmes negadījuma līdz šādas pārbaudes veikšanai;

6.19. zaudējumus vai bojājumus, ja tehnika tiek lietota bez attiecīgās tehnikas vadīšanas/lietošanas tiesībām vai nepieciešamās kvalifikācijas, ja šāda kvalifikācija vai vadīšanas/lietošanas tiesības ir nepieciešamas saskaņā ar normatīvajiem aktiem;

6.20. zaudējumus vai bojājumus, ja tehnika ir nodota lietošanā (nomā) trešajām personām, ja apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi;

6.21. uguns radītus zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisījuši iekšējie elektriskie bojājumi (Nosacījums attiecas uz objektiem, kuru vecums ir 10 (desmit) gadi un vairāk.);

6.22. zaudējumus vai bojājumus, kuri neietekmē apdrošināšanas objekta darbību un objekta pielietojumu (tai skaitā, bet ne tikai: skrāpējumi, iespiešumi, bukses), izņemot gadījumus, ja šādi zaudējumi vai bojājumi ir radušies kā sekas cita apdrošinātā gadījuma rezultātā, kas polisē nav atrunāts kā izņēmums.

7. Apdrošināšanas atlīdzības apmērs

7.1. Tehnikas pilnīga bojāeja

7.1.1. Tehnikas pilnīgas bojāejas gadījumā apdrošināšanas sabiedrība to aizvieto ar tāda paša veida, pielietojuma, vecuma, jaudas u. c. tehnisko parametru tehniku vai aprīkojumu, kāds tas ir bijis uz zaudējuma brīdi, bet nepārsniedzot polisē norādīto objekta apdrošinājuma summu.

7.1.2. Ja aizvietošana nav iespējama (tīrū nav analogas iekārtas), tad atlīdzības apmērs tiek noteikts, balstoties uz funkcionāli līdzvērtīgas, tāda paša veida, pielietojuma, vecuma, jaudas u. c. tehnisko parametru tehnikas vai aprīkojuma faktisko vērtību uz zaudējuma brīdi.

7.2. Daļēju zaudējumu vai bojājumu gadījumā:

7.2.1. tehnikai līdz 5 (piecu) gadu vecumam apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina jaunu detaļu un tehnikas remonta izdevumus;

7.2.2. tehnikai virs 5 (piecu) gadu vecuma apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina jaunu detaļu un tehnikas remonta izdevumus, atskaitot tehnikas stāvoklim atbilstošo nolietojumu (vērtības zudumu) procentu izteiksmē, kāds tas ir bijis uz zaudējuma brīdi.

7.3. Apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta, no zaudējumu apmēra atskaitot apdrošinājumaņēmēja pašrisku. Pašrisks netiek ieturēts gadījumā, ja, iestājoties CSNg, apdrošinājumaņēmējs nav bijis vainīgs CSNg izraisīšanā, ir zināms vainīgais un negadījuma fakts ir fiksēts Ceļu policijā. Gadījumā, ja apdrošinātās tehnikas vadītājs daļēji ir vainojams negadījuma izraisīšanā, atlīdzība tiek izmaksāta proporcionāli atbildības pakāpei.

7.4. Atkarībā no apdrošinātā īpašuma apdrošinājuma summas un tam nodarīto zaudējumu apmēra, apdrošināšanas atlīdzība var tikt noteikta:

7.4.1. bojātā vai bojā gājušā īpašuma remonta vai atjaunošanas darbu veidā;

7.4.2. aizvietojo bojāto vai bojā gājušo tehniku ar līdzvērtīgu – tāda paša veida, tādas pašas kvalitātes, ar tādiem pašiem parametriem un tādu pašu pielietojumu;

7.4.3. naudas izteiksmē.

7.5. Apdrošināšanas atlīdzības veidu izvēlas apdrošinātājs pēc saviem ieskatiem, un noteicošās vienmēr ir zemākās izmaksas.

7.6. Ja bojātais īpašums netiek aizstāts un apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta naudā, tad apdrošināšanas atlīdzības apmērs nedrīkst pārsniegt bojātā īpašuma faktisko vai tirgus vērtību, atļūdzinot mazāko no šīm vērtībām.

7.7. Ja apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta naudā, tad apdrošināšanas atlīdzībā netiek ietverti ar darba izmaksām saistītie nodokļi, virszdevumi, darbuizdevu peļņa.

7.8. Apdrošinātais vai apdrošinājumaņēmējs saglabā tiesības uz bojāto un atlikušo vai tālākam izmantošanai derīgo īpašumu ar nosacījumu, ka aprēķinātā atlikusi īpašuma vērtība tiek atskaitīta no izmaksājāmās apdrošināšanas atlīdzības.

7.9. Par pilnībā bojā gājušu var tikt atzīts objekts, ja aprēķinātās remontdarbu izmaksas pārsniedz 75 (septiņdesmit piecus) % no objekta vērtības uz zaudējuma iestāšanās brīdi. Lēmumu par pilnīgu bojāeju pieņem apdrošinātājs.

7.10. Jebkura apdrošinātā objekta atlīdzības apmērs tiek aprēķināts, ņemot vērā virsapdrošināšanas un zemapdrošināšanas nosacījumus:

7.10.1. virsapdrošināšanas nosacījums ir spēkā, ja apdrošinājuma summa saskaņā ar vienu vai vairākiem apdrošināšanas līgumiem attiecībā uz vienu un to pašu apdrošināto objektu pārsniedz apdrošinātā objekta vērtību (virsapdrošināšana). Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošināšanas atlīdzība nedrīkst pārsniegt apdrošinātā objekta aizvietošanas vai faktisko vērtību, kāda tā ir bijusi tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās;

7.10.2. zemapdrošināšanas nosacījums ir spēkā, ja apdrošinājuma summa saskaņā ar vienu vai vairākiem apdrošināšanas līgumiem attiecībā uz vienu un to pašu apdrošināto objektu ir mazāka par apdrošinātā objekta vērtību (zemapdrošināšana). Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību tādā proporcijā, kāda ir starp apdrošinājuma summu un objekta vērtību.

7.11. Pievienotās vērtības nodoklis (PVN). Aprēķinot zaudējumu apmēru, vērā tiek ņemti spēkā esošie normatīvie akti par PVN. Pievienotās vērtības priekšnodoklis, ko atlīdzības saņēmējs var ietaupīt, samazinot budžētā maksājamo PVN daļu, netiek atlīdzināts.

8. Drošības noteikumi tehnikas apdrošināšanai

8.1. Apdrošinātajai tehnikai darba laikā jāatrodas apdrošinājumaņēmēja vai tā darbinieku pastāvīgā uzraudzībā un kontrolē.

8.2. Apdrošinātai tehnikai ārpus darba laika jāatrodas pastāvīgi apdzīvotās lauku sētas piemājas teritorijā vai apsargātā un nožogotā teritorijā, vai slēgtās telpās. Netiek segti zaudējumi, kas saistīti ar neizskaidrojamu objekta pazušānu.

8.3. Ārpus darba laika tehnikai ir jābūt aizslēgtai, bet drošības signalizācijai (ja tāda ir uzstādīta) – ieslēgtai.

8.4. Nododot apdrošināto tehniku lietošanā trešajām personām, apdrošinājumaņēmējam ir jānodrošina, lai tehnikas lietotājs ievēro apdrošināšanas noteikumus un polisē atrunātos nosacījumus, kā arī tehnikas ražotāja ekspluatācijas noteikumus.

8.5. Mežstrādes tehnikas motortelpas ventilācijas lūkām ir jābūt aprīkotām ar sieta aizsargiem, lai motortelpā neiekļūtu zari, lapas u. c. svešķermeņi.

SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS PĀRTRAUKUMA APDROŠINĀŠANA

1. Apdrošināšanas objekts

Apdrošināšanas objekts ir polisē norādītā saimnieciskās darbības bruto peļņa.

Bruto peļņa ir uzņēmuma ienākums no veicamās saimnieciskās darbības, ko iegūst, no uzņēmuma apgrozījuma atskaitot mainīgās izmaksas. Mainīgās izmaksas iekļauj aprēķinā saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem par grāmatvedības uzskaiti, un tās ir (tai skaitā, bet ne tikai): ražošanas izejvielas, iepakojuma materiāli, ražošanas procesā iesaistītais transports un ar to saistītās pārvadājumu izmaksas, kā arī ražošanas vajadzībām nepieciešamie energoresursi. Ja polisē nav atrunāts citādi, bruto peļņa neietver ražošanas procesā iesaistīto darbinieku algas.

2. Apdrošināšanas segums

Apdrošināšana paredz atlīdzināt ar uzņēmējdarbības pārtraukšanu saistītos zaudējumus, ja apdrošināšanas gadījuma rezultātā apdrošinātā lauku saimniecība nespēj veikt polisē norādīto saimniecisko darbību un tam par iemeslu ir apdrošinātā un saimnieciskās darbības veikšanai paredzētā īpašuma – ēku, iekārtu, krājumu, lauksaimniecības dzīvnieku u. c. – materiālie bojājumi vai zaudējumi, kas radušies apdrošināto risku dēļ.

Saimnieciskās darbības pārtraukuma apdrošināšanas segums ir spēkā, ja apdrošinātajam īpašumam ir radušies zaudējumi vai bojājumi saistībā ar sejošiem riskiem:

- lauku saimniecību apdrošināšana pret uguns un citiem nosauktajiem riskiem (īpašuma apdrošināšanas noteikumu 5.1.–5.12. punkti);
- lauku saimniecību apdrošināšana pret "visiem" riskiem (īpašuma apdrošināšanas noteikumu 5.13. punkts);
- dzīvnieku apdrošināšana pret katastrofu risku (sadaļas "Lauksaimniecības dzīvnieku apdrošināšana" 4. punkts).

Apdrošināti ir tikai tie riski, kuri norādīti apdrošināšanas polisē.

3. Atlīdzības periods

Atlīdzības periods ir nepārtraukts laika periods, kurš sākas, beidzoties pašriskā darbības laikam, un kura laikā radušos zaudējumus, iestājoties saimnieciskās darbības pārtraukuma riskam, atlīdzina apdrošināšana. Atlīdzības periods turpinās līdz bojātā īpašuma atjaunošanai vai saimnieciskās darbības uzsākšanai, bet nepārsniedzot polisē norādīto maksimālo atlīdzības periodu.

4. Pašrisks

Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā līdzdalība katrā apdrošināšanas gadījumā, kas tiek atrēķināta no izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības summas.

5. Apdrošinājuma summa

Apdrošinājuma summa ir saimnieciskās darbības bruto peļņa. Apdrošinājuma summu, balstoties uz esošās saimnieciskās darbības rezultātiem un paredzamo pārdošanas apjomu un ieņēmumiem, nosaka apdrošinājumaņēmējs, savstarpēji vienojoties ar apdrošinātāju. Apdrošinātājs nav atbildīgs par apdrošinājumaņēmēja uzrādīto bruto peļņas apdrošinājuma summu. Apdrošinājuma summa ir norādīta apdrošināšanas polisē.

6. Zaudējumu atlīdzināšanas noteikumi

6.1. Zaudējumu apmērs ir bruto peļņas (skat. noteikumu 1. punktu "Apdrošināšanas objekts") zaudējums (starpība starp bruto peļņu kas iegūta periodā no zaudējuma brīža līdz brīdim, kad īpašums ir atjaunots vai saimnieciskā darbība tajā ir atsākta, un bruto peļņu, kas attiecīgajā periodā būtu iegūta, ja apdrošināšanas gadījums nebūtu iestājies) atlīdzības perioda laikā.

6.2. Saimnieciskās darbības pārtraukuma radīto zaudējumu samazināšanas izmaksas

Atlīdzināmo zaudējumu apmērā ietilpst arī saprātīgas, ekonomiski pamatotas un pierādāmas ārkārtas papildu izmaksas, kuras veicis apdrošinājumaņēmējs un kuru rezultātā saimnieciskās darbības pārtraukuma radīto

zaudējumu apmērs atlīdzības perioda laikā samazinājies par summu, kas nav mazāka par veiktajām izmaksām. Ar papildu izmaksām tiek saprasti izdevumi par:

- jebkāda veida glābšanas pasākumiem, zaudējumu samazināšanu vai to novēršanu;
- pagaidu būvju un/vai telpu nomu, papildu darba izmaksām (virsstundu darbs);
- apdrošināšanas gadījumā bojātā objekta paātrinātu/ārkārtas piegādi;
- ekspertu, konsultantu piesaisti negadījuma izmaksu apmēra noteikšanai un dokumentu sagatavošanai.

Ar zaudējumu samazināšanu saistītās papildu izmaksas nevar pārsniegt polisē norādīto apdrošinājuma summu vai atlīdzības limitu (ja apdrošināšanas polisē tāds ir noteikts).

6.3. Citi zaudējumu aprēķināšanas noteikumi

6.3.1. Virsapdrošināšana

Virsapdrošināšana ir spēkā, ja apdrošinājumaņēmēja paziņotā un polisē norādītā uzņēmuma bruto peļņa apdrošināšanas periodā ir lielāka par patieso bruto peļņu. Šādā gadījumā zaudējumu apmēru aprēķina atbilstoši patiesajai bruto peļņai.

6.3.2. Zemapdrošināšana

Zemapdrošināšana ir spēkā, ja apdrošinājumaņēmēja paziņotā un polisē norādītā uzņēmuma bruto peļņa apdrošināšanas periodā ir mazāka par patieso bruto peļņu. Šādā gadījumā tiek atlīdzināta tāda daļa no zaudējumu apmēra, kas atbilst paziņotās bruto peļņas daļai attiecībā pret patieso bruto peļņu.

6.3.3. Ja saimnieciskās darbības pārtraukuma rezultātā radušos zaudējumu iemesls ir apdrošinājumaņēmēja saimnieciskās darbības veikšanai paredzētā īpašuma – ēku, iekārtu, krājumu u. c. – bojājumi vai zaudējumi apdrošināto risku rezultātā, ar saimnieciskās darbības pārtraukumu saistītie zaudējumi tiek atlīdzināti tikai par laika periodu līdz bojātā īpašuma atjaunošanai vai saimnieciskās darbības atsākšanai.

6.3.4. Atlīdzības apmērs

Atlīdzības apmērs ir saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem aprēķināts zaudējumu apmērs, no kura atskaitīta:

- naudas summa, kas atbilst polisē noteiktajam pašriskam;
- naudas summa, kura atlīdzības periodā ietaupīta, pateicoties tam, ka uzņēmuma bruto peļņā (skat. noteikumu 1. punktu "Apdrošināšanas objekts") ietilpstošās izmaksas īpašuma apdrošināšanas riska iestāšanās rezultātā nebija nepieciešams veikt vai tās samazinājās, tika atlīdzinātas no citas apdrošināšanas vai tika kā citādi ietaupītas;
- naudas summa, par kādu saistībā ar apdrošināšanas gadījumu atbildības laikā palielinājušies apdrošinājumaņēmēja, tajā pašā koncernā ietilpstoša uzņēmuma vai kāda cita apdrošinājumaņēmēja intereses pārstāvoša uzņēmuma komercdarbības ieņēmumi;
- naudas summa, kas atbilst atlīdzības perioda laikā veiktajiem uzlabojumiem.

Maksimālā atlīdzības summa, ko viena apdrošināšanas perioda laikā izmaksā, iestājoties saimnieciskās darbības pārtraukšanas riskam, ir apdrošināšanas polisē norādītā apdrošinājuma summa.

6.4. Atlīdzības ierobežojumi

6.4.1. Ražas zaudējums

Apdrošināšana neatlīdzina zaudējumus, kas radušies augošu lauksaimniecības un dārzeņkopības kultūru ražas bojājumu rezultātā.

6.4.2. Antibiotikas gaļas un piena sastāvā

Apdrošināšana neatlīdzina ar saimnieciskās darbības pārtraukumu saistītus zaudējumus, kas radušies, ja gaļas vai piena sastāvā tiek konstatētas antibiotikas.

7. Citi noteikumi

Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinājumaņēmējam nekavējoties jāpaziņo par to apdrošināšanas sabiedrībai un jāveic iespējamās darbības, lai samazinātu ar saimnieciskās darbības pārtraukumu saistīto zaudējumu apmēru. Šādu darbību rezultātā radušās izmaksas atlīdzina saskaņā ar šo noteikumu 6.2. punktu.

LAUKSAIMNIEKU CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANA

NOTEIKUMI FLW 11

1. Termins (papildus vispārīgajā daļā minētajiem)

1.1. Apdrošinātais – apdrošināšanas līgumā norādītā persona, kuras civiltiesiskā atbildība ir apdrošināta.

Par apdrošinātajām personām šā līguma izpratnē tiek uzskatīti arī:

1.1.1 apdrošinātā ģimenes locekļi (pieteikumā norādītais dzīvesbiedrs, ar kuru apdrošinātajam ir kopēja saimniecība, un bērni), ja apdrošinājumaņēmējs ir fiziska persona;

1.1.2 citi apdrošinātā radnieki, kas norādīti pieteikumā, ar kuriem apdrošinātajam ir kopēja saimniecība, ja apdrošinājumaņēmējs ir fiziska persona;

1.1.3 apdrošinātā darbinieki.

1.2. Apdrošināšanas gadījums – ar apdrošināto risku cēloņsakarīgi saistīts pēkšņs un iepriekš neparedzams, no apdrošinātā gribas neatkarīgs notikums, kura dēļ apdrošināšanas perioda laikā, kas norādīts polisē, nodarīts (noticis) kaitējums veselībai, dzīvībai, fiziskajam stāvoklim un/vai radīti materiālie zaudējumi trešajai personai, par ko ir paziņots apdrošinātajam ne vēlāk kā 1 (vienu) gadu pēc polisē norādītā apdrošināšanas perioda izbeigšanās un, kuram iestājoties, paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa saskaņā ar apdrošināšanas līgumā atrunāto.

Ja zaudējums noticis viena apdrošināšanas perioda darbības laikā, bet atklājies cita apdrošināšanas perioda darbības laikā, tad apdrošināšanas gadījums tiek izskatīts saskaņā ar to polisi, kuras darbības laikā zaudējums noticis. Ja šo notikuma laiku nav iespējams noteikt, tad par izšķirošo tiek pieņemts laiks, kad zaudējums pirmo reizi konstatēts (atklājies).

1.2.1. Sērījveida zaudējumi – zaudējumi vai kaitējums, ko izraisījis viens un tas pats notikums vai apstākļi. Sērījveida zaudējumi uzskatāmi par vienu apdrošināšanas gadījumu neatkarīgi no tā, vai tie tikuši atklāti vienas vai vairāku apdrošināšanas polišu darbības periodu laikā, un neatkarīgi no tā, vai produkcija ir tikusi piegādāta vienā vai vairākās reizēs.

Ja šāds zaudējums vai bojājums ir atklāts dažādu apdrošināšanas polišu darbības periodu laikā, tad apdrošināšanas gadījums tiek izskatīts pēc tās poliSES, kas bijusi spēkā tad, kad zaudējums/kaitējums noticis pirmo reizi. Ja šo notikuma laiku nav iespējams noteikt, tad par izšķirošo tiek pieņemts laiks, kad šāds zaudējums/kaitējums konstatēts (atklājies) pirmo reizi.

1.3. Atbildības limits – maksimālā apdrošināšanas atlīdzības summa zaudējumu kompensēšanai par vienu atsevišķu apdrošināšanas gadījumu un par vairākiem apdrošināšanas gadījumiem kopā apdrošināšanas perioda laikā.

1.4. Apdrošināšanas atlīdzība – atbildības limita ietvaros izmaksājāmā summa atbilstoši apdrošināšanas līgumam.

1.5. Apdrošināšanas objekts – vispārējā civiltiesiskā atbildība (I) un/vai civiltiesiskā atbildība par produkciju (II) atbilstoši apdrošināšanas polisē minētajam.

1.6. Vispārējā civiltiesiskā atbildība – saskaņā ar šo apdrošināšanas līgumu tiek segts radītais kaitējums veselībai, dzīvībai vai fiziskajam stāvoklim un/vai materiālie zaudējumi, ieskaitot finansiālos zaudējumus, kas tieši izriet no radītā kaitējuma veselībai, dzīvībai, fiziskajam stāvoklim vai materiālajiem zaudējumiem, polisē norādītā atbildības limita apmērā, ko apdrošinātais rada trešajai personai un par ko apdrošinātais ir atbildīgs saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu ar noteikumu, ka atbildība rodas no darbības vai bezdarbības, apdrošināšanas perioda laikā veicot polisē norādīto saimniecisko darbību.

1.7. Atbildība par produkciju – saskaņā ar šo apdrošināšanas līgumu tiek segts radītais kaitējums veselībai, dzīvībai vai fiziskajam stāvoklim vai segti materiālie zaudējumi, ieskaitot finansiālos zaudējumus, kas tieši izriet no radītā kaitējuma veselībai, dzīvībai, fiziskajam stāvoklim vai materiālajiem zaudējumiem. Zaudējumi, kurus apdrošinātais radījis trešajai personai un par ko apdrošinātais ir atbildīgs saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu, tiek segti polisē norādītā atbildības limita apmērā ar noteikumu, ka atbildība radusies saistībā ar apdrošināšanas perioda laikā polisē norādītās produkcijas lietošanu.

1.8. Trešā persona – persona, kurai apdrošinātā darbības un/vai bezdarbības rezultātā nodarīti zaudējumi un ir paredzēta apdrošināšanas atlīdzība saskaņā ar apdrošināšanas līguma nosacījumiem.

1.9. PoliSES darbības teritorija – Latvijas Republika.

Apdrošināšanas aizsardzība attiecas uz zaudējumiem, kas notikuši Latvijas Republikas teritorijā, ja apdrošināšanas līgumā nav minēts citādkā.

1.10. Apdrošinātā darbinieks ir fiziska persona (tai skaitā pašnodarbinātais), kurai ar apdrošināto ir noslēgts rakstisks darba un/vai apmācības un/vai uzņēmuma līgums un kura pilda savus darba pienākumus apdrošinātā uzdevumā/vārdā. Apdrošināšanas aizsardzība attiecas gan uz pastāvīgajiem, gan uz sezonas darbiniekiem.

1.11. Apdrošinātā piesaistītās juridiskās personas – uzņēmumi, kuri atsevišķos gadījumos vai regulāri tiek piesaistīti konkrētu darbu veikšanai. Apdrošināšanas aizsardzība attiecas uz apdrošinātā likumisko atbildību saistībā ar šādu piesaistīto juridisko personu (uzņēmumu) radītajiem zaudējumiem/kaitējumiem, tomēr pašu piesaistīto juridisko personu atbildība netiek apdrošināta. Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas apdrošinātajam ir tiesības vērst regresa prasību pret vainīgo piesaistīto uzņēmumu.

1.12. Kaitējums veselībai, dzīvībai vai fiziskajam stāvoklim – trešajām personām radīta trauma vai cits nodarījums veselībai, neatkarīgi no tā, vai traumai/slimībai bijušas vai nav bijušas nāvējošas sekas.

1.13. Materiālie zaudējumi – šo noteikumu izpratnē – trešajai personai piederoša materiāla īpašuma fizisks (mehānisks) bojājums vai tā pilnīga/daļēja bojāeja. Par materiālu zaudējumu šo noteikumu izpratnē netiek uzskatīti zaudējumi, kas radušies apdrošinātā ražotajai/piegādātajai produkcijai, arī tad, ja tā kļuvusi par citas personas īpašumu.

2. Apdrošinātie riski

(I) Vispārējā civiltiesiskā atbildība attiecas uz tālāk minētajiem riskiem.

2.1. Pamatsegums

2.1.1. Zaudējumi/kaitējums saistībā ar saimnieciskās darbības veikšanas laikā radītajiem zaudējumiem.

Ar "saimniecisko darbību" šā līguma izpratnē domāta lauksaimniecība un lauku attīstība (tai skaitā, bet ne tikai): zemkopība, graudkopība, lopkopība, putnkopība. Tomēr prioritāri apdrošināšanas aizsardzība attiecas uz tiem saimnieciskās darbības veidiem, kas norādīti apdrošināšanas polisē.

2.1.2. Zaudējumi/kaitējums saistībā ar pieteikumā norādīto īpašumā/valdījumā/turējumā esošo nekustamo īpašumu – ēku, telpu, zemes/gruntsgabalu/privāto ūdenstilpi – apsaimniekošanu un uzturēšanu.

Apdrošināšanas aizsardzība attiecas uz to nekustamo īpašumu, kas norādīts apdrošināšanas polisē.

2.1.3. Zaudējumi/kaitējums saistībā ar apdrošinātajam piederošo māļlopu/ mājdzīvnieku izklūšanu no aploka, sētas vai cita veida norobežotas teritorijas.

Priekšnosacījumi seguma spēkā esamībai:

- dzīvnieku turēšanas vieta un ganību teritorija norobežota ar sētu, žogu, elektrisko ganu vai tamlīdzīgu šim mērķim paredzētu norobežojošu aprīkojumu;
- mājdzīvniekiem (sunīm, kaķīm) veikta obligātā vakcinācija pret trakumsērgu.

Apdrošināšanas aizsardzība sējumu/stādījumu sabojāšanas gadījumā izpaužas kā līdzvērtīga sējas/stādījumu materiāla kompensēšana.

2.2. Apdrošināšanas aizsardzība attiecas arī uz tālāk minētajiem papildu segumiem, ja polisē tie ir speciāli norādīti.

2.2.1. Zaudējumi saistībā ar lauku tūrisma piedāvātajiem pakalpojumiem (tai skaitā, bet ne tikai): izjādēm, speciāli piemērotu atpūtas vietu (piemēram, bērnu izklaides aprīkojuma/laukumu) apsaimniekošanu u. c.

Apdrošināšanas aizsardzība attiecas uz pieteikuma anketā minētajiem pakalpojumiem/pasākumiem, ja apdrošināšanas polisē nav minēts citādkā.

2.2.2. Zaudējumi saistībā ar pēkšņu un neparedzētu piesārņojumu.

a) Apdrošināšanas aizsardzība attiecas uz pēkšņu zaudējumu, ko radījis apdrošinātā nejausa vienreizēja kļūme vai nolaidība savā darbībā vai defekts ēkā, objektā, iekārtās, kas izraisījis zemes, augšnes, atmosfēras vai jebkuras ūdenstilpes vai gruntsūdeņu piesārņojumu un rada pamatu apdrošinājumaņēmēja likumiskai atbildībai.

Zaudējums atbilst raksturojumam "pēkšņs un neparedzēts", ja tas iestājies pēkšņi, iepriekš neparedzami un ātri un nav balstīts uz lēnu, pakāpenisku iedarbību vai atkārtotu darbību, bezdarbību vai kā citādi atkārtotiem notikumiem.

Papildu priekšnoteikums atlīdzības izmaksai ir tāds, ka apdrošinājumaņēmējam par piesārņojumu, tā izplatīšanos vai citu negadījumu ir jāuzrāda

ne vēlāk kā 14 (četrpadsmit) kalendāro dienu laikā, kopš negadījums ir iestājies. Papildus apdrošinājumaņēmējam ne vēlāk kā 60 (sešdesmit) kalendāro dienu laikā no piesārņojuma, tā izplatīšanās vai cita negadījuma sākuma jāiesniedz rakstiska prasība apdrošinātājam.

b) Nepieciešamie preventīvie pasākumi.

Izmaksas, kas radušās, novēršot sagaidāmo zaudējumu.

Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums savu iespēju robežās novērst vai ierobežot zaudējumu no sagaidāma vai faktiskā apdrošināšanas gadījuma. Šis pienākums attiecas tikai uz darbībām (nepieciešamajiem pasākumiem), lai novērstu tiešus draudus zaudējuma radīšanā trešajām personām. Izmaksas, kas radušās saistībā ar šādiem nepieciešamajiem pasākumiem, sedz apdrošināšana, bet ar nosacījumu, ka šīs darbības iepriekš ir tikušas atsevišķi saskaņotas ar apdrošinātāju, izņemot gadījumus, kad vilcināšanās šādu nepieciešamo pasākumu veikšanā varētu ievērojami palielināt zaudējumu apmēru.

Novēršanas izmaksas tiek segtas tikai un vienīgi situācijās, kad bijis tiešs trešās puses īpašuma bojājuma drauds.

Segtie pasākumi ir tikai tādi pasākumi, kas nepieciešami, lai novērstu gaidāmo segto trešās puses īpašuma bojājuma draudus saskaņā ar apdrošināšanas nosacījumiem.

Apdrošināšana nesedz:

- izmaksas, kas radušās no pārvaldes institūciju veiktajiem preventīvajiem un rehabilitācijas pasākumiem;
- zaudējumus paša apdrošinājumaņēmēja/apdrošinātāja īpašumā, valdījumā, turējumā esošam īpašumam.
- izdevumus, kas radušies, pārsniedzot vides aizsardzības standartus.

2.2.3. Zaudējumi nomātajām telpām.

Apdrošināšanas segums attiecas arī uz zaudējumiem un bojājumiem, kas nodarīti apdrošinājumaņēmēja/apdrošinātāja nomātajām telpām (nekustamajam īpašumam), kas norādītas apdrošināšanas polisē, un to funkcionēšanai neatņemamajām sastāvdaļām.

Apdrošināšanas segums neattiecas uz zaudējumiem, kas saistīti ar:

- nodilumu, pakāpenisku nolietošanos, vīrususējiem bojājumiem, normālu uzturēšanu, latentu defektu vai sākotnēju bojājumu;
- izmaksām, kas saistītas ar tālāk minēto defektu novēršanu:
 - izmantoti materiāli ar defektiem vai nepiemēroti materiāli;
 - darbs veikts kļūdaini vai neatbilstoši;
 - projekts izstrādāts kļūdaini vai neatbilstoši;
- apdrošinātā ar nolūku vai saskaņā ar apdrošinātāja norādījumiem izraisītiem īpašuma bojājumiem, izņemot gadījumus, ja tie radušies tikai kā sekas personu vai īpašuma aizsardzībai; tomēr šis izņēmums neattiecas uz apdrošinātā, kurš nav sankcionējis/nav pieļāvis šādu zaudējumu radīšanu, nav zinājis par tādu zaudējumu radīšanu vai nav piedalījies šādu zaudējumu radīšanā;
- nomātajās telpās esošajam kustamajam īpašumam nodarīto bojājumu/zaudējumu.

2.2.4. Zaudējumi saistībā ar darba devēja civiltiesisko atbildību.

Apdrošināšanas aizsardzība attiecas uz zaudējumiem/kaitējumu, kas saistīti ar darbinieka veselībai, dzīvībai, fiziskajam stāvoklim nodarītu kaitējumu.

Apdrošināšanas aizsardzība attiecas uz pieteikumā minētajiem darbiniekiem.

Apdrošināšanas aizsardzība attiecas uz tādu izdevumu daļu, kas pārsniedz summu, kas saņemta no sociālās apdrošināšanas iestādes saistībā ar notikūšo nelaimes gadījumu.

Apdrošināšanas aizsardzība neattiecas uz zaudējumiem saistībā ar:

- Jebkuru nelaimes gadījumu darbā, kuru ir izraisījis automašīna, ja to var attiecināt uz sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu;
- Jebkuru atbildību, kuras cēlonis ir profesionāla slimība (arodslimība);
- garīgu traumu, šoku, diskrimināciju, apmelojumu, neslavas celšanu, neatbilstošas informācijas izplatīšanu vai nelikumīgu atļaušanu;
- zaudējumiem, kas nodarīti darbinieku personīgajam īpašumam;
- dabīgu nāvi, pašnāvību vai nelaimes gadījumu, kas radies, veicot apzināti apdraudošas, ļaunprātīgas darbības;
- darbinieku streikiem un darbinieku rīcību, kas neatbilst darba devēja norādījumiem/instrukcijām;
- ievainojumiem, kuru cēlonis ir jebkura veida pakļautība radioaktīvās iedarbībai.

(II) Civiltiesiskā atbildība par produkciju.

Ar "produkciju" šā apdrošināšanas līguma izpratnē tiek uzskatīts:

- lauksaimniecības produkts – gala produkts vai starpprodukts, ko apdrošinātais ražo un/vai pārdod patērētājiem;
- lauku tūrisma ietvaros (piemēram, viesu mājā, viesnīcā) sniegtie ēdināšanas pakalpojumi.

Civiltiesiskā atbildība par produkciju var tikt apdrošināta kā papildu segums vispārējai civiltiesiskajai atbildībai vai kā patstāvīgs apdrošināšanas objekts.

3. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja pienākumi

3.1. Apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais, noslēdzot apdrošināšanas līgumu, apņemas ievērot un izpildīt visas prasības, kuras ir izvirzījis apdrošinātājs, kā arī ievērot un izpildīt papildu prasības, kuras apdrošinātājs rakstiski izvirza saistībā ar apdrošināto risku.

3.2. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja pienākums ir darīt visu iespējamo, lai novērstu negadījumu rašanos un lai uzturētu labā kārtībā savu īpašumu, iekārtas un visu, kas tiek izmantots saimnieciskajā darbībā. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja pienākums ir nekavējoties novērst jebkuru pamanītu defektu vai avārijas briesmas, vai arī veikt tādas papildu drošības pasākumus, kādus prasa apstākļi.

4. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja pienākumi pēc apdrošinātāja riska iestāšanās

4.1. Par apdrošinātāja riska iestāšanos apdrošinājumaņēmējs nekavējoties, tiklīdz viņš to ir uzzinājis un tiklīdz rodas iespēja, paziņo apdrošinātājam par kaitējumu trešajām personām, kas var būt par pamatu prasības celšanai pret apdrošinātā saskaņā ar šo apdrošināšanas līgumu. Apdrošinājumaņēmējs veic visus iespējamos pasākumus, lai novērstu, ierobežotu un samazinātu iespējamo zaudējumu apmēru.

4.2. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja pienākums ir nodrošināt apdrošinātāja prasību konstatēt un novērtēt zaudējumu apjomu un to rašanās apstākļus, kā arī nodrošināt apdrošinātāja piekļūšanu cietušajam objektam.

4.3. Apdrošinājumaņēmējs iesniedz apdrošinātājam rakstisku apdrošināšanas atlīdzības prasības pieteikumu, kā arī visus dokumentus, kas raksturo apdrošinātāja riska iestāšanos un tā izraisītos zaudējumus. Apdrošinājumaņēmējam pēc apdrošinātāja pieprasījuma jāiesniedz arī jebkāda cita ar apdrošinātāja riska iestāšanos saistīta informācija. Šī informācija jāiesniedz, tiklīdz tas ir iespējams, bet ne vēlāk kā 30 (trīsdesmit) kalendāro dienu laikā no dienas, kad apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais ir uzzinājis vai saņēmis informāciju par apdrošinātāja civiltiesiskās atbildības iestāšanos, un ne vēlāk kā 1 (vienu) gada laikā pēc apdrošināšanas perioda izbeigšanās. Prasības pieteikumam jāpievieno cietušās trešās personas rakstiska prasība.

4.4. Ja to prasa apdrošinātāja riska specifika, par riska iestāšanos ir jāinformē policija un/vai ugunsdzēsēji, un/vai citas kompetentās institūcijas.

4.5. Apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja pienākums ir pierādīt apdrošināšanas gadījuma iestāšanos. Pierādīšanas pienākums gulstas uz apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja.

4.6. Apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātājam nekavējoties uz sava rēķina jāveic viss saprātīgi nepieciešamais, lai novērstu atkārtotu kaitējumu veselībai, dzīvībai vai fiziskajam stāvoklim vai materiālos zaudējumus, ko trešajām personām varētu radīt tie paši apstākļi. Saskaņā ar šiem noteikumiem šie izdevumi atmaksāti netiek.

4.7. Bez apdrošinātāja rakstiskas piekrišanas apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātājam vai kādai citai personai nav tiesību apdrošinātāja vārdā vai pārstāvēt apdrošinātāju, izteikt atzīšanos, izteikt piedāvājumus vai dot solījumus, pieņemt vai izmaksāt atlīdzību vai atzīt civiltiesiskās atbildības iestāšanos. Tas, ka apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātājs bez rakstiskas saskaņošanas ar apdrošinātāju apmaksā prasītos zaudējumus, piekrit maksājuma veikšanai vai akceptē prasību, neuzliek par pienākumu apdrošinātājam tos atlīdzināt.

4.8. Apdrošinātājam ir tiesības, bet nav pienākums apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātāja vārdā izskatīt un kārtot ikvienu prasību, kas attiecas uz šo apdrošināšanas līgumu jebkurā prasības izskatīšanas stadijā vai instancē. Tāpat apdrošinātājam ir tiesības, bet nav pienākums pārņemt un vadīt aizstāvību vai prasības apmierināšanu, lai turpinātu savā labā apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja vārdā apmierināt prasību par atlīdzību vai zaudējumiem.

4.9. Ja pret apdrošinātāju ir celta prasība vai tiesā ierosināta lieta, visi saistīti ar šo lietu saņemtie dokumenti, jebkura prasība, tās pieteikums, sūdzība,

pieprasījums, pavēste un uzaicinājums ierasties tiesā vai piedalīties tiesas procesā, kas attiecas uz apdrošināšanas gadījumu, apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātajam jāiesniedz apdrošinātajam tūlīt pēc to saņemšanas. Nepieciešamības gadījumā apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais var pilnvarot apdrošinātāju nepieciešamo dokumentu vai to kopiju iegūšanai un viņa interešu pārstāvēšanai tiesā vai citās instancēs.

5. Vispārējie izņēmumi

5.1. Apdrošinātāja atbildība kompensēt zaudējumus neiestājas tajā gadījumā, ja zaudējumi radušies tādu izņēmumu rezultātā, kas paredzēti Latvijas Republikas normatīvajos aktos vai apdrošināšanas līgumā.

5.2. Saskaņā ar šiem noteikumiem tāpat tiek izslēgta jebkāda apdrošinātāja atbildība saistībā ar tālāk minētajiem apstākļiem.

5.2.1. Apdrošinātajam nav jāatbild par apdrošināšanas līguma slēdzējam un apdrošinātajam nodarītajiem zaudējumiem/kaitējumu, ko apdrošinājumaņēmējs un apdrošinātais nodarījuši sev vai ko apdrošinājumaņēmējs un apdrošinātais vai arī apdrošinātie savstarpēji nodarījuši viens otram.

5.2.2. Darbiniekam nodarītie zaudējumi:

a) attiecas uz zaudējumiem, kas nodarīti apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja darbiniekam, viņam strādājot pie apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja;

b) attiecas uz zaudējumiem, kuri apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātajam jāatlīdzina darbiniekam kā šī darbinieka darba devējam saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu.

Šis punkts netiek piemērots, ja apdrošināšanas segumā iekļauts papildu risks "Darba devēja civiltiesiskā atbildība".

5.2.3. Zaudējumi apdrošinātā ražotajai/pārdotajai produkcijai

Netiek segtas jebkādas izmaksas saistībā ar pretenzijām par pašas produkcijas kvalitāti/defektiem un tās aizvietošanu, tās atdošanu atpakaļ, labošanu vai produkcijas atsaukšanu, izņemšanu no apgrozības tirgū.

Tiek segti materiālie zaudējumi un kaitējums veselībai, dzīvībai, fiziskajam stāvoklim, kas radies kā tiešas sekas šādai nekvalitatīvai produkcijai.

5.2.4. Atbildība par produkciju

Apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais ir atbildīgs par jebkādiem zaudējumiem/kaitējumu, kas trešajām personām rodas saistībā ar apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošināto produkciju (piegādātajām precēm vai veiktajiem pakalpojumiem), izņemot atbildību par pārtikas produktiem un dzērieniem, kas paredzēti lietošanai apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja saimnieciskās darbības vietā.

Šis punkts kā izņēmums netiek piemērots, ja apdrošināšanas polisē tieši norādīts, ka uz šo apdrošināšanas objektu segums ir spēkā.

5.2.5. Kļūdaini vai nepilnīgi veikts darbs

Ja rodas izmaksas nekvalitatīvi vai nepilnīgi veikta darba labošanas vai atkārtotas veikšanas dēļ, neatkarīgi no tā, kura persona ir veikusi šo darbu, apdrošinātājs sedz tikai materiālos zaudējumus un kaitējumu veselībai, dzīvībai un fiziskajam stāvoklim, kas radies kā tiešas sekas šādam kļūdainam vai nepilnīgi veiktam darbam.

5.2.6. Ipašumtiesības uz nekustamo īpašumu un kontrole

– par jebkādiem zaudējumiem/kaitējumu, kas radušies no nekustamā īpašuma īpašumtiesībām, turējuma vai valdījuma, ja zaudējumi izriet no šāda nekustamā īpašuma apsaimniekošanas funkcijām.

Šis punkts kā izņēmums netiek piemērots, ja nekustamais īpašums ir norādīts apdrošināšanas polisē (vai apdrošināšanas pieteikumā) un to izmanto pats apdrošinātais saimnieciskās darbības veikšanas nolūkos.

5.2.7. Līgumiskā atbildība:

a) tiesiskā atbildība, ko apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais uzņemas tikai saskaņā ar noslēgto vienošanos, līgumu, solījumu, doto garantiju vai galvojumu, un kas nebūtu spēkā bez šīm saistībām;

b) kas izriet no līguma un saistīta ar līgumsaistību nepildīšanu vai nepilnīgu pildīšanu, vai kas radies solījumu vai doto garantiju par pabeigšanas laiku, darba iznākumu, darba kvalitāti u. tml. nepildīšanas rezultātā un kas nebūtu spēkā bez šīm saistībām, kā arī par zaudējumiem, kurus apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais nav radījis, bet apņēmies atlīdzināt;

c) par zaudējumiem vai bojājumiem, kuri radušies, ja apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā ražotā/pārdotā produkcija neveic līgumā paredzētās funkcijas vai nedarbojas vispār.

5.2.8. Satiksme un transporta līdzekļi – par jebkādiem zaudējumiem/kaitējumu, kas rodas:

a) lietojot transporta līdzekli vai citu ar motoru aprīkotu ierīci, kas pakļauta sauszes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātajai apdrošināšanai vai citam līdzvērtīgam institūtam ārvalstu likumdošanā;

Šis izņēmums neattiecas uz:

(i) zaudējumiem/kaitējumu, kas radies kravas iekraušanas, izkraušanas darbību veikšanas laikā;

(ii) zaudējumiem vai bojājumiem, kurus radījuši mehāniska pašgājējiekārta, kamēr tā tiek izmantota kā darba rīks apdrošinātās (polisē norādītās) saimniecības teritorijā.

b) lietojot jebkuru gaisa satiksmes vai ūdens transporta līdzekli, ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais ir atbildīgs kā transporta līdzekļa īpašnieks, likumīgais valdītājs vai lietotājs, vai persona, kas devusies norīkojumā, izmantojot šo transporta līdzekli, vai ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais ir jebkuras iepriekš uzskaitītās personas darba devējs.

5.2.9. Apkārtējās vides piesārņojums, kā cēlonis ir dūmi, tvaiki, kvēpi, sodrēju, putekļu, izgarojumu, skābju, sārmu, toksisku ķīmisku vielu, šķidrums vai gāzu, atkritumvielu vai citu kairinošu, indīgu vai sārņojošu vielu izdalīšanās, noplūde vai izplūde uz zemes, augšnes, atmosfērā vai jebkurā ūdenstecē, ūdenstilpē vai gruntsūdeņos.

Izdevumi, kas radušies saistībā ar vides piesārņošanas novēršanu, kā arī profilaktisko pasākumu veikšanu, saskaņā ar šiem noteikumiem netiek atmaksāti.

Šis punkts netiek piemērots, ja apdrošināšanas polisē iekļauts papildu risks "Pēkšņs un neparedzēts apkārtējās vides piesārņojums".

5.2.10. AIDS

– par zaudējumiem, izmaksām vai jebkāda veida izdevumiem, kas saistīti ar jebkādam prasībām, kas tieši vai netieši cēlušās, saistītas ar vai attiecas uz kaitējumu veselībai, dzīvībai, fiziskajam stāvoklim (ieskaitot emocionālu kaitējumu, garīgu traumu vai fobiju), kas radies, attīstījies no vai jebkādā citā veidā saistīts ar iegūtā imūndeficīta sindromu (AIDS) vai hepatītvirusu B, C vai to patogēnu ierosinātajiem. Šis izņēmums ietver arī aizstāvēšanās izmaksas un medicīnisko pārbaūžu izmaksas saistībā ar aizdomām par inficēšanos ar kādu no šiem vīrusiem.

5.2.11. Profesionālā atbildība

– kas saistīta ar profesionālo pakalpojumu, konsultāciju vai padomu sniegšanu vai nesniegšanu no apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātāja puses vai viņu vārdā, tai skaitā attiecībā uz karšu, plānu, atskaišu, pārskatu, finanšu aprēķinu sagatavošanu vai apstiprināšanu.

5.2.12. Apmelojums vai neslavas celšana

– par jebkādiem zaudējumiem vai kaitējumu, kas radies no jebkāda veida personas goda un cieņas aizskaršanas, apmelojuma vai neslavas celšanas, kuru pieļāvis apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais, vai kura veikta viņa vārdā.

5.2.13. Morālais kaitējums

– par jebkādam prasībām saistībā ar morālā kaitējuma nodarīšanu.

5.2.14. Soda sankcijas

– soda naudu, līgumsodu un cita veida soda sankciju par līguma nepildīšanu vai nepilnīgu pildīšanu (līgumsodiem, kavējuma naudām, procentiem) kompensēšanu.

5.2.15. Finansiālie zaudējumi

– par jebkādiem finansiāliem zaudējumiem, kas tieši neizriet no kaitējuma veselībai, dzīvībai vai fiziskajam stāvoklim, vai materiālajiem zaudējumiem, kas tiek segti saskaņā ar šo apdrošināšanas līgumu, kā arī par jebkādiem finansiāliem zaudējumiem, kas radušies citām personām, kas nav tās personas, kurām tieši ir nodarīts kaitējums veselībai, dzīvībai vai fiziskajam stāvoklim, vai materiālie zaudējumi, kas tiek segti saskaņā ar šo apdrošināšanas līgumu.

5.2.16. Būvniecība

– par zaudējumiem/kaitējumu, kas radušies sakarā ar celtniecību, pārbūvi vai remontdarbiem.

Šis punkts kā izņēmums netiek piemērots, ja zaudējumi radušies sakarā ar tādiem kosmētiskajiem remontdarbiem, kuru veikšanai nav nepieciešams saņemt būvatļauju saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanas aktu prasībām.

5.2.17. Saistīto personu prasības

Jebkura prasība no personas:

- kuru tieši vai netieši kontrolē, vada vai pārvalda apdrošinātais/apdrošinājumaņēmējs vai tā atrodas apdrošinātā/apdrošinājumaņēmēja īpašumā;

- kam pieder, kas kontrolē, vada vai pārvalda apdrošināto/apdrošinājumaņēmēju;
- kurā, vai kura filiālē, meitas vai mātes uzņēmumā apdrošinātais/apdrošinājumaņēmējs ir padomes, valdes vai cita veida izpildinstitūcijas loceklis, darbinieks, ar kuru noslēgts darba līgums, vai persona, kura pastāvīgi veic darbu uz jebkāda cita veida līguma pamata, kurš pēc būtības līdzinās darba līgumam;
- kas ir apdrošinātā un apdrošinājumaņēmēja radnieki līdz trešajai pakāpei Latvijas Republikas Civillikuma izpratnē.

5.2.18. Apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātajam piederošs, pārvaldījumā, uzraudzībā vai kontrolē nodots īpašums

Par zaudējumiem vai bojājumiem īpašumam, kurš tajā laikā, kad tika veikta darbība vai pieļauta neuzmanība, kas izraisīja notikušo negadījumu:

- atradās apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā likumīgā valdījumā, turējumā vai lietojumā; vai apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais to bija aizņēmis vai kā citādi ieguvis savā pārvaldījumā, uzraudzībā vai kontrolē (Šis punkts netiek piemērots, ja apdrošināšanas polisē iekļauts papildu risks "Zaudējumi nomātajām telpām");
- tika izgatavots no pasūtītāja materiāla, uzstādīts, labots, uzglabāts, transportēts vai kā citādi atradās apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā, vai citas personas, kas rīkojas apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā vārdā, rīcībā vai aprūpē, vai bija apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā darba objekts;
- par kuru apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais bija uzņēmies atbildību kā īpašuma glabātājs vai attiecībā uz kuru apdrošinājumaņēmējam un/vai apdrošinātajam bija pienākums novērst zaudējumus, ņemot vērā apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā saimnieciskās darbības vai darba, kas izraisījis bojājumus, raksturu vai tiešo iedarbību, vai ietekmes sfēru.

5.2.19. Meža ugunsgrēki

Par zaudējumiem/kaitējumu, kas radies kā meža teritorijas, koku, krūmu degšanas/ugunsgrēka sekas.

5.2.20. Kūlas dedzināšana

Par zaudējumiem/kaitējumu, kas radusies saistībā ar neizskaidrojamām aizdegšanām un kūlas degšanu tai skaitā.

5.2.21. Smakas un izgarojumi

Par zaudējumiem/kaitējumu, ko rada smakas un izgarojumi, kas radusies kā saimnieciskās darbības veikšanas sekas.

6. Vairāku personu civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem

Ja par vienu apdrošināšanas gadījumu ir atbildīgas vairākas personas, saskaņā ar šo apdrošināšanas līgumu tiek atlīdzināta tikai tā zaudējuma daļa, kas attiecas uz apdrošinātā atbildību. Ja apdrošinātā atbildības apmērs nav precīzi nosakāms, apdrošinātājs atlīdzinās to zaudējuma daļu, kas attiecas uz apdrošināto, kopējo zaudējumu apjomu proporcionāli sadalot uz atbildīgo personu skaitu.

7. Regresa tiesības

Pēc atlīdzības izmaksas cietušajai trešajai personai apdrošinātajam ir regresa tiesības pilnas izmaksātās summas apmērā pret atbildīgo personu, ja tas nav apdrošinātais.

8. Vairākas cietušās personas

Ja cietušas ir vairākas personas un zaudējumu faktiskais apmērs pārsniedz polisē norādīto atbildības limitu par vienu atsevišķu apdrošināšanas gadījumu, apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta katram prasītājam proporcionāli viņam nodarīto zaudējumu apmēram, lai kopējā izmaksājāmā atlīdzības summa nepārsniegtu apdrošināšanas polisē norādīto atbildības limitu par vienu atsevišķu apdrošināšanas gadījumu.

9. Zaudējumu atlīdzība

Zaudējumu atlīdzības kopējā atbildība sevi ietver arī:

9.1. visus tiesāšanās izdevumus (izņemot tiesāšanās šķirējtiesā), kurus prasītājam saskaņā ar Latvijas Republikas tiesas lēmumu ir jāsaņem no apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā ar nosacījumu, ka prasība pieteikta apdrošinātajam pirms tiesvedības uzsākšanas, ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais par to ticis informēts pirms tiesvedības uzsākšanas;

9.2. citas izmaksas un izdevumus, kurus apdrošinātājs pirms tam ir rakstiski apstiprinājis.

DROŠĪBAS NOTEIKUMI

1. Drošības noteikumi attiecībā uz ugunsdrošību:

- 1.1. jāievēro kompetento varas iestāžu instrukcijas, noteikumi, pavēles un rīkojumi attiecībā uz ugunsdrošības pasākumiem;
- 1.2. ugunsdzēsības līdzekļiem jāatbilst spēkā esošajām tehniskajām prasībām;
- 1.3. naktsmitnes un tūristiem paredzētas telpas jāaprīko ar ugunsdrošības signalizācijas ierīcēm;
- 1.4. ugunsdrošības signalizācija un ugunsdzēsības aprīkojums ir jāuztur darba kārtībā (Regulāri jāveic uzstādīto ugunsdrošību sistēmu un aprīkojuma apkope un pārbaude saskaņā ar ražotāja noteiktajām prasībām un spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.);
- 1.5. uzstādītajai ugunsdrošības signalizācijai jābūt pastāvīgi ieslēgtai 24 (divdesmit četras) stundas diennaktī;
- 1.6. smēķēšana ir aizliegta ražošanas, noliktavas un citās telpās, izņemot smēķēšanai speciāli paredzētās ugunsdrošās vietās, kuras tiek speciāli apzīmētas kā "smēķētavas";
- 1.7. veicot ugunsnedrošus darbus, ir jāievēro attiecīgo darbu veikšanas ugunsdrošības noteikumi un normas, kā arī jāievēro īpaša piesardzība un sekojoši norādījumi:
 - darba vieta un tās apkārtnē jānotīra un jāaizsargā, kā arī jāatbrīvo no uzliesmojošiem materiāliem;
 - ja tuvumā ir degt spējīgas konstrukcijas, jānodrošina to aizsardzība;
 - darba vietā jābūt atbilstošiem ugunsdzēsības līdzekļiem;
 - jānodrošina darba vietas uzraudzība darbu norises un pārtraukumu laikā;
 - jānodrošina darba vietas uzraudzība vismaz vienu stundu pēc ugunsbīstamu darbu pabeigšanas (Ugunsbīstami darbi ir darbi, kurus veicot, rodas dzirksteles vai tiek lietota gāzes liesma, atklāta uguns vai karsta gaisa plūsma.);
- 1.8. jāuztur tīrība un kārtība apdrošinātajā vietā, nodrošinot putekļu, atkritumu un ražošanas atlikumu savlaicīgu savākšanu un izvešanu (Viegli uzliesmojoši ražošanas atlieki, iepakojšanas materiāli un mēslošanas līdzekļi, kā arī sprādzienbīstamas vielas un šķidrums ir jāuzglabā un jāapstrādā speciāli tam paredzētās un aprīkotās vietās vai atsevišķās telpās saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un atbildīgo dienestu prasībām.);
- 1.9. skursteņu, dūmvadu un apkures ierīču (krāsns, apkures katla) tīrīšana jāveic saskaņā ar ražotāja ekspluatācijas noteikumiem, spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un ugunsdrošības noteikumiem, bet ne retāk kā vienu reizi gadā;
- 1.10. ugunsdrošības durvīm jābūt aizvērtām, bet atveramām, un tās nedrīkst aizbarikādēt (Pie ēku ārējām sienām (ne tuvāk kā 2 (divu) metru attālumā) ir aizliegts uzglabāt krājumus, preces, atkritumus.);
- 1.11. cietā kurināmā automātiskās padeves sistēma jāaprīko ar vismaz divām drošības sistēmām, lai novērstu uguns izplatīšanos (Drošības sistēmai jādarbojas arī elektrības padeves pārtraukuma laikā. Katla un padeves iekārtu drošības, trauksmes un vadības ierīču darbības testēšana jāveic ne retāk kā divas reizes gadā vai saskaņā ar katla kurināmā padeves iekārtu ražotāja norādījumiem. Tiešā apkures katla tuvumā jābūt vismaz vienam ugunsdrošības klasei atbilstošam ugunsdzēsības aparātam vai viegli pieejamai, ūdensvadām stacionāri pievienotai šļūtenei.);
- 1.12. putekļainās un ugunsnedrošās telpās kategoriski aizliegts izmantot halogēnās spuldzes vai citus gaismas ķermeņus, kuru virsmas temperatūra pārsniedz 100 (viens simts) °C (Bojāti gaismekļu kupoli un luminiscences spuldzes nekavējoties jānomaina.);
- 1.13. elektriskās ierīces un aprīkojums ir jāuzstāda un jāekspluatē atbilstoši iekārtas ražotāja/izgatavotāja norādījumiem un ugunsdrošības noteikumiem;
- 1.14. elektroniskās iekārtas, tehnika un aprīkojums ir jāaprīko ar UPS vai citām/līdzīgām aizsardzības ierīcēm (saskaņā ar ražotāja/izgatavotāja noteiktajām prasībām un vadi/apstākļiem, kuros iekārtas tiek ekspluatētas);
- 1.15. apdrošinot informācijas resursus (lietojumprogrammas), apdrošinājumaņēmējam ir jāvadās pēc Latvijas Republikas likumiem un normatīvajiem aktiem (Vismaz vienu reizi nedēļā ir jāveido informācijas resursu rezerves kopijas un papildus oriģinālām ir jāglabā divas atjauninātas rezerves kopijas uz magnētiskās lentes, diska vai līdzīga datu nesēja, vai arī jāveic datu replikācija. Viena no kopijām ir jāglabā ugunsdrošā seifā, kas ir paredzēts datu nesēju glabāšanai, bet otra kopija nedrīkst atrasties tajā pašā adresē).

2. Drošības noteikumi attiecībā uz īpašuma aizsardzību pret trešo personu prettiesisku rīcību:

- 2.1. ārpus darba laika vai atstājot ēku vai telpas, logiem, durvīm, vārtiem un citiem konstruktīvajiem norobežojumiem, kas traucē brīvu iekļūšanu apdrošinātajā vietā, ir jābūt aizvērtiem un pienācīgi aizslēgtiem;
- 2.2. atslēgām, magnētiskajām caurlaidēm u. c. piekļūšanas sistēmām ir jāatrodas pie apdrošinātā atbildīgajām personām, un tās jāglabā drošā vietā (Ja ir pamats domāt, ka atslēga vai piekļūšanas sistēma ir nokļuvusi trešās personas rīcībā, nekavējoties jānomaina slēdzene vai attiecīgā piekļūšanas sistēma.);
- 2.3. ārpus darba laika vai atstājot ēku vai telpas, nauda nedrīkst atrasties kases aparātos (Kases aparātiem jābūt tukšiem un atvērtiem.);
- 2.4. ja apdrošināšanas polisē nav atrunāts citādi, tad ēkai vai telpai, kurā atrodas apdrošinātais objekts, jābūt aprīkoti ar pretielaušanās signalizāciju, kuras pieslēgumu uzrauga un apsardzi nodrošina Latvijas Republikā licencēta apsardzes kompānija vai apsardzes dienests, vai arī ēkai vai telpai jābūt aprīkoti ar apdrošinātāja prasībām atbilstošām drošības sistēmām (Uzstādītajai pretielaušanās signalizācijai ir jābūt darba kārtībā un aktivizētai. Ārpus darba laika vai atstājot ēku vai telpu, pretielaušanās signalizācija ir jāieslēdz.);
- 2.5. uzstādītajai pretielaušanās signalizācijai jānodrošina apsardzes pārklājums visām apdrošinātā objekta zonām (durvīm, logiem, lūkām), caur kurām ir iespējams iekļūt ēkā vai telpās;
- 2.6. uzstādītajai videonovērošanas sistēmai jānodrošina, lai filmēšanas/novērošanas zonā (no videokameras līdz apdrošinātajam objektam) neatrastos objekti, kas varētu ierobežot redzamību vai kuri varētu kalpot kā aizsargs trešo personu pretlikumīgas darbības fiksācijai un nofilmēšanai (Videonovērošanas ierakstiem ir jāveido ierakstu kopijas, kuru glabāšanas laiks nedrīkst būt mazāks par 30 (trīsdesmit) dienām.);
- 2.7. apdrošinot kustamo īpašumu, kas tiek glabāts zem klajas debess vai ārpus ēkām, tas strukturāli jānorobežo ar žogu un pastāvīgi jāuzrauga Latvijas Republikā licencētam dienestam vai apsardzes dienestam, kurš uzņemas materiālo atbildību par apsardzē nodoto kustamo īpašumu;
- 2.8. lopu saimniecību teritorija jānodrošina ar izturīgu žogu, kas efektīvi aizsargā pret ielaušanos. Laikā, kad saimniecībā nav cilvēku, žogā ierīkotajiem gājēju un transporta vārtiem, jābūt slēgtiem.

3. Drošības noteikumi īpašuma aizsardzībai pret inženiertehnisko komunikāciju avārijām:

- 3.1. ēkā fiksētajām inženiertehniskajām komunikācijām (apkures, ventilācijas, ūdensapgādes, kanalizācijas, elektroapgādes sistēmām) ir jāatbilst ražotāja vai importētāja, kā arī attiecīgo varas iestāžu izdotajiem būvniecības noteikumiem un normatīvajiem aktiem;
- 3.2. iekārtu vai ierīču pieslēgšanai pie ēku fiksētajām inženiertehniskajām komunikācijām ir jāatbilst attiecīgo iekārtu vai ierīču izgatavotāja vai pārdevēja norādījumiem un noteikumiem;
- 3.3. apdrošinātās iekārtas un ierīces jāapkopo un jāuztur saskaņā ar izgatavotāja vai pārdevēja prasībām;
- 3.4. apdrošinājumaņēmējam un apdrošinātajam jānodrošina viņa īpašumā esošo inženiertehnisko komunikāciju pareiza ekspluatācija un jāuztur to funkcionalitāte (Ja apkures sezonas laikā apdrošinātais objekts netiek apsaimniekots vai apdrošinātajā objektā netiek veikta saimnieciskā darbība, apdrošinājumaņēmējam un apdrošinātajam cauruļu tīkls jāpasargā no aizsālšanas vai arī no tā jāiztukšo šķidrums, kas var sasalt.);
- 3.5. jānodrošina lietus ūdens notekcauruļu un jumta tekņu tīrība; jāveic regulāra lietus ūdens drenāžas sistēmu un kontrolaku pārbaude, nepieciešamības gadījumos novēršot to aizsprostojumus, aizdambējumus un/vai aizsērējumus;
- 3.6. precēm, krājumiem vai izejvielām jābūt novietotiem uz paliktņiem vismaz 10 (desmit) cm augstumā virs grīdas;
- 3.7. preces, kuras tiek glabātas pagrabstāvā, jānovieto vismaz 20 (divdesmit) cm augstumā virs grīdas (Pagrabstāvs ir telpa, kuras grīda pilnībā vai daļēji atrodas vismaz 50 (piecdesmit) cm zem zemes līmeņa.);

4. Drošības noteikumi īpašuma aizsardzībai pret dabas stihijām:

4.1. nekavējoties jāveic iespējamie apdrošinātā īpašuma aizsardzības un glābšanas pasākumi, ja apdrošināšanas gadījuma iestāšanās iepriekš ir paredzama vai plašsaziņas līdzekļi brīdina par vētras, plūdu, ūdens līmeņa celšanās, palu u. tml. dabas stihiju tuvošanos;

4.2. saimniecību nojumēm jāatbilst spēkā esošajiem būvnormatīviem (Regulāri jānotīra sniegs un ledus no ēku jumtiem un jānolauž lāstekas, nepieļaujot sniega kārtas veidošanos un sniega vai ledus krišanu no jumtiem, dzegām un ūdens notekcaurulēm.);

5. Drošības noteikumi īpašuma aizsardzībai būvniecības, rekonstrukcijas vai remonta laikā:

5.1. uzsākot būvniecības, rekonstrukcijas, remonta vai montāžas darbus, apdrošinājuma ņēmēja un apdrošinātā pienākums ir saskaņot attiecīgu darbu veikšanu ar attiecīgajām varas institūcijām, saņemot atbilstošas atļaujas;

5.2. jāseko, lai tiktu ievēroti visi būvniecību reglamentējošie normatīvie akti, normas un drošības prasības, materiālu izgatavotāju un iekārtu ražotāju rekomendācijas un prasības, kā arī, lai tiktu ievēroti visi iespējamie apdrošinātā īpašuma aizsardzības un drošības pasākumi;

5.3. pirms demontāžas un rakšanas darbu uzsākšanas jānoskaidro cauruļu un kabeļu atrašanās vietas īpašuma teritorijā (Ņemot vērā apkārtējās vides apstākļus, jāpārliedz par pareizu darba metožu izvēli.);

5.4. jāveic visi saprātīgie pasākumi, lai būvniecības darbu laikā aizsargātu apdrošināto īpašumu.

6. Citi drošības noteikumi:

6.1. jānodrošina ražošanas ēkā izvietoto ražošanas vadības ierīču aizsardzība pret pārsprieguma vai sprieguma svārstību radītiem bojājumiem;

6.2. jānodrošina mehānisko gaisa kondicionēšanas un dzesēšanas iekārtu uzraudzība (Temperatūras režīma kontrolei jāparedz no kondicionēšanas un dzesēšanas iekārtām neatkarīga sistēma vai jāizmanto citas metodes. Ja iekārtu darbībā rodas pārtraukums, nekavējoties jāveic īpašuma aizsardzības pasākumi.);

6.3. visus gaisa apmaiņas ventilatorus nedrīkst pieslēgt vienai drošinātājū grupai;

6.4. īpašumā esošo eļļas tvertņu un ar tām saistīto cauruļvadu pirmā pārbaude jāveic ne vēlāk kā 10 (desmit) gadus no ekspluatācijas sākuma, bet turpmāk tērauda tvertnes jāpārbauda ne retāk kā reizi 5 (piecos) gados, bet pārējās tvertnes – ne retāk kā reizi 10 (desmit) gados (Virsmas zemes esošai tvertnei jābūt aprīkoti ar kontroles lūku.);

6.5. no eļļas apkures tvertnēm, kuras netiek lietotas, jāizlej eļļa; jānovērš iekārtu bistamība un līdz nākamās apkures sezonas sākumam jāizņem uzpildīšanas caurule;

6.6. fermas eļļas tvertnei jābūt aprīkoti ar krānu, kas novērš eļļas noplūdi gadījumā, ja izkrit eļļas izliešanas šļūtene (Eļļas tvertņu un fermu konteineru pārbaudes jāveic atbilstoši tvertņu klasifikācijai.);

6.7. zem gumijas nosēdbaseiniem jābūt funkcionējošām drenāžas caurulēm vai citai drošības sistēmai, kas paredzēta gruntsūdeņu novadīšanai no baseina apakšas. Lai aizsargātu gumiju no bojājumiem, sajaukšanas vietā baseina apakšā jābūt mehāniskam šķērslim vai plāksnei. Arī maisītāja lāpstīņas ir jānorobežo ar mehānisku barjeru, lai pasargātu gumiju no bojājumiem. Gumijas nosēdbaseina montāžā jāievēro ražotāja un atbildīgo dienestu norādījumi.